

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

Tractatus I. De Altaribus Privilegiatis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

TRACTATUS PRIMVS DE ALTARIBVS PRIVILEGIATIS.

RESOLVTIO PRIMA.

Quid sit Altare Privilegiatum?

Et quomodo Indulgentia defunctis concedatur? Ex
part. 9. tit. 2. Resol. 1.

ALTARE, asserit S. Isidorus *lib. 6. Originum, cap. 4.* ab altitudine constare esse nominatum, quasi alta Ara, seu ut habetur de *consecr. dist. 1.* & Archidiaconus *ibi docet*, Altare dicitur, quasi alta res, vel alta Ara, in qua Sacerdos incensum adolbat; vel quia in ea, Sacrificia ardebant, & fiebant. Est igitur in nostro casu Altare Privilegiatum illud in quo concessa est Indulgentia plenaria pro Mortuis: posse enim Pontificem applicare Indulgentias Defunctis, concors est Catholicorum sententia cum D. Thom. *in 4. dist. 45. q. 2. art. 3. q. 1.* quam firmavit Leo X. in D. ceterali contra Lutherum missa ad Cardinalem Caecanum; quae incipit, *Exurge Domine*, &c. & ex Xysto IV. Innoc. V. P. II. Pio II. & aliis relatis a Gabriele *in addit. ad leg. 57. in Canon.* licet non defuerint Catholici, qui negarunt, Indulgentias, prodesse Defunctis, ut legere est apud Bellarminum *lib. 1. de Indulgentiis, cap. 14.* & Suarez *disp. 5. sect. 1.* quae sententia, sicut Patre Suarez sine errore defendi non potest. Est igitur certa, & indubitata veritas Indulgentias prodesse Defunctis. Cuius oppositam sententiam Toletus *lib. 6. cap. 26.* appellat Haresim. Vnde Gabriel *in Additione ad illam lectionem 57.* cognita veritate correctione quod docuerat falsò; & Gerson melius sapuit *in resolutione de Indulgentiis; & consideratione 11.* licet male assimet, rem hanc esse vtriusque probabilem.

Probatu Catholica sententia: quia, sicuti animae Defunctorum iuari possunt suffragiis viuientium, ut de fide constat, nempe, ieiuniis, precibus, cleemosynis, &c. sic nulla est ratio, cur nequeant Indulgentias aduari: sicut enim fideles priuati possunt applicare opera per modum satisfactionis in subsidium Defunctorum; ita etiam Pontifex, ut Caput, poterit ex Theauro Ecclesiae pro eisdem Defunctis applicare satisfactiones Christi, & Sanctorum, mediis Indulgentiis: & haec omnia ratione illius vnionis, quae est per charitatem & quae facit, ut inter nos, & defunctos sit bonorum spiritualium communicatio; & ista semper fuit constantis traditio, & sensus totius Ecclesiae. Ca-
Tom. IV.

tholicae. Itaque, si animae Purgatorij pertinent aliquo modo ad Ecclesiam militantem, cum habeant fidem, quae est forma Ecclesiae, & charitatem quae est nexus fidelium; ergo possunt adhuc ab illis adiuuari precibus, & Indulgentiis. Paret consequentia: quia inter viuentes est communicatio similibus bonorum propter communem fidem, & vinculum charitatis.

3. Nec obstant verba Christi Domini Matthaei 16. *Quodcumque solueris super terram, erit solutum & in Caelis.* Vbi potestas ligandi, & soluendi, ac proinde concedendi Indulgentias, non confertur Petro & successoribus eius, nisi comparatione eorum, qui adhuc degunt super terram, seu nobiscum conuersantur, non autem comparatione Defunctorum, qui iam sunt alterius fori. Vnde Gelasius Papa *in cap. Legatur 24. q. 2.* explicans praedicta verba, *super terram*, inquit: *nam in hac legatione Defunctum nusquam dixit absolui.*

4. Respondetur particulam illam, *super terram*, non ad homines, qui ligantur, aut soluantur; sed ad ipsum ligandi, & soluendi actum referri. Est enim elegantissima antithesis, quae Summo Pastori Ecclesiae militantis in terris quodammodo se subdit Deus in Caelis; quasi diceretur: Quidquid tu, o Petre, vel o legitime Petri successor, dum viuus, in terra solueris, aut ligaueris, ego in Caelis ratum habeo. Itaque, siue iudicium feras de viuis, siue de Defunctis pro data tibi potestate firma erit sententia. Iuxta quam explicationem non vrget primum argumentum, ut perspicue patet. Deinde, licet simul admittamus particulam, *super terram*, applicari iis qui ligantur, & soluantur; recte responderi potest, non negari à Christo Domino omnem potestatem erga animas Purgatorij; sed solum potestatem absoluendi illas, aut ligandi proprie. Et verum est, Indulgentias non concedi Defunctis per modum absolutionis, sed solum per modum suffragii. Adde, quod Gelasius in illo capite solum asserit praedictam, explicationem, ut probet, non esse datam Ecclesiae potestatem absoluendi eos, qui in errore mortui sunt; quod verum est, & non contradicit nostrae doctrinae. Sed omnia superius dicta magis clarè in sequenti resolutione explicabimus. Vide Lessium *in 3. p. D. Thomae c. 5. de Indulgent. dub. 1.* per totum, & Doctores communiter.

RESOL. II.

Supradicta magis elucidantur, & contra Medinam explanantur; quo facto Pontifex concedendo Altare Privilegiatum

Privilegium applicet Indulgentiam defunctis. Ex part. 9. tract. 2. Refol. 2.

§. 1. **M**ichaël Medina de *Indulgent. disp. 7. cap. 34. & disp. 8. cap. 4.* putat animas Purgatorij percipere posse Indulgentias per modum absolutionis. Probat hoc: quia Ecclesia excommunicare solet mortuos, eosque ab excommunicatione absoluerit, ut patet ex cap. *Sane. 24. q. 2. & cap. A nobis 2. de sententia excomm.* ergo in illos directam habet iurisdictionem, atque adeo eisdem poterit largiri indulgentias per modum absolutionis.

2. Verum contrariam sententiam docent communiter Theologi, asserentes non posse à Pontifice concedi pro animabus Purgatorij Indulgentias per modum absolutionis, sed solum per modum suffragij. Et ad hoc probandum plura ingeniosè docet Eminentiss. Dominus meus Card. Lugo de *pœnit. disp. 27. sect. 5.* quæ omnia comprobatur à Quintanaducias in *Theol. mor. tom. 1. in Append. tract. 1. in singul. 14. n. 2.* Sed, quia circa illa aliquas difficultates habet Pater Bardi omnino videndus in *Bull. Cruciatæ, part. 4. tract. 3. c. 2. sect. 2. n. 11. & seq.* Ideo ego breuiter assero, Primò, Missas privilegiatas, seu Indulgentias iis annexas non applicari Defunctis per modum absolutionis, sed per modum suffragij. Est cõmunis. Probatur prima pars: quia absolutio exigit iurisdictionem in eum, qui absoluitur; quam non habet Pontifex in Defunctos, qui, sicut per mortem positi sunt extra statum vitæ, ita etiam extra forum Ecclesiæ militantis; ideòque non subsunt saltem directæ, iurisdictioni eius. Et confirmatur ex eo, quòd Christus Matthæi 16. dedit potestatem Petro ligandi, & solvendi super terram; quod iuxta communem explicationem denotat potestatem datam in homines viatores super terram degentes; non autem in Defunctos. Probatur secunda pars: cum enim non prosint per modum absolutionis necesse est applicari per modum suffragij; id est, eo modo, quo suffragia viuorum illis applicantur: sicut enim, cum quis Defunctis applicat suffragia, ut orationes, ieiunia, &c. intendit ex satisfactionibus suis soluere pretium æquiualens pœnis ab ipsis soluendis in Purgatorio, & eatenus suffragia dicuntur prodesse Defunctis: ita Pontifex, licet non possit absoluerit animas à pœna; per Missas tamen privilegiatas, vltra fructum respondentem Sacrificio ex opere operato; exhibet Deo ex thesauro Ecclesiæ satisfactiones Christi, & Sanctorum, tanquam pretium, & solutionem æquiualem pœnæ remittendæ, quam Deus acceptat; & eatenus dicuntur Missas Privilegiatas illis prodesse per modum suffragij.

3. Dico secundo: In Missis privilegiatis, quæ applicantur Defunctis per modum suffragij, interuenire actum potestatis Clauium patet: quia Pontifex soluit pretium æquiualens ex thesauro Ecclesiæ: non habet autem potestatem dispensandi thesaurum, nisi virtute promissionis factæ, Petro, Matthæi 16. qua illi, & eius successoribus datur potestas aperiendi Cælum tollendo impedimenta, quæ ingressum retardant: quod fit, cum eadem autoritate applicantur satisfactiones Christi, & Sanctorum ex thesauro Ecclesiæ Defunctis in solutionem, & tolluntur pœnæ debita, quæ ingressum Cælorum retardabant. Vnde colligitur, Indulgentias applicatas viuus & Defunctis, in hoc conuenire, quòd sint simpliciter Indulgentiæ, & actus potestatis Clauium per quem ad remittendas pœnas distribuitur thesaurus satisfactionum Christi, & Sanctorum; proindeque in vtriusque sit solutio æquiualens & reperitur iustitia commutatiua. Differunt autem in hoc, quòd Indulgentiæ applicentur viuus per modum absolutionis, per actum iudicialiæ potestatis quo Pontifex immediatè remittit pœnam, tanquam minister Dei, & locum eius tenens, soluendo vltieris pretium

æquiualens ex thesauro Ecclesiæ. In Indulgentiis veteribus applicantur Defunctis per modum suffragij, Pontifex non remittit authoritatiuè pœnam, cum in illos non habeat iurisdictionem, sicut in viuos; sed exhibet Deo pretium æquiualens ex thesauro, & Deus ipsos absoluit à pœna: vnde Indulgentiæ viuorum includunt actum iustitiæ vindicatiuæ. Si quis autem querat, cur Pontifices in suis Bullis tam accuratè explicitè se concedere Defunctis Indulgentias per modum suffragij, cum differentia assignata nihil mutet in effectum, sed eundem effectum pariant Indulgentiæ viuorum, & Defunctorum. Respondetur id facere, ut ostendant se non abuti potestate sibi tradita, nec velle iuuare Defunctos, tanquam sibi subditos; sed tanquam sibi charitate coniunctos, & indigentes, quibus subuenire possunt per dispensationem thesauri Ecclesiæ, eorum commisioni relictam. Vide Palaum tom. 4. tract. 24. *disp. vnica, puncti. 10. num. 2.* Philippum de la Cruz in *Theol. Eccles. tract. 2. §. 6. num. 3.* & alios penes ipsos.

4. Nota tamen, quòd cum Pontifex tibi concedit, ut possis Defuncto per modum suffragij Indulgentiam applicare, ne intelligas, tibi fortè fecimur, vel laico concessam esse facultatem distribuendi Ecclesiæ, & maxime in Defunctorum fauorem, quod semper est Pontifici referuatum; neque etiam intelligas, Indulgentiam tibi concessam posse te Defuncto communicare: nam si tibi concessa est, pœnam tuorum peccatorum remittit; non igitur est locus applicationi. Sed intelligere debes tibi remitti potestatem designandi Defunctum: qua designatione facta, Pontifex immediatè, & directè Indulgentiam applicat: & quia hæc applicatio tuam designationem subsequitur, ideò diceris potestatem habere applicandi Indulgentiam Defunctis. Dico igitur cum Granada in *3. par. contr. 12. tr. 5. disp. 5. n. 13.* Defunctos excommunicari, & ab excommunicatione liberari posse dupliciter: Primò quidem, declarando eos, dum viuerent, incurrisse illam, aut non incurrisse, & in eo statu mortuos fuisse: ad quod, ut patet, non est necessaria iurisdicção in Defunctos. Secundo, id fieri potest prohibendo viuus orare pro Defunctis, aut concedendo potestatem orandi: & id non est propriè exercere iurisdictionem in mortuos, sed in viuos. Concludo ergo, excommunicationem, de qua loquitur Synodus accipiendam esse vno ex his duobus modis. Alium vero excommunicandi modum, qui directè fertur in viuos, & est proprius actus iurisdictionis, non exercet in Defunctos Ecclesia. Itaque Ecclesia neque excommunicat, neque propriè absoluit mortuos; sed solum declarat: ex hac vita aliquem defunctum decessisse excommunicatum, & contumacem: vel declarat, recessisse à contumacia: proinde concedit viuentibus, ut possint Defunctum illum sepelire in loco sacro, aliisque pro illo sacras, & consuetas Ecclesiæ functiones facere: & in hoc sensu communiter declarantur Canones, qui citantur in contrarium: & hinc Ecclesia indirectè tantum dicitur excommunicare, aut absoluerit Defunctos, quatenus, vel prohibet viuentibus ne faciant pro aliquo defuncto suffragia, vel id concedit.

RESOL. III.

An indulgentia concessa Altari Privilegiato applicanda defunctis, habeat infallibiliter effectum? Ex p. 9. tr. 2. Ref. 3.

§. 1. **N**egatiuè respondet Layman lib. 5. tract. 5. c. 7. *Quæst. 1. n. 2.* Canus de *locis Theol. lib. 12. c. 13. ad 9. si. inf. 7. cap. 7. n. 4.* & alij asserentes, Indulgentiam Defunctis applicatam non habere infallibilem effectum, sed solum per modum cuiusdam impetrationis ex libera Dei

acceptatione, quod supremus Iudex non teneatur commutationem poenae sibi debita acceptare, nisi ad illam se promissione obligauerit. At Deus non videtur obligatus ad acceptandam satisfactionem ex Christi, & Sanctorum meritis pro Defunctis oblatam: quia Christus Dominus solum promissit soluendum in Caelis, quod Pontifex soluerit super terram; non verò quod Pontifex soluerit sub terra, ubi animae detinetur, & poenae lincet. Confirmant suam sententiam ex usu Ecclesiarum, qui postquam Indulgentiam plenariam alicui Defuncto applicauerunt, medio in qua, Sacrificio, vel alio pio opere, iterum repetunt eandem Indulgentiam: quod superfluum esset, si infallibiliter haberet effectum. Sentiant ergo fideles, solum habere effectum ex littera Dei acceptatione. Et hanc sententiam praeter Doctores citatos docet nouissimè P. Amicus in *Curr. Theol. n. 8. disp. 20. sect. 8. n. 177. & seq.* ubi plures adducit rationes, & inter alios, quoniam Purgatorium est Tribunal Christi, in quo sibi tantum referat causas iudicandas; igitur ipsius tantum est eas poenas remittere. Accedens, conlatur ex dictis, quibus probatum est, Pontificem in animas purgantes nullum ius habere. Consequenter verò probatur, quia sicut solius Christi est, eas poenas taxare: ita eiusdem erit easdem relaxare. Deinde, quia si Pontifex eadem infallibili auctoritate possit à poena libertas animas purgantes, ac peccati in terris viuientes, sequeretur Primo, breui posset eorum Purgatorium per frequentes Indulgentias plenarias euacuare. Nec refert, quod Pontifex in Indulgentiis concedendis sufficientem debeat habere causam: eadem causa, quae sufficit pro Indulgentia plenaria applicanda vni, sufficiens erit pro Indulgentia plenaria applicanda aliis, & aliis animabus, cum nulla sit maior ratio de vna, quam de ceteris. Igitur, qua ratione Indulgentia plenaria sufficienter applicatur vni, eadem poterit applicari ceteris; sique necesse totum Purgatorium euacuari. Secundo sequeretur, vna tantum Indulgentia plenaria applicata pro vna anima frustra pro eadem alias Indulgentias, vel suffragia applicari: cum tamen communis sensus fidelium sit adhuc post plenariam Indulgentiam, alias etiam Indulgentias, & suffragia pro eadem anima fructuosa procurari posse: quasi certum non sit, per eam, animam à Purgatorio liberandam esse: cum tamen in contraria sententia nullum sit dubium, quippe cum ex parte animae nullum possit esse impedimentum, quominus Indulgentia statim suum effectum obtineat; neque esse potest ex parte viuientis talem Indulgentiam pro Defunctis offerentis: nam multi ex contraria sententia Authoribus putant Indulgentias etiam à peccatore oblatas prodesse Defunctis.

2. His tamen non obstantibus, puto non esse recepiendum ab affirmatiua sententia, quam tuetur D. Th. in *disp. 2. q. 2. questio. 2.* Sorus *disp. 23. q. 2. art. 3.* Suarez, Valencia, Coninch, & alij quos citat, & sequitur Gallus Palaus *tom. 4. tract. 24. disp. vnic. punct. 10. n. 4.* Malobos in *Summa, tom. 1. tr. 26. diff. 7. n. 3.* Lessius *3. p. D. Thomae c. 5. de Indulgent. dub. 3. n. 41.* Granada *n. 3. par. de Sacram. contr. 1. 2. tract. 3. disp. 5. n. 10.* quia, ait ille vt Indulgentia infallibili iustitiae lege promittit Defunctis, duo solum requiruntur: primum est diuina promissio: secundum, applicatio satisfactionis aequivalentis poenae, quam Defunctus debet. Ex quidem diuina promissio non deest; quia perpetua Ecclesiae traditio, qua docemur, Indulgentias prodesse Defunctis, non nisi in diuina promissionis notitia fundamentum habere potest: sine promissione enim nihil firmum esset. Fauet etiam, & quidem maxime pro hac veritate locus Matthaei 16. *Quodcumque solueris super terram, erit solutum & in Caelis: vbi absque limitatione Christus promittit, acceptum sibi fore quodcumque Petri iudicium: si ergo soluerit animam Defuncti, applicando illi Indulgentias; ipse*

Tom. IV.

Dominus soluet, vt stet promissis. Quod verò ad secundum attinet, fatemur in hoc negotio maximam gratiam, quod, nimirum, pro anima Defuncti, & iam incapacis satisfaciendi, velit Deus admittere satisfactionem oblatam: veruntamen haec sufficientissima, & aequiualens est, cum praecipua eius pars sit Christi Domini, ac proinde valoris infiniti.

3. Probat hanc opinionem Rubeus de *Sacrificio Missae, lib. 3. disp. 2. dub. 5. n. 4.* ex forma, vt ipse ait, qua vtuntur Pontifices concedendo priuilegium Missarum priuilegiatarum cuidam Ecclesiae, vel Altari: sic enim habet Urbanus VIII. in priuilegio pluribus nostris Conuentibus dato: [Vt quodcumque Sacerdos aliquis Minorum Ecclesiae Missam Defunctorum pro anima cuiuscunque fidelis, quae Deo in charitate coniuncta ab hac luce migrauerit ad praefatum Altare celebrabit, anima ipsa de thesauro Ecclesiae per modum suffragij Indulgentiam consequatur; ita vt eiusdem Domini nostri Iesu Christi, & Beatissimae Virginis Mariae, Sanctorumque omnium meritis sibi suffragantibus, à Purgatorij poenis liberetur, concedimus, & indulgemus.] Loquitur igitur Pontifex non de re pendente ex acceptatione diuina; sed tanquam de re certa, & infallibili. Nec aliis terminis certioribus vtitur concedendo viuus Indulgentias, quas constat esse infallibiles. Deinde Leo X. Epistola ad Caietanum eadem certitudine loquitur de Indulgentiis viuorum, & Defunctorum: dicit enim, Romanam Ecclesiam tradidisse, Romanum Pontificem, Petri Clauigeri successorem, & Iesu Christi in terris Vicarium potestate Clauium, quarum est aperire Regnum Caelorum, tollendo illius in Christi fidelibus impedimenta, posse pro rationalibus causis concedere eisdem Christi fidelibus, qui charitate iungente sunt membra Christi, siue in hac vita sint, siue in Purgatorio, Indulgentias ex superabundantia meritorum Christi, & Sanctorum, & tam pro viuus, quam pro Defunctis Apostolica auctoritate Indulgentiam concedendo, thesaurum meritorum Iesu Christi, & Sanctorum dispensare, & per modum absolutionis Indulgentiam ipsam conferre, vel per modum suffragij illam transferre consueuisse, ac propterea omnes, tam viuos, quam Defunctos, qui veraciter omnes Indulgentias huiusmodi consecuti fuerint; à tanta poena temporali, secundum diuinam iustitiam pro peccatis suis actualibus debita liberari, quanta concessa & acquisita Indulgentia aequiualeat. In quibus verbis notandum est, Pontificem indifferenter loqui de viuus, & Defunctis, & tanquam de re certa loquentem, docet eos omnes liberari à tanta poena, quantum sonant Indulgentiae: idque fieri apostolica auctoritate: omnis autem dispensatio, quae sit auctoritate apostolica, licet ius ipsum diuinum aliquo modo attingat, vt est dispensatio in voto, valida est, si ex rationabili causa fiat: ex quo ex consequenti sequitur dispensationem thesauri viuus, & Defunctis, quae auctoritate apostolica fit, si ex rationabili causa fiat, esse validam, certam, & infallibilem.

4. Probatur etiam ex definitione Concilij Constantiensis, docentis contra Vviclef, errorem esse negare valorem Indulgentiarum: ergo ex mente Ecclesiae sic valent Indulgentiae viuus, & Defunctis, vt certò, & infallibiliter in illis effectum habeant. Idque ratione promissionis diuinae. Respondet Corduba *lib. de Indulgentiis, q. 15.* Indulgentias esse quidem certas in Defunctis sicut in viuus; non valere tamen infallibiliter quoad totum fructum in Defunctis sicut in viuus: quia Deus promissit eas acceptare pro viuus quoad totum effectum; pro Defunctis verò solum, secundum quod visum fuerit decens suae liberalitati: sed contrà, saltem in eius sententia, requiritur promissio diuina acceptandi Indulgentias pro Defunctis quoad aliqualem effectum, sit vt certò aliquis fructus Indulgentiarum eis applicetur. Quaro igitur,

A 2 vnde

unde collegerit promissionem hanc diuinam quoad aliquem effectum, & non quoad totum? si enim Deus promittit acceptationem Indulgentiarum pro viuis quoad totum effectum, & promittit acceptationem pro defunctis; non potest colligi non promississe etiam quoad totum effectum pro Defunctis, sicut & pro viuis; cum promissio illa in vtriusque colligatur ex predictis verbis Matthaei 16. in quibus nulla sit discretio viuorum, & defunctorum.

5. Nec obstat dicere, si Indulgentia infallibili lege iustitia profunt determinate animabus Purgatorij, quibus applicatur; cur post applicatam Indulgentiam, qua liberatur anima à Purgatorio, applicentur eidem alia Indulgentia, Sacrificia, & suffragia? Respondetur enim id sanctissime fieri: Primò, quia non nobis constat de veritate huius opinionis; cum Doctores graues opinentur, non esse legem infallibilem, qua Deus acceptet totum, quod singulis animabus applicatur. Secundò, quia, vt Indulgentia valeat, requiritur causa proportionata: potest autem accedere, eam non sufficere ad Indulgentiarum concessionem, quanta requiritur ad liberandam hanc determinatam animam à Purgatorio. Vt ergo securiores reddamur, & certiori, quo possumus, modo Defunctis succurramus, solent Indulgentia multiplicari, vt si qua non profuerint, aut certe minùs valuerint, aliarum applicatione suppleantur.

6. Nec obstat secundò asserere, quòd si Indulgentia valerent ex condigno, & certa lege, sequeretur, quòd Pontifex posset vno die exhaurire Purgatorium. Respondet enim Caietanus *Opusculo 16. q. 5.* id fieri non posse: quia Indulgentiae iis duntaxat Defunctis profunt, qui, vt prodessent, meruerunt. Ij autem id meruerunt, qui, dum viuerent conati sunt, quantum in ipsis erat, pro peccatis suis satisfacere. Verùm hac sententia sup. iam satis à nobis operanti, quae omnes enim, qui in gratia discedunt, capaces sunt cuiusvis influxus meritorum Christi, qui per Indulgentias dispensatur. Non enim fundamentum communionis suffragiorum Ecclesiae est particulare aliquod meritum; sed status gratiae, ob quem satis digni sunt qui iuuentur. Et hoc solum vult D. Augustinus *lib. de cura pro mortuis, cap. 1.* & in *Enchiridio, cap. 109.* cum ait, illis prodessent suffragia, qui meruerunt, vt sibi prodessent possent: solum enim damnatos excludit, vt patet ex diuisione, quam ibi instituit. Respondeo ergo Pontificem id non posse praestare, quia non subest causa, ob quam potestate Clauium tam ingens dispensatio fieri queat: atqui dispensatio sine iusta causa est irrita. Et ideo nostram sententiam in casu Missae Altaris priuilegiati in terminis docuit Rubeus *de fructu, & applicatione Sacrificij Missae, lib. 3. disp. 2. q. 2. dub. 5. n. 8.* vbi ita asserit: [Sententia haec non solum intelligenda est de Missis priuilegiatis, seu Indulgentiis illis annexis; sed de omnibus aliis Indulgentiis, quae quomodolibet Defunctis applicari possunt; vt sunt affixae Medaliis, visitationibus Ecclesiarum, &c. ita vt, sicut Sacerdos dicendo Missam priuilegiatam pro Defuncto, illum infallibiliter liberat à Purgatorio; ita & secularis communicando cum Medalia, si talis Indulgentia ei appensa sit.] Sic ille, & ego.

Sup. in Ref. que hic est inf. 7. & in alio §. eius not.

RESOL. IV.

An, vt Indulgentia Altaris Priuilegiati proficit Defunctis, opus sit, vt Sacerdos Missam celebrans sit in statu gratiae? Ex p. 9. tr. 2. Ref. 4.

§. 1. Respondeo negatiuè: nam, licet aliqui Doctores requirant, obtinentem Indulgentiam pro defunctis, debere esse in statu gratiae, tempore, quo perficitur opus. & Indulgentia Defuncto communicatur: sic Emmanuel Sà *verb. Indulgentia, n. 2.* excipit tamen, nisi opus fuerit nomine Ecclesiae fa-

Sup. hac diff. sic. huius rituli in Ref. seq. & inf. in fin. huius Ref. Sup. hac doct. ibid. & inf. in tr. 5. Ref. 36.

ctum, vt Missae Sacrificium: ego tamen contrariae sententiae absolute adhaereo in omnibus Indulgentiis pro Defunctis; nam pro Indulgentia applicanda Defunctis gratia non requiritur vt principium operis iniuncti, quia esto, nec satisfactorium sit nec meritorium; aptum esse potest ad Indulgentiae consecutionem: sed requiritur, vt obicem tollat, & subiectum disponat Indulgentiae suscipiendae: at viuis, qui Indulgentiam pro Defuncto obtinet, exequendo opus iniunctum, Indulgentiam non suscipit, sed conditionem pro consecutione Indulgentiae exequitur, ergo status gratiae non est in illo necessariò requisitus. Itaque opus, sub cuius conditione conceditur Indulgentia, est sola conditio, non causa mouens Deum ad Indulgentiam acceptandam. Nec Indulgentia inficitur ex malitia personae operantis; sicut nec inficitur Sacrificium Missae, vel Sacramentum, ex malitia personae sacrificantis, vel administrantis: eò quòd suum valorem non habent ex persona proximè operante; sed ex meritis, & satisfactione Christi. Ex his infertur discrimen inter suffragium, quòd priuata persona in proprio opere fundatum offert Deo pro Defunctis, & Indulgentiam: nam illud, nisi fiat à persona grata, non prodest Defunctis: eò quòd suum valorem accipit à persona operante, quae in peccato existens, nullum valorem communicat suis operibus. Nec refert, quòd opus bonum à peccatore exhibitum valeat pro se tanquam meritum de congruo apud Deum: quia plus requiritur, vt opus acceptet pro aliis, quam pro se. Indulgentia verò valorem habet à meritis, & satisfactione Christi, & Sanctorum, qui per peccatum personae operantis non amittitur.

2. Nec obstat dicere: quia sicuti ad lucrandum sibi Indulgentiam requiritur status gratiae; sic ad lucrandum pro altero: nam peccatum non magis impedit ad acquirendum beneficium ipsimet operanti, quam alteri. Nam respondeo, negando paritatem: quia gratia requiritur solum ad tollendum obicem in eo, qui Indulgentiam est lucraturus; & ideo necessariò requiritur in eo, cui applicatur; non autem in eo, qui ponit opus iniunctum, & Indulgentiam applicat. Ex hoc patet discrimen inter ipsum operantem, & alios; nam operans, vt de facto lucretur Indulgentiam pro se, debet esse in gratia, per quam tollitur impedimentum peccati: at respectu aliorum non ita: idcirco dicimus, gratiam requiri in suscipiente Indulgentiam, non autem in applicante; & quando operans sibi ipsi eam applicat, requiritur in ipso gratia, non vt operans, sed vt recipiens. Denique dicimus, aequè impediri fructum, & valorem Indulgentiae ipsi operanti, & alteri; considerando vtrunque, vt sunt formaliter recipientes. Et ita nostram sententiam docent Doctores, quos citat, & sequitur Castrus Palanus *tom. 4. tract. 24. disp. vnic. punct. 10. n. 10.* quibus ego addo Amicum in *Cur. Theol. tom. 8. disp. 20. sect. 3. n. 101.* Bardi in *Bull. Cruc. part. 4. tract. 3. cap. 2. sect. 3. n. 2.* Quintanad, in *Theol. mor. tom. 1. in Append. tract. 1. §. 1. disp. 6. n. 1.* & in specie casus nostri Rubeus *de fructu, & applicatione Sacrificij Missae, lib. 3. disp. 2. q. 2. dub. 5. n. 8.* vbi sic ait: [Aduerte, vt per viuos fiat id, quòd requiritur ad applicandam Indulgentiam defunctis; non requiritur tamen, vt viui opus iniunctum exequentes sint in gratia: ynde secularis in mortali communiens cum Medalia pro Defuncto, non impedit effectum Indulgentiae; sicut nec Sacerdos pro eodem in mortali celebrans.] Ita ille, cui etiam adde Philipp. de la Cruz in *Theodoro Ecclesiae, tract. 2. §. 6. n. 5.*

RESOL. V.

An Sacerdos in statu peccati mortalis celebrans in Altari Priuilegiato liberet animam à Purgatorio? Et

Et an communicans in peccato mortali obineat liberationem vnus anima a Purgatorio, si talis liberatio concedatur sub onere communionis, vt interdum conceditur?

Negatiue esse respondendum, stando in doctrina, & sententia Eminentissimi Cardinalis Lugo de Sacram. panit. disp. 27. sect. 5. n. 75. vbi dicitur: Interdum secundum; quid dicendum sit de statu gratia, an requiratur in eo, qui lucratur Indulgentiam, an pro defuncto Pater Suarez sect. 4. negat; quia cum Pontifex in eius sententia sit, quia immediate concedit defuncto Indulgentiam, & solum requiritur opus pium ex parte viuientis, vt conditio non est, cur in eo exigatur status gratia. Non autem consequenter ad supradicta debemus dicere, requiri, quod est magis commune, & iuxta fidelium sensum, ratio autem est, quia Indulgentia defuncto acquiritur solum indirecte, quatenus opera alicuius viuientis eleuantur ad maiorem valorem satisfactionis ex opere operato; ad hoc autem necesse est, quod ipse operans sit capax illius valoris, & fructus, diximus enim hanc eleuationem procedere a potestate Pontificis, que per se ordinatur ad vitilitatem subditi; ergo potestas illa est ad eleuanda opera subditi capax, & potens frui illo beneficio, quo frui non potest; cum est sine gratia propter incapacitatem subiecti. Ita Lugo.

2. Sed licet esset tenenda opinio asserens obtinentiam Indulgentiam pro defunctis debere esse in statu gratia, tempore quo perficitur opus & Indulgentia, tamen hoc non procedere in Sacrificio Missa, putat Emanuel Sa, verb. Indulgentia n. 2. vbi sic ait: Ego puto cum etiam qui pro defuncto accipit Indulgentiam, debere esse in gratia, nisi opus faciat ex persona Ecclesie, vt Missam. Hinc P. Gobat in Theol. de Indulg. p. 1. cap. 25. §. 7. n. 515. existimauit statum gratia non requiri in Sacerdote, quatenus precise, sacrificat in Altari Priuilegiato.

3. Verum ego puto absolute in consequendis Indulgentis pro animabus Purgatorii nihil officere, vtum sit in statu peccati mortalis, aut in statu gratia. Et hanc sententiam, me citato, valde probabiliter esse tenet Gobat loco citato, cap. 23. §. 64. numero 490. & absolute nominatim contra Cardinalem Lugo tenet Quintanaduenas in Theol. mor. tom. 1. in Append. tract. 1. dub. 15. num. 4. qui pro hac sententia citat 11. Doctores, quibus adde Amicum in Cur. Teolog. tom. 8. disp. 20. sect. 8. num. 209. & 236. & nominatim contra Lugum, me citato, Pellizarium in Men. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 2. n. 196. Martinum de Sancto Ioseph in Men. Confessoriorum. tom. 1. lib. 2. tract. 9. de Indulg. n. 13. Philippum de la Cruz in Thesuro Ecclesie, tract. 2. de Purgat. n. 6. Dicendum autem est ad consequendam Indulgentiam, non esse necessarium, vt opus, sub cuius conditione Indulgentia conceditur, in gratia impletur, sed sufficere, vt homo exeat in gratia, quando Indulgentiam accipit. Igitur peccator in statu peccati adimplens opus, sub cuius conditione Indulgentia conceditur, si quisque illam lucrari pro defunctis. Nam ita se habet peccator adimplens opus, sub cuius conditione concessa est Indulgentia, ad illam lucrandam sibi; sicut se habet idem peccator adimplens opus, sub cuius conditione, concessa est Indulgentia pro defunctis, ad lucrandam illam pro defunctis. Igitur in casu nostro causa mouens non esset opus a peccatore Tom. IV.

factum, sed satisfactio Christi & Sanctorum. Et ita nostram sententiam, præter Doctores citatos, tenet etiam Machadus tom. 1. leg. 3. part. 2. tract. 5. docum. 3. num. 5.

4. Sed non deseram hic apponere dubium satis difficile. An communicans in peccato mortali obineat liberationem vnus Anima a Purgatorio, si talis liberatio concedatur sub onere Communionis; vt interdum conceditur. Et respondet Pellizarius in man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 1. n. 252. Videri satis probabile, quod obineat; ita viri sane docti à se consulti; & probatur ex doctrina non dissimili, quam tradit Ioan. de Lugo, disp. 27. de Penit. n. 103. nimirum communionem sacrilegam sufficere ad consequendum Iubiläum, cum ea sit vera, & valida communicatio, quamuis sine fructu ob peccati obicem: quæ doctrina vtique potest applicari ad præsentem casum; præsertim attenda communiori Doctorem sententia, quod existens in peccato mortali obinere potest Indulgentias pro defunctis: cum sic non dicatur malus satisfacere pro alio, sed solum facere opus, ob quod Papa alteri applicat satisfactionem Christi, & Sanctorum; vt aduertit Naldus, verb. Indulgentia, num. 7. ex Nauarro: patet ergo responsio ex eo quod nulla adest ratio, cur dicatur obtineri Iubiläum per communionem sacrilegam, & non obtineri liberatio animæ a Purgatorio per eandem communionem sacrilegam, idcirco vel id in vtroque casu admittendum est, vel in vtroque negandum. Ita Pellizarius; Sed tu cogita.

RESOL. VI.

An quando Sacerdos in Altari Priuilegiato dicat Missam, debeat non solum Indulgentiam, sed etiam Sacrificium applicare defuncto?

Idem dicendum est à simili, cum pro Indulgentia lucranda præcipitur ieiunium; visitatio Templi, peregrinatio, & maxime elemosyna, qua in bonum tertij in ponitur.

Et an Missæ, que celebrantur in Altari Priuilegiato applicate pluribus aequè pariter prosint singulis, ita vt vna Missa, que dicitur pro vno, possit prodesse pluribus? Ex p. 9. tr. 2. Ref.,

§. 1. AD hunc casum respondet Suarez tom. 4. disp. 52. sect. 4. num. 3. vbi docet, securius esse ita facere, quamquam in rigore id non sit per se necessarium ad talem Indulgentiam, sed pendeat ex voluntate concedentis. Ideoque verba rescripti, seu priuilegij, attentè expendenda sunt: nam, si hunc tenorem contineant: Dicendo, aut offerendo Missam pro Defuncto, liberae eius animam à Purgatorio, tunc necessarium erit fructum Sacrificij tali animæ in particulari applicare. Si autem solum dicatur: Dicendo Missam, vel, Quoties Missam dixeris, toties liberae vnâ animam à Purgatorio, tunc ex vi talium verborum satis est illud pium opus facere, etiam si particularis fructus eius, siue ex opere operantis siue ex opere operato tali animæ non applicetur, sed solum beneficium Indulgentiæ: sæpe autem non constat, quibus verbis talis gratia concessa sit, & tunc securius est, Sacrificium pro Defuncto offerre, semperque est optimum consilium; quia fortasse hoc modo erit sufficiens causa ad lucrandam integram Indulgentiam, quæ alias non esset. Hæc Suar. & post illum Caltrus Palauis tom. 4. tract. 24. disp. vnic. punct. 10. n. 9.

2. Sed magis clarè hanc sententiam docuit nouissime Ruteus de Sacrific. Missa, lib. 3. disp. 2. §. 2. dub. 5. n. 9. vbi sic asserit: Quæri hic potest, an ad applicandas Indulgentias Missæ Priuilegiatæ, opus sit factum etiam

Sup. hoc in fin. Ref. præterite.

Sup. hoc inf. in tr. 4. Ref. 52. §. 1. ad med. à vers. Ita Bossius, & in Ref. 53. & 54. §. 1. & 2. & in Ref. 44. §. pen. & vlt. & inferius in tr. 5. lege doct. §. vlt. Ref. 12.

Sup. ad hoc si placet lege inf. doct. Ref. 35. & 36. & signanter 37.

etiam Sacrificij illi applicare, vel sufficiat fructum sibi referuando, Missam celebrare ex intentione, & voluntate obtinendi illi Indulgentias? Respondeo communiter vtrumque requiri, & hæc per modum vnius, & eiusdem Defuncto applicari: quia cum Pontifex concedit Indulgentias ad liberandam animam in Purgatorio, dicendo Missam in tali Altari, vel Ecclesia videtur consequenter exigere; vt Sacrificium eidem animæ applicetur: in rigore tamen non videtur semper necessarium, nisi verba privilegij id sonent; sicut videre est in forma privilegij *sup. citati*, vbi dicitur: *Quandounque Sacerdos Missam Defunctorum pro anima cuiuscunque fidelis, ad præfatum Altare celebrabit, anima ipsa de Theatro Ecclesie Indulgentiam consequetur.* Secundum hoc indultum igitur ex mente Pontificis requiritur vt non solum indulgentia sed & Sacrificium applicetur Defuncto: si tamen in Indulgentia solum diceretur: *Quoties Sacerdos Missam in tali Altari celebrabit animam in Purgatorio, tunc satis esset Missam celebrare absque eo, quod fructus illius isti animæ applicetur, sed sola Indulgentia, & idem à simili dicendum est.* cum pro Indulgentia lucranda præcipitur ieiunium, visitatio templi, peregrinatio, & maxime elemosyna, quæ in bonum tertij imponitur. Ratio autem, cur non videtur semper requiri, vt fructus operis iniuncti vnâ cum Indulgentia applicetur ipsis animabus est, quia, cum in indulgentiis requiritur opus aliquod, non necessarium exigitur, vt satisfactorium; sed vt piuum, vel conducens ad cultum Dei, &c. quæ compleri possunt absque eo, quod fructus operis iniuncti applicetur isti Defuncto pro quo quis lucratur Indulgentias. Ita Ruteus, qui pro hac sententia citat Nagnum, & Filliucium.

3. Nota etiam, Quintanaducenas in *Theol. mor. tom. 1. in Appen. tract. 1. dub. 15. n. 3.* docere, quod cum conceditur liberatio animæ purgatorij, pro qua dicitur Missa, vel recitatur Corona, aliudve simile opus fiat; tunc necesse erit substantiam operis, id est, Missam, vel Coronam, seu satisfactionem ex opere operantis ex illa prouenientem, applicari à lucrante quando verò dicitur: *Quoties dicit coronam, vel Psalmum liberabit Animam Purgatorij probabile est, non requiri talem applicationem, specificam operis.* Ita ille.

4. Et tandem nota id, quod obseruat Laurius de *Indulg. part. 2. c. 10. n. 120.* vbi sic querit: [An Missæ, quæ celebrantur in Altari privilegiato, applicatæ pluribus æque pariter profint singulis, ita vt vna Missa, quæ dicitur pro vno, possit prodesse pluribus? Respondetur: Aliqui ita distinguunt: aut sumus in modo congratulationis, & vnica Missa applicata pro vno, prodest omnibus; aut in modo expiationis, & tunc secus. Dicitur per modum expiationis, quando quis applicat Missam pro tali anima; tunc enim illi tantum prodest, pro qua applicatur, quia expiatur, id est, purgatur, & liberatur illa anima per illud Sacrificium Missæ; idem Missa relicta pro particulari, non est pluribus applicanda: aliàs esset diuidere aurum, quod debet perfolui vni, pluribus.] Hæc Laurius.

RESOL. VII.

An ex parte defuncti requiratur aliquid, vt Indulgentia Altaris privilegiati habeat suum effectum?
Idem est dicendum de aliis Indulgentiis. Ex p. 9, tract. 2.
Res. 6.

Sup. hæc
sup. in Res. 3.
cursum in §.
vit. paulò

§. 1. Existimant Henricus de Gandauo quodlib. 11.
q. 26. Caietanus tract. 16. de Indulg. q. 5. vers.
quoad tertium. Nauarrus de Indulgentiis, notab. 22.

n. 42. & alij suffragia specialiter quibusdam Defunctis applicata, non habere in illis effectum, nisi meruisse, quæ, dum viuerent, sollicitè curarunt ad satisfaciendum pro peccatis, & deuotionem habuerunt ad suffragandum Defunctis, &c. Idem docent de indulgentiis, quas dicunt illis etiam solis prodesse, quia in vita habuerunt deuotionem erga Claves Ecclesie donatius Indulgentiarum: illas autem, quæ, dum viuerent, nullam curam Defunctorum habuerunt, nec satisfaciendum pro peccatis studuerunt, docent non inuari aliorum suffragiis, licet specialiter pro illis fiant; inque in vindictam in deuotionis, & incuria.

2. Verum hæc doctrina non est admittenda, vt non admittunt Henriquez, Valencia, Suarez, Coninch, & Layman, quos citat, & sequitur Casirus Palauus in 4. tract. 24. disp. vnica, punct. 10. n. 11. cui adde Granadum in 3. p. Contr. 12. tract. 1. disp. 6. n. 2. Laurium de Indulg. p. 2. cap. 10. n. 118. Lessium in 3. p. D. Thom. 1. de Indulgent. dub. 3. n. 41. Et ratio est: quia ad Indulgentiæ applicationem solum requiritur ex parte eius, cui est applicanda, ne ponat obicem: quia est quedam liberalis donatio, & pœnarum remissio. At eo ipso, quod caret peccato, non ponit obicem. Ergo negligentia præcedens obitare non potest, quandoquidem peccatum mortale non constituit. Quod si de facto mortale fuit, per pœnitentiam deletum est. Neque contrarium docuerunt Augustinus in cap. Non affluimus: 3. q. 2. & Gregorius lib. 4. Dial. cap. 39. de affirmant, non prodesse orationes, & Sacrificia iis, qui in vita consequendo gratiam, non comparauerunt, vt profint: de hac vero negligentia in satisfaciendo, nec verbum loquuti sunt. Itaque contra Caietanum, & Nauarrum & alios assero, quod sacrificia, & suffragia effectum sortiuntur in subiecto capaci, in quo est nullum impedimentum: sed in animabus Purgatorij nullum est impedimentum, cum sint in statu gratiæ: ergo in illis sortiuntur effectum. Nec est, quod dicat Caietanus, defectum deuotionis prædictæ erga Defunctos esse impedimentum: non enim est impedimentum ex natura rei vt constat, cum omnes animæ Purgatorij, ratione solius status gratiæ, sint æque capaces, & susceptiue fructus Sacrificiorum, & suffragiorum, neque est ex ordinatione diuina, cum nullibi constet, Deum ita ordinasse; proindeque non est temerè asserendum. Deinde deuotio præhabita erga Defunctos potest quidem in animabus habere rationem cuiusdam dispositionis moralis ad specialem aliquem effectum, non sequitur tamen, defectum illius deuotionis in aliis animabus dicere impedimentum ad recipiendum fructum sacrificiorum, & suffragiorum, qui illis specialiter applicatur. Et licet verum sit, congruum esse, quod Deus specialiter remuneret deuotionem eorum, qui in vita fuerunt affecti erga animas Purgatorij; suppetunt tamen alia media, quibus Deus cum deuotionem remunerare potest, absque eo, quod dicitur, Sacrificia, & suffragia illis solis prodesse, non autem aliis, licet specialiter illis applicentur.

3. Ad argumenta Caietani respondeo, quod falsum est, animas Purgatorij, eo ipso, quod sunt in statu gratiæ, meruisse solum, vt suffragia illis applicata prodesse possint, non autem vt actu profint. Ad confirmationem respondeo, subtilitatem illam esse hic frustraneam: potest enim statui gratiæ, cui respondet premium essenziale, respondere etiam effectus accidentalis; vnde meritum hic non dicit dispositionem aliquam veram; & positiuam, sed tantum capacitatem, quæ in animabus à statu gratiæ oritur. Ad aliam rationem desumptam ex verbis D. Th. in 3. p. q. 52. art. 8. ad 1. colligitur, Christum descendendo ad Inferos, liberasse quasdam animas, ratione deuotionis præhabite, dum viuerent, ad mortem suam, ad ex specialis privilegii

privilegio fieri debuit, & ob descensum Christi extraordinarium ad Inferos; quod non inducit legem commutabilem, quam constituit vult Caietanus. Ergo.

4. Et ideo, præter Doctores citatos, nostram sententiam tenet Philippus de la Cruz in *Theſauro Ecclesiæ*, p. 2. §. 6. m. 5. vbi ait: [La tercera condiccion, dizen algunos, es, que para ganar las Indulgencias, y confesiones, ay an tenido à las animas particular deuocion, y aficcion, y que parece cosa justissima el, que se aya tenido, y cola indigna, que aprouechen las Indulgencias à aquellos, que no tuuieron cuidado de fauorecer à sus hermanos, y no lo haziendo, parece hazian menoscupio dellas, pues no cuidaban de alentar à las animas de sus amigos, y compañeros, y fieles hijos de la Iglesia. Esta dotrina me parece aspera, por auer muchos tan descuidados, no solo de las animas, pero de la suya propia, que insta, y apriera más la dificultad, es cierto que en el resto de su vida no se acuerdan mas que de sus gustos, y entretenimientos, con esto passan hasta el fin de sus dias, los quales por diligencia soberana murieron confelados, y con los Sacramentos, y bastante contricion, y suficientes diligencias para saluar se, y estas almas sufriendo penas, siendo ayudadas de la Iglesia con suffragios, oraciones, e Indulgencias, salen de las terribles penas que padecen. Mas, que no hallo yo por donde aya obligacion a que yo ruege por las animas, ni es precepto, porque si assi fuera, o estuuiera debaxo del, o se acordara el que huiesse esse cuidado, antes se ve, que los Rezos de Difuntos, que obligan à pecado mortal à los Ecclesiasticos en el Coro; fuera no obligan à pecado, si fuera cosa vniuersal obligara (sacando el officio de cada año, que les obliga vn dia despues de todos Santos). Y assi no interuiniendo precepto, no ai pecado, y las animas iustamente padecen, y aunque yo aconsejo seruege por ellas, no lo aziendo, no incurten en cosa, como ensena Nauarro, y Zerola, porque el que justamente padecè, no ai obligacion à librarle, como dizen Maldero, Nauarro, y Sa, y las animas en Purgatorio, justamente padecen, y assi ignorantemente algunos se acusan de no socorrierlas: lo otro, que si obligata, dello huiera precepto, y como de pecado se acuaran, vemos que se descuidan, y à ello no se obliga. Luego no es razon, que esta alma carezca de vn bien tan grande, como de los suffragios, y Indulgencias, solo por auer sido descuidado de rogar por las animas, y parecera indigna, y iniusta cosa, que el que assi muere (que ay dolor, ay muchos, y que no se acuerda de las animas de sus hermanos, y compañeros, y tal vez padre, y madre, y hermano) fuese privado destes singulares beneficios: y assi Angeles, que fue el que monio esta opinion, concluye hazendo, que si bien esta dotrina es probable, pero que la contraria es mas padiosa, y que nos es justo, por razon, que porque vno aya sido floxo, y descuidado de rogar à Dios por las animas, ni acordado dellas, no aya de participar en la otra vida de los suffragios, oraciones, ni Indulgencias como ellas, lo qual seria de gran desconuelo para todos.] Hac ille. Vnde non est audiendus Caietanus, & alij.

RESOL. VIII.

Missa celebrata in Altari priuilegiato cui prodest, si anima, pro qua offertur non existat in Purgatorio? Diffinitas tamen existit, quomodo satisfactiones illæ applicentur animabus indigentibus, & derelictis, an præferat Deus ex misericordia, sola sua voluntate id præferat, vel alia ratione id faciat? Ex p. 9. tract. 2. Ref. 7.

§. 1. AD hoc dubium responder Rubens de fructu, & applicatione Sacrificij Missæ, lib. 3. disp. 2. quæst. 2. dub. 4. num. 12. credibile esse, fructum Sacrificiorum, & suffragiorum applicatum iis, in quibus non habet effectum, vel quia sunt in Cælo, vel in Inferno; ex diuina misericordia aliis indigentibus applicari, pro quibus non fiunt suffragia. Ita D. Thomas in 4. dist. 45. quæst. 3. ad 2. Eum sequuntur Adrianus quodlib. 8. art. 4. Corduba lib. 1. quæst. 3. opin. 5. §. Et de residuo. Fraxinellus scilicet. 3. §. 11. num. 3. &c. Probat D. Thomas ex Damasceno, *Serm. de dormientibus*, vbi ait: [Deus, tanquam iustus, committetur impotenti possibilitatem, tanquam suscipiens verè defectum, commutationem negotiabitur:] Et hanc negotiationem in hoc consistere docet D. Thom. vt quod deest vni, alter suppleat: hoc enim, licet non sit certum; est tamen rationi satis congruum, maxime de fructu satisfactionis respondente suffragiis viuorum; tum, ne satisfactiones illæ priuentur solo fructu, quo tamen tam multa animæ in Purgatorio indigent: tum etiam, quia animæ illæ derelictæ, quæ à nullis specialiter iuuantur, merentur specialem fructum aliunde recipere: nullus autem commodiori, & faciliiori modo applicari potest, quam ille.

2. Difficultas tamen existit, quomodo satisfactiones illæ applicentur animabus indigentibus, & derelictis; an scilicet, Deus ex misericordia, sola sua voluntate, id præstet, vel alia ratione id fiat. Puto igitur, Deum sola sua voluntate applicationem illam non facere; quia in huiusmodi habet solam rationem causæ vniuersalis, quæ proinde determinari debet ad effectum per causam particularem; ideòque melius dicendum est, Deum ad satisfactiones illas applicandas aliis, determinari ad instar causæ vniuersalis; idque duplici capite, primò ab ipsis Beatis, quando, scilicet, suffragia fiunt pro animabus, quæ sunt in Cælo: dici enim potest, satisfactiones illas à viuis per applicationem esse donatas illis animabus, quæ illas, Deo annuente ex misericordia, animabus magis indigentibus & derelictis applicat; & hic modus videtur bonus: quia tamen non comprehendit satisfactiones applicatas damnatis, qui eas non possunt aliis applicare; ideò secundò dici potest, satisfactiones illas à suffragantibus sic applicari Defunctis vt casu, quo ij, quibus specialiter applicat, non indigeant: voluntate quadam interpretatiua, aut virtuali, intendant eas applicare animabus in Purgatorio magis indigentibus, & derelictis. Et ideò, vt in simili euentu non oriantur difficultates, obseruandum esset in praxi, quod aduertit Philippus de la Cruz in *Theſaur. Ecclesiæ*, tract. 2. §. 6. num. 5. vbi sic ait: [Deiian los Christianos, y fideles, todas las vezes que ofrecen Missas, Indulgencias, y otras cosas por vna alma, ofrecerlas con esta condiccion determinada, diziendo, que lo ofrece por tal, ò tal alma, si estan en penas de Purgatorio, y sino estuuieten por tal, ò tal, ò tales, y faltando ellas, por otros, y sino por el alma, que mayor necesidad tuuiera: y assi con esta successio siempre tendra objeto determinado, porque no suceda, que non auiendo menester el alma aquel Sacrificio, ò Sacrificios, Bula, ò Bulas, ò Indulgencias, se bueluen al tesoro de donde salieron y assi conueniene, que siempre se determine en particular por quien fuere su voluntad, y gusto.] Ita ille, & bene quidem.

3. Et tandem Lauorius de *Indulg. part. 2. cap. 30. num. 140.* sic asserit: [Dices, si anima, pro qua fit suffragium, non sit in purgatorio, quibus suffragatur? Respondetur, vel suffragari illis, quibus intendit suffragans tacitè, vel expressè, siue in genere, siue in specie: satis est enim, si applicet sibi coniunctis vel magis indigentibus; vel, si nemini applicatur, dispensabitur aliis.]

A N E
B N I A
I I I I V V
I I I

alios indigentibus per diuinam misericordiam: vel quòd si suffragans non habeat intentionem suffragandi alicui, per diuinam misericordiam dispensatur aliis indigentibus. Sed descendamus ad alios casus magis particulares, & practicabiles.

RESOL. IX.

An in Altari Priuilegiato pro defunctis satisfaciatur, si quis celebret Missam, que non sit de Requiem, licet in Indulto non exprimat?

Et an in dicto Altari Priuilegiato possit dici Missa de Requiem in die festo duplici, & de præcepto, qui incidit in die assignato pro dicto Altari Priuilegiato? Ex p. 4. tract. 4. & Misc. Ref. 2. 33.

Sup. hoc in Ref. seq. & inf. in Ref. 33. §. vi. & in Ref. 41. à §. N. c. deforam.

§. 1. **H**ic casus est practicabilis, & negatiue respondit sacra Cardinalium Congregatio Rituum in vna Pistorien. 1. Iuny 1601. & in vna Toletana 13. Iuly 1601. sic asserens: Missa celebrata in Altari Priuilegiato pro defunctis non suffragatur, nec indulto satisficit, nisi sit de Requiem, licet in indulto non exprimat.

2. Notandum est etiam hic obiter, Missam de Requiem, in Altari Priuilegiato non posse dici in die festo duplici, & de præcepto, qui incidit in diem assignatum pro dicto Altari Priuilegiato. Ita dicta sacra Congregatio die 25. Aprilis 1626.

RESOL. X.

An Missa celebranda in Altari Priuilegiato pro liberanda anima Purgatory sit necessario dicenda de Requiem?

Et colligitur celebrantem pro defuncto accipere maiorem fructum ex Sacrificio, quam si pro viuo celebraret.

Difficultas vero est in diebus, qui non sunt Dominicis, & duplices, an teneatur Capella dicere Missam votiuam, vel de Requiem, si in institutione dicta Capellania dicitur, vt sint de Requiem, vel votiuam?

Et que Missa ex supradictis magis profuit defuncto? Idem dicendum est, quando quis accipit stipendium pro dicenda Missa votiuam, an possit dicere aliam currentem in illo die? Ex p. 9. tract. 2. Ref. 8.

Sup. hoc in Ref. præterita, & in aliis eius nor.

§. 1. **A**d hoc dubium sic responder Philippus de la Cruz in *Thezaur. Ecclesie*, tr. 2. §. 6. n. 7. [Difficultas est, si las Missas, que se mandan dezir por alma en los Altares priuilegiados, necessariamente han de ser de Requiem? A lo qual respondo, que si en la Bula de su concecion dize, que la Missa aya de ser de Requiem, lo ha de ser porque ella es la intencion de su Santidad, como he dico de los Jubileos: y no lo siendo no aproucharà al alma, en orden à la indulgècia, aunque el Sacrificio; y entòces serà, como si tal gratia ne se huiesse concedido. Pro manera que si dize en la Bula, que ha de ser de Requiem, lo ha de ser, como buy bien en seña Rodriguez.] Attendendum tamen, quòd si Bulla dicatur, quòd Missa sit de Requiem, vt dicitur pro Defuncto, necessarium est quòd hæc Missa dicatur: alioquin, quoad Indulgentiam minime defuncto proderit.] Pero no se exprellando, bien si puede desir la Missa de Santo, ò Santa i valdra tanto como lo otra, y en mi opinion le aprouchara mas: porque segun vna ley el beneficio que haze el Principe ne, se ha de restringir, ny coartar, sino dilatar, como en ello no aya malicia, y los disponen los sacros Canones, y mas si es de mayor utilidad, como en lo dicho, que por interuenir la

intercession de los Santos, les son mas vtils.] Ita ille, cui adde Hieronymum Garciam in *Summ. nor. tract. 3. diff. 11. dub. vlt. num. 12*. Fagundez lib. 3. cap. 9. num. 7. Marchinum part. 2. cap. 24. num. 7. Laurorium de *Indulg. p. 2. cap. 30. n. 114*. Quintanaduenas in *Theol. mor. tom. 1. tract. 4. Appendicis, dub. 2. num. 6*. Hieronymum Rodriguez in *Compen. gg. Reg. resol. 77. num. 70*. Trullench in *expos. Bull. defunct. dub. 5. n. 6*. Zerolam in *praxis, part. 2. verb. Missa §. 7*. Fragosum de *Republ. Christian. tom. 2. part. 2. lib. 8. disp. 19. §. 7. n. 19*. Zapatum tom. 2. *Responsionum, de iure Canonico, lib. 3. de Penit. & remiss. respons. num. 1*. Barolam in *Aphorismis pro vtroque foro, litera M. verb. Missa, §. 5*. Naldum in *Summ. verb. Missa, n. 21*. Nauarrum *conf. 17. de Penit. Bordonum in consiliis Regularium, tom. 1. ref. 91. n. 6*. Syluium in *resmor. tom. 2. verb. Altare Priuilegiatum, 1. asserentes*, quòd quando tenor priuilegij exprimit Missam de Requiem, aut de Mortuis esse dicendam, eo casu non satisficit Altari Priuilegiato dicendo aliam Missam, etiam concurrentem: quia videtur apponi Missa talis generis pro forma, qua non seruata, nihil fit, secundum vulgata iura. Quando genus Missæ non exprimitur, sed tantum dicitur, quòd in eo Altari celebratur pro fidelibus Defunctis, eo casu Sacerdos celebrans satisficit suæ obligationi, & Altare Priuilegiatum prodest Defunctis. Ratio est: quia non minus satisfactoria est quælibet alia Missa pro defunctis, quam illa de Requiem.

2. Sed, his non obstantibus, extant declarationes Sacrae Congreg. Rituum quas asserit Barbosa *col. 478. n. 1*. asserentes, Missam pro defunctis celebratam in Altari Priuilegiato, non suffragari, nisi sit de Requiem, licet in indulto non exprimat. Et idem Lezana in *Summ. tom. 3. verb. Altare, nam. 19*. sic ait: [Altaria Priuilegiata sunt illa quibus concessa est Indulgentia plenaria pro mortuis. Quamvis autem aliqui existiment, non esse necessarium ad consequendam hanc Indulgentiam, dicere potius vnam Missam quam aliam; sed per quancunque Missam obtineri posse hanc indulgentiam; idque, speculatiue loquendo, probabile videatur: nihilominus, quia Sacra Congreg. sæpius declarauit, in Altari priuilegiato debere celebrari Missam de Requiem, alias indultum non suffragari Defunctis, etiam si in indulto id non exprimat: idem his Decretis obtemperandum est.] Ita ille. Ego vt verum fatear, priori sententia libenter adhererem: sed, quia veneror Oracula Purpuratorum Patrum, supposita veritate dicarum Declarationum Sacrae Congreg. non audeo ab illis dicere: & idem puro Missam de Requiem, dicendam esse; & ita, me citato, tenet Franciscus Nigro in *addit. ad Petrum Ruys p. 2. regul. 8. n. 2*. & penes eum amicum P. Trimarchi, licet si non extarent, vt dixi priori sententia profus adhererem, cum sit communis inter Doctores: & nouissime, me citato, Pater Pellizarius in *Man. Reg. tom. 1. tract. 5. cap. 9. sect. 3. num. 8*. illam teneat, non obstante supradicta declaratione Cardinalium, cum, ait ipse, non faciat legem vniuersalem, sed tantum opinionem probabilem.

3. Notandum est hic obiter, pro Defunctis communiter dicendas esse Missas de Requiem; tum, quia specialiter ad id ordinatæ sunt ab Ecclesia: tum etiam, quia in illis preces speciales pro defunctis fundantur: & ea ratione Sorus *dist. 45. q. 2. art. 3*, vocat eas Missas magis meritorias, & satisfactorias pro Defunctis: aliunde tamen fieri potest compensatio per hoc, scilicet, quòd Missæ de Sanctis communiter sunt maiorum deuotione; Missæ verò de Requiem ex quadam consuetudine non ita excitant; deinde putandum est, Defunctos plurimum iunari precibus Sanctorum, in quorum honorem Missæ dicuntur: & hac in re conlulendum esset, quòd docet Fraxinell. *sect. 4. §. 4. n. 20*.

vt pro Defunctis dicantur Missæ in honorem eorum
Sanctorum, quos in vita in suos patronos elegerant,
& quibus magis erant addicti: quia in compensatio-
nem deuotionis illius præhabita, maiori ex animo
Sancti illi suis precibus liberationem illarum anima-
rum procurabunt. Ex d'ctis collige, Sacerdotem cele-
brantem pro Defuncto recipere ex Sacrificio maio-
rum fructum, quam cum pro viuo celebrat: quia cele-
brans pro viuo, fructum gratiarum præuenientium
satisfactionis, & impetrationis illi applicat: celebrans
vero pro Defuncto solum fructum satisfactionis illi
applicat, proindeque omnis alius fructus Sacrificij
remaneat ipsius Sacerdotis, quem potest non solum si-
bi sed & alteri viteriori intentione applicare. Et hæc
sententia docet Rubens de fructu, & applicatione Sacri-
ficij Missæ, lib. 3. diff. 4. n. 3.

Sed non desinat hic apponere verba docti viri
Hicronymi Garcia in Sum. mor. tract. 3. diff. 11. dub. 4.
ubi sic ait: [La dificultad solo está en los dias,
que no son dobles, ni Dominicas, si tendrá obliga-
ción el Capellan de dezir Missa votiuua, de Requiem,
porque la institucion dize, que sean votiuas, de Re-
quiem, lo mismo es, quando vna persona deuota me-
de vna real, de la limosna competente, para que le diga
Missa votiuua, de Requiem, y yo recibo la limosna sin
modo de obligarme, sino solo acceptarla, y dezir la
Missa que padiere, de deuere: Angelo, Aragon, y Nauar-
ra, Azor, Perez, Rodriguez, Henriquez, y otros que
relatan, y segun Carrillo, dizen que si, y se inclinan
a esto Nauarro in Sum. cap. 25. n. 134. porque han de
cumplir lo que prometen, de por lo menos acceptan, y
pues pueden hazerlo licitamente, que deuen hazerlo,
y que no cumplen de otra manera: lo vno, porque la
voluntad del testador, no se ha de mudar sin causa: y
lo otro, porque ya la Iglesia tiene ordenadas estas
Missas para los Difuntos, y ceteris paribus les son mas
uiles. Pero lo contrario, de que con la Missa del dia
cumpla el Capellan, y otro qualquier Sacerdote, que
no pretendio obligarse a ello, ni lo juró: aora simple,
o ena, es mucho mas comun, y prouable.] Et, me-
tem citato, adducit plures Doctores: & postea sub-
iungit las razones contrarias respondiendo, que no pro-
mette el Sacerdote dezir Missa de Requiem, con animo
de obligarse a ello, solo por la vrbanidad dize que si,
pero su fin es hazer lo mejor, y lo que le será mas
uile al Difunto, como queda explicado n. 3. y pues lo
es tanto dezir Missa de tempore, como de Requiem,
no haze agrauio al Difunto, y por aqui se ha de re-
gular la voluntad del testador, y esta hemos de creer,
que es su mente, y cito no es mudar, sino mejorar su
voluntad. A lo de la promessa ya queda respondido.
A lo vltimo, de que son las Missas de Requiem mas
uiles, no es cierto: imo potius, lo contrario in propriis
terminis tiene Philippus de la Cruz tract. de Purg. s. 6.
n. 2. donde cita a Syluestro, y por lo menos para nue-
stra non basta que sean tan vtils las de Santos, y
quanto que no se haze agrauio, y por otra parte se
puede vno a las rubricas, muy licito es, y se cumple
licitamente.] Ita Garcia.

RESOL. XI.

de pro Altari Priuilegiato numerus Sacerdotum ex-
pressus in Diplomate sit de necessitate?
Et explanatur, quid sit dicendum de hostiis Sacer-
dotibus Regularibus quoad prædictum numerum?
Et an Prouincialis possit in quouis Conuentu sua Prouin-
cia ad Altari Priuilegiato?
Et docetur, quod si Superior localis a suo Prouinciali
petat Sacerdotes ad complendum numerum pro quiete
sua conscientia, & illi prouisionem non fuerit, adhuc sa-

tisfaciat pro Altari Priuilegiato? Ex part. 9. tract. 1.
Resol. 9.

§. 1. **A**firmatiue ex Rodriguez, respondet Lauror,
de Indulgent. part. 2. cap. 30. num. 115. Idem
docet Zipæus tom. 1. responsorum, lib. 5. tit. de penitenti-
& remiss. resp. 5. num. 2. explicando enim aliqua verba
in Diplomate Altaris Priuilegiati apponi solita, sic
ait: [Conditio priuilegio adscripta, dummodo in ea
Ecclesia quindecim Missæ quotidie celebrentur, non
deficit, si quando contingat, non tot celebrari fortu-
tò, non communitur: quippe hæc accipienda sunt mor-
raliter, vt frequentius accidunt, l. 3. 4. 5. & 6. ff. de leg.
nam alioquin nullibi obtinerent, cum feria 5. Cœnæ
Domini, & Sabatho sancto vnica tantum debeat fieri
Missa, & in Parasceue non fiat consecratio. Verba
hæc: Vt quoadcumque Sacerdos eiusdem Ecclesia don-
taxat ad ipsam Altare celebrabit, & c. anima Indulgentiam
consequatur, in proprio sensu accipienda sunt, vt,
quauis Religiosi istius Ordinis hospites subiiciantur
Superiori loci, vt ab eo corrigi, & absolui etiam à
reseruatiss possint; non tamen hanc Indulgentiam
consequi: quia Sacerdotes non sunt istius Ecclesie:
seu ad ibi residendum à superioribus destinati, capa-
ces electionis, & similibus actuum, qui Religiosis
istius Conuentus proprii sunt: frustra alioquin adie-
cta fuisset restrictio.] Ita Zipæus, cui adde Syluium in
resol. mor. tomo 2. verb. Altare Priuilegiatum, 2. ad qua-
estiones 2. 3. & 4.

2. Sed contrariam sententiam tener Bordonus in
consilijs Regularium, tom. 2. resol. 9. num. 8. asserens:
[Quando conceditur Altare priuilegiatum alicui Ec-
clesie, in qua debeant manere, & celebrare tot Sacer-
dotes, an valeat priuilegium, si tot non adint Sacer-
dotes, quot numero exprimuntur in Literis Aposto-
licis, vel si adint, celebrent extra Ecclesiam priuile-
giatam: Respondetur: Quando in Breui exprimitur
Sacerdotum numerus tantum narratiue delumptus
ex supplicatione petentium priuilegium, eo casu ille
numerus non est conditio necessaria ad valorem pri-
uilegij; eum verè non sit conditio, sed potius narra-
tiua ex supplicatione, quæ nec conditionem, neque
ius facit, ex cap. Ex literis 3. de fide instrum. Et regu-
lariter numerus Sacerdotum expressus non est essen-
tialis conditio necessaria ad valorem priuilegij: aliter
sequeretur inconueniens, quòd Ecclesia perderet
huiusmodi priuilegium iam ritè acquisitum, si ab in-
itio non habuisset tot Sacerdotes, quot numero in
Breui exprimuntur, in casu, quo sine culpa, aut negli-
gentia, desinerent ibi esse Sacerdotes iuxta præfixum
numerum. Vel dic, quòd sufficit, ab initio tot de fami-
lia fuisse Sacerdotes pro seruitio Ecclesie, quot ex-
primuntur in Bulla Altaris: quia sufficit, conditionem
semel adimpletam fuisse, licet postea desit, l. Si quis
hæredem, ff. de instrum. & subit. in casu, quo Bulla con-
tineret verè conditionem. Quòd si Superior localis à
suo Prouinciali petat Sacerdotes ad complendum nu-
merum pro quiete suæ conscientie, & illi prouisionem
non fuit, adhuc satisfaciunt pro Altari priuilegiato, quia
còditio, eum non stat per eum, ad quem pertinet quo-
minùs impleatur, haberi debet perinde ac si impleta
fuisset, de reg. iur. 66. l. iure civili, ff. de condit. & æ-
monstr. In Conuentu nostro Sanctorum Cosmæ, &
Damiani Regij habetur Altare priuilegiatum cum
numero septem Sacerdotum, & prout collegij ex tenore
verborum eius, numerus iste exprimitur tantum
narratiue, attenda petitione facta à Fratribus, & sic
tollitur scrupulus, si ibi non possunt morari septem
Sacerdotes. Demum quando satisfaciunt obligati-
bus Altaris, & aliis ordinariis, sine præiudicio priuile-
gij possunt extra celebrare, & finis Papæ priuilegium
indulgentis exprimendo tot Sacerdotes, in eo consistit,

Sup. hoc in
tom. 2. tr. 1.
Ref. 73. à
princ. & ibi
in tr. 2. Ref.
46. §. pen. in
eius princ. &
in sim. penul-
timis.

ANAE
nia
IVV
III

vs satisfiat occurrentibus obligationibus: quod si sequatur effectus huius satisfactionis per pauciores Sacerdotes, nihil detrahitur de privilegio, si Sacerdotes extra celebrent.] Hucusque Bordonus.

3. Quod autem asserit Zipæus, non esse connumerandos inter Sacerdotes eiusdem Ecclesie, illos, qui non sunt à Superioribus assignati, tanquam de familia; durum aliquibus videtur; quia dum sunt in aliis Conuentibus, ubi non solent residere, ibidem dicuntur esse de familia, & gaudet omnibus privilegiis quæ habent alii Religiosi ibidem perseverantes de familia: tum, quia numerus præfixus in literis Pontificiis Sacerdotum non excludit alios Sacerdotes superuenientes; sed exprimitur, vt commode satisfieri possit obligationibus contractis, ne defraudatio offerentes, & Defuncti suffragiis priuentur. Et certum est apud dictum Bordonum *tom. 1. resol. 25. quæst. 1. n. 2.* Prouincialem posse in quouis Conuentu suæ Prouinciæ vti Altari Priuilegiato, licet non sit actu de familia in eo Conuentu, ubi Pontifex requirit pro Altari priuilegiato tot Sacerdotes ibi de familia, vt aiunt, moram trahentes: quia Prouincialis habet domicilium in quouis Conuentu suæ Prouinciæ, saltem porectare, & habitu, licet actu, & signatè in certo sibi commodiori ex Prouincia ordinariè moram trahat, neque id est de iure inconueniens, eum quis in pluribus locis possit habere domicilium. Sed sententiam Zipæi docet etiam Syluius *ubi supra*. Sed ego puto, quod loquuntur in ordine ad consequendam Indulgentiam concessam celebrantibus, secundum verba Diplomatibus; non autem in ordine ad valorem Altaris priuilegiati pro Missa, & animabus Defunctorum.

RESOL. XII.

De clausula negatiua similis privilegij apponi solita in Breuibus Altaris Priuilegiati. Et an Indulgentia sit late, vel stricte interpretanda? Ex p. 9. tr. 2. Resol. 10.

§. 1. **D**E illa loquens Zipæus *tom. 2. l. 5. tit. de penitentibus, & remiss. resp. 5. num. 4.* sic ait: [Hæc autem verba, simili ad præiens privilegio minimè decorata, an subrepticam faciant gratiam, cum nondum finitum esset septennium, ad quod iam antè simile privilegium erat concessum, satis dubia videntur: quamuis enim significatum dicatur, quando aliud privilegium esset, datum, & intelligi ex eo possit nondum esse finitum; solent tamen frequenter formularij sollicitatores libellos ad se missos mutare, secundum verba privilegij inferi solita: & quamuis etiam dici possit, Ecclesiam non habere privilegium pro eo tempore, quo petebatur, non tamen sensus ille obuius est, nec solent eum intellectum illa verba communitè generare, secundum quem intelligenda videntur, *argum. cap. 7. §. de sponsal.* Eoque magis est dubius, quod et si quidam Indulgentias existiment, vt fauores, ampliandas; tamen alij, vt Nauatrus *de penit. & remiss. conf. 38.* censent stricte esse interpretandas, *argum. c. 1. §. de priuileg.* post Glossam, quam dicit receptam, & rursus *conf. 35. num. 3.* quippe tanquam dispensationes, eoque stricte accipiendas: ideoque securum non videretur eas sine alio Pontificis beneplacito publicare.] Ita Zipæus.

2. Sed aliquibus viris doctis hæc nimis scrupulosè videntur dicta. Et quidem ego ad hæc opinioni asserenti, Indulgentias esse late interpretandas: & ita tenet ex Suarez, Bonacina, & Nugno, doctus Pater Quintanadueñas *in Theol. mor. tom. 1. tr. 1. Appendicis. singul. §. num. 4.* quod probatur: quia Indulgentia est res fauorabilis: ergo probatur antecedens: quia est beneficium Principis: sed beneficium Principis

Sup. hoc inf. in tr. 3. lege doct. Ref. 16. & §§. eius annot.

amplissimè est interpretandum, quando fit sine iudicio tertij, vt habetur *in leg. vltima. ff. de Constitucionibus Principum*: ergo Secundò probatur, quia sine dubio Indulgentia est res fauorabilis; quod, licet opus misericordie. Nec obstat dicere, quod, licet Indulgentia videatur fauor respectu eius, cui conceditur: tamen, simpliciter loquendo, est res odiosa, atque aded restringenda. Quod probatur ex vfu Ecclesie: quia hac ratione in cap. *Cum ex eo. de penitentibus, & remiss.* facta est magna restrictio in Indulgentiarum concessione. Et redditur ratio quia per nimias Indulgentias satisfactio penitentialis eneruatur: ergo computanda est Indulgentia inter res odiosas. Secundò probatur: quia dispensatio in Iure communi est odiosa: sed Indulgentia est quedam dispensatio in Iure diuino: ergo est odiosa. Non, inquam, hæc obstat: nam ad primum responderetur, in his rebus attendendum esse ad homines particulares, respectu quorum sine dubio Indulgentia magis est fauorabilis. Et similiter responderetur ad secundum, quod quando dispensatio in Iure communi ordinatur ad bonum particularium, etiam est fauorabilis.

RESOL. XIII.

De alia clausula septennij in Breuibus Altaris Priuilegiati, qua pacto sit intelligenda? Ex p. 9. tract. 2. Resol. 11.

§. 1. **P**Ræfatus Zipæus *ubi supra, tom. 2. disceptionum de Iure Canonico, lib. 5. tit. de penit. & remiss. resp. 5. num. 6.* sic asserit: [Iterum hæc verba: *Presentibus ad septennium tantum duraturis*, quamuis publicari non possint sine Ordinarij licentia, iuxta Concil. Trid. *sess. 21. c. 9.* & sic computandum videtur possit septennium à die publicationis, cum aliis obeneri non possit Indulgentia per septennium præteritum in remotis partibus; quod tamen velle videtur concedens: nihilominus securum illud non videtur per rationem *c. 7. §. de spons.* nam mens Pontificis expressa est, ne valeant ultra septennium; vt totum illud expleant, expressa non est: vt neque, ne qua fiat interruptio inter primi, & secundi septennij privilegium, incongruum non animaduerti interruptionem, ubi voluntas est, ne sit perpetua, sed tantum septennalis.] Ita ille. Sed ego non ad hæc sententiam Zipæi, quam etiam refellit Syluius *in ver. resol. tom. 2. verb. Altaris Priuilegiatum, in respon. ad 1.* nam praxis Romane Curie semper apponit clausulam: *Simili ad presentibus privilegio, vt accepimus, minimè decoratum.* Et tunc expectandum semper foret, donec tempus in priuilegio Breui expressum exierat, & multa deinde, septimana, vel etiam menses laborerentur, donec nonnum Breue esset impetratum, & in partes remotas Episcopi loci oblatum.

2. Sed pro explicatione supradictæ clausule non deferam etiam hæc apponere sententiam Patris Quintanadueñas, qui explanans similem clausulam appositam in quodam Iubileo quadraginta horarum, concessio ab Urbano VIII. *in Theol. mor. tr. 2. Appendicis. dub. 3. num. 3.* ubi putat Pontificem in illis verbis: *Presentibus ad septennium valituris*: non determinare hos potius, vel illos annos futuros, & mediatè, vel immediatè sequentes concessionem, vel publicationem: cum non dicat: *Presentibus ad septennium subsequens valituris*. *Presentibus* sed tantum, *ad septennium valituris*. Et sensus est, hoc Iubileum, seu huiusmodi Iubilei concessioni per septem annos duraturæ esse: ac si dicat: *Concedo, vt septem annis hæc Indulgentiam plenariam septies lucentur fideles in singulis annis.* Sicut, si Rex absolutè alicui concederet, vt per septem

De Altaribus Priuilegiatis. Ref. XIV. II

septem annos vectigalium onere eximeretur; annos vero, quoad illorum initium, non determinaret, aut limitaret; posset priuilegiatus eligere septem annos, quos uellet. Si uero in Iubileorum indultis exprimeretur, quid anni inciperent à die editionis Litterarum Apostolicarum, uel à die publicationis ipsarum in singulis locis, ut exprimitur in Cruciatas; non est dubium, quin ab eo die inciperent; intentio enim Pontificis Indulgentias concedentis tunc pateret. Et licet hac ita se habeant, consulerem, ut quamprimum Iubilei indultum ad eos, in quorum gratiam, siue ad quorum instantiam conceditur, peruenerit; publicari faciant à primo anno, in quo Apostolicæ Litteræ sunt receptæ. Si uero Iubilei concessio sit prorogatio alterius, cuius septem annus, u.g. nondum sit elapsus; donec elapsus sit non incipit prorogationis tempus. Et hæc omnia docet Quintana aduenas, qui etiam animaduertit, hos septem annos non interpolatos, sed continuatos debere esse: sic enim receptum est in praxi, ex qua Pontificis intentio apparet, & aliter maxima confusio esset, tum in annotatione computatione, tum in Iubilei luratione. Secundo nota, hos annos, non solares, seu naturales, à concessione, uel publicatione Iubilei computandos, sed mortales, aut Ecclesiasticos, incipiendo à die, qua in primo anno obtinetur Iubileum, ad diem illi correspondentem in septimo anno.

RESOL. XIV.

An Sacerdos, qui ex obligatione tenetur celebrare in aliqua Ecclesia, uel Altari, peccet mortaliter alibi celebrando: & in tali casu teneatur aliquid restituere? Ex quib. si Altare designatum sit Altare priuilegiatum? Exp. 10. n. 12. & Misc. 2. Ref. 13.

Hos casus alibi pertractauimus; & quoad Primum affirmatiuè respondi; nunc uero fatis proba-
tate ad illum respondeo distinguendo cum eminens-
simo Domino meo Cardinali Lugo, de Sacram.
Euchar. disp. 21. n. 16. Nam uel Testator determinauit
de illius loco, uel illud Altare uel peculiarem cultum
illius loci; uel propter commodum populi; ut possit
ibi auare Missam, uel propter memoriam suæ Fam-
iliæ, ad quam illa Capella, uel Altare pertinet. Et in his
casibus fatendum est, non posse absque autoritate il-
lius, qui potest commutare ultimas voluntates fieri il-
lam variationem loci, nisi id raro fiat; tunc enim non
facile contingit peccatum mortale propter paruitatem
materie; imò si fuisse cum causa rationabili, non erit
peccatum ueniale; neque enim censetur Fundator vo-
luisse cum tanto rigore obligare suum Capellanum.
Si uero ad nihil simile respexit Fundator in designan-
do illi Altari, facilius poterit excusari à peccato graui
uoluntate Altaris, intra eandem tamen Ecclesiam; alio-
quin, si in alia Ecclesia celebrantur illæ Missæ, uidetur
tam fieri in præiudicium prioris Ecclesiæ, cui acquisi-
tum fuerat illud ius.

2. Ad secundum dubium aliqui negatiuè respon-
dent. Ita Leandrus de Sacrament. tom. 2. tract. 8.
disp. 4. quest. 15. Sed acutè, & solidè, ut semper solet
esse illud philosophatur Dicastillo de Sacrament.
tom. 1. tractat. 5. disp. 4. dub. 21. num. 192. & seqq.
sic ait: In primis, si onus celebrandi in aliquo
loco susceptum fuit uirtute stipendij hic & nunc ac-
cepti, ita ut ratione obligationis celebrandi in loco
tali acceptit maius stipendium, & non celebrat in
tali loco, cum posset, & deberet; non uideo cur non
restituatur ad restitutionem illius excessus dati solum
tenentur obligationis celebrandi in illo loco; tunc enim
illam excessum sine titulo retinetur; non enim titulus
metæ celebrationis, & ministerij independenter

à loco exhibitum; nam eo titulo sufficiebat stipendium
aliud commune, & minus, & non daretur ille excessus,
qui datus fuit intuitu obligationis eundi, & ce-
lebrandi in tali loco; quod tamen non fecit; ergo uel
debet illum excessum restituere (nisi alia extrinsecus
ratio excuset) uel debet saltem in tali loco celebrare,
si id fiat æquè secundum uoluntatem Institutoris, ce-
lebrando ibidem alio die. Dixi, nisi alia extrinsecus
ratio excuset; nam, si ita celebret in alio loco, ut
perinde esse existimet ibi celebrare, atque celebrare
in loco, quem designauit Testator, non peccabit,
nec tenebitur restituere, si enim Fundator, uel Tes-
tator, aut qui dedit stipendium, solum designauit
locum, propter priuilegium loci; ut quia Altare erat
priuilegiatum, non habito alio respectu; tunc si Sa-
cerdos celebret in alio simili priuilegiato, aut ex se
habeat priuilegium Pontificium liberandi animam à
Purgatorio per Sacrum à se celebratum, nullo modo
tenebitur ad restitutionem, nec peccabit, etiamsi
alibi celebret; implet enim quantum ad substantiam
uoluntatem Testatoris, quæ solum respexit ad In-
dulgentiam illius loci, & tantumdem habet ratione
priuilegij Sacerdotis, uel alterius loci, ut in simili
suprà dicebam. Dixi etiam debere alio tempore ce-
lebrare in eo loco, si id fiat æquè secundum uolun-
tatem Institutoris; nam si occasio, aut tempus finis
intenti à Testatore transiit, iam nihil refert alio
tempore ibidem celebrare; u. g. si Institutor uoluit
certis quibusdam diebus anni propter speciale con-
cursum populi ad aliquem locum in die Festo ibi ce-
lebrari Missam, ne magna pars populi Missam non au-
dita discederet, & Sacerdos prætermittat celebrare
illis diebus, etiamsi postea aliis diebus celebret; id
non fiet æquè secundum uoluntatem Institutoris, ut
patet; deficit enim tempus, & occasio finis intenti.
Et eadem ratione, si Capellano, uel etiam Stipendiario
assignauit Institutor maius stipendium propter
Missam tali loco certa die dicendam in honorem ali-
cuius Sancti, cuius Festiuitas illa die celebratur, &
ille prætermittat eo loco, cum posset per se, uel per
alium ibi celebrare; non uideo, quo titulo possit re-
tinere maius illud stipendium intuitu illius obligatio-
nis datum; nec qua ratione possit satisfacere alio die
ibidem celebrando, ut non teneatur ad restitutionem
illius excessus; cum iam alio die non requirit Insti-
tutor celebrationem in illo loco fieri. Et hæc omnia
docet Dicastillo, loco citato. At, ut dixi aliqui ad
difficultatem propositam absolute, negatiuam sen-
tentiam docent, nisi tamen Sacerdos teneatur cele-
brare in Altari priuilegiato; nam in tali casu pecca-
ret contra iustitiam in damnum alterius, & teneatur
ad restitutionem.

3. Sed hanc limitationem non admittit Pater Tam-
burinus Opus de Sacrif. Missæ, lib. 3. cap. 2. §. 1. num. 9.
& sequent. putat enim Sacerdotem, qui dixit Missam
non in Altari priuilegiato designato u. g. à Testatore,
ad nihil teneri, sed tantum peccasse, uerum contra-
rium docent communiter Doctores; & ita tenet no-
uissimè Martinus de San Ioseph in Monita Confessa-
rior. tom. 1. lib. 1. tractat. 17. de Euchar. num. 15. ubi
sic ait: Quando la fundacion de la Capellania obliga
al Capellá que diga las Missas en tal Capilla, à Altar
deue cumplir puntualmente lo ordenado, y le obliga
esto à pecado mortal, sino es que le escuse in parue-
dad de materia, por que haze ley lo determinado por
los difuntos en aquel caso, y con esta condicion se ad-
mite el stipendio de la Capellania. Però aunque pe-
cando, contraenga el Capellan en esta parte à lo dis-
puesto, por el Fundador no estara obligado à restituirla;
por que no quita nada al mismo Fundador, ni se pecca
contra iustitia, sino contra caridad. Es doctrina com-
mun. Però si mandasse, que se diga Missa en Altar
Priuilegiado

Sup. hoc in
Ref. seq. §.
Hinc, & in
aliis eius
not.

Sup. hoc inf.
in Ref. 20.
§. 1. & in
Ref. 35. §. vii.

Privilegiado; y el Capellan no cumpliesse esto, pudiendo, juzgo que quedará obligado à restituír, pues peccó contra justicia, por el daño que se sigue al Fundador. Ita ille, qui citat Fagundez, & Riccium; quibus adde Dicastrillum *ubi supra* num. 390. & 393; Marchinum *de Sacrament. Ordinis, tractat. 3. par. 2. disp. 24. n. 7. in fine*, Possuinum *de Officio Curati, cap. 2. quest. 2. num. 25*, Fraxinellum *de Sacerdot. oblig. sect. 4. concl. 5. §. 1. Jordanum in Elucubr. tom. 1. l. 4. tit. 1. n. 59*, qui duo nostram sententiam, quam impugnat Tamburinus, in specie docent, & defendunt.

RESOL. XV.

An Sacerdos institutus, & obligatus ad celebrandum in certo Templo, Oratorio, vel Altari peccet alibi celebrando?

Et an obligatus celebrare in Altari Privilegiato, possit, & satisfaciat, si celebret alibi cum numismate, vel calculo D. Caroli, vel alterius Sancti?

Et in supradicto primo casu, an possit excusari Capellanus à mortali ex paritate materiae, ut si bis, vel ter in anno in tali Sacello, vel Altari non celebret?

Et si non celebret in destinato loco, an teneatur ad aliquam restitutionem? Ex p. 1. tr. 14. Ref. 29.

Sup. hoc in Ref. præterita, & in aliis eius primæ annot.

§. 1. **R**espondeo peccare mortaliter, cum Nauarro *cap. 25. num. 134*, Rodriquez *in sum. tom. 4. c. 5. num. 6*, Azorio *tom. 1. lib. 10. cap. 24. quest. 8*, Iacobo de Grassis *tom. 1. cons. lib. 2. conf. unic. de paron. num. 15*, Homobono *de exam. Eccles. par. 1. tract. 4. c. 13. g. 125*, Fraxinello *de oblig. Sacerd. sect. 4. concl. 4. §. 9. n. 3*, Fagundez *de præcept. Eccles. p. 1. lib. 3. cap. 9. n. 7*. Ratio est, quia in re magni momenti infideliter agit frangendo promissum.

Sup. hoc in Ref. præterita §. 2. ante med. & magis latè in Ref. seq. & in aliis eius annot.

2. Hinc à fortiori apparet, me olim cum supradictis DD. rectè respondiisse, non satisfacere, qui cum in Altari, ut dicunt, privilegiato, accepta stipe Missam dicere debeat, si in alio loco celebret, existimans cum calculo benedicto D. Caroli, vel alterius Sancti animam illius, pro quo celebrare tenebatur, è Purgatorio per modum suffragij eximere posse.

Et sup. contento in hoc §. Pato in Ref. præterita, §. 1. cursum post med. Et pro contento in hoc §. vlt. ibid. §. Ad secundum, & in aliis §. eius annot.

3. Puto tamen ex paritate materiae, Capellanum in hoc casu aliquando excusari, ut si, v. g. bis, vel ter in anno in tali Sacello, siue Altari non celebret.

4. Aduerte etiam, ut dictum est, peccare Sacerdotem in destinato loco minimè celebrantem, non tamen teneri ad ullam restitutionem, nisi aliquod suffragium defunctis subtraxerit, quia, videlicet, si in destinato Altari celebrasset, aliqui ad eum locum conuenissent, ut Sacrum audirent, & mortuos precibus adiunissent; & in hoc casu debet Sacerdos defectum huiusmodi aliis precibus compensare. Ita DD. citati.

RESOL. XVI.

An Sacerdos institutus, & obligatus ad celebrandum in certo Altari privilegiato pro animabus Purgatorij satisfaciat obligationi, si alibi celebret cum calculo, v. g. D. Caroli, liberante animam à Purgatorio? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 40.

Que hic est Ref. antecessus, §. Hinc & sup. in Ref. 14. §. 1. ante med. & inf. in duab. Ref. seqq.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docui in 1. part. tract. 14. Resolut. 29. sed me non rectè respondiisse docet Megalius *variarum resolut. tom. 2. resolut. 187. n. 20*, quia in tali casu à Sacerdote promissio & obligatio sufficienter seruatur per æquipollens.

2. Sed hæc opinio Megalij estet vera, quando ille, qui petit Missam in Altari privilegiato, vniuersaliter loquutus sit, & nullum Altare particulare determi-

nasset, ut obseruat Fraxinellus *in nouiss. editione de Sacerdotum obligatione, &c. sect. 4. concl. 4. §. 9. num. 3*, quod etiam innuit noster Alphonsus de Leone *tract. de Iubilao, part. 3. num. 29*. Secus autem si postulasset ut in hoc, vel illo Altari celebraretur, vel quia suum est Altare, vel quia voluit illud honorari, & colitur enim in petito Altari, & non alibi cum calculo benedicto celebrandum est, alioquin intentioni, & voluntati petentis Missam non satisfaceret, vnde patet responsio ad rationem Megalij negando in hoc casu Sacerdotem seruare promissum per æquipollens, & ita nostram sententiam præter Fraxinellum docet etiam nouissimè in terminis, ut dici solet, terminantibus, Homobonus de Bonis *in consular. casuum conscientia, volum. 2. part. 5. respons. 60. & in exam. Eccles. part. 1. tr. 4. cap. 13. quest. 123. & alij*.

3. Quod verò ego *ubi supra* sim locutus in casu quo Sacerdos debebat celebrare in certo Altari Ecclesiæ assignato, eo modo quo supra asserunt Doctores citati, patet ex titulo resolut. vbi dicitur, an Sacerdos institutus, &c. & ex ipsis Doctoribus quos ibi pro mea sententia citauit, qui in tali casu loquuntur; non ergo, ut asserit Megalius, in dicto casu male responsum dedi.

4. Ad id verò quod ipse asserit me non bene excusare Capellanum ab omni peccato si celebret bis, vel ter in Sacello, vel Altari non destinato, respondeo quòd ego supradictum in tali casu excuso ex paritate materiae: ergo suppono peccare venialiter, ut certum est peccare omnes qui aliquam obligationem, vel præceptum transgrediuntur ratione paritatis materiae, & aliud dicere, est quærere nodum in scirpo.

RESOL. XVII.

An Sacerdos obligatus celebrare in Altari Privilegiato satisfaciat, si celebret alibi cum numismate, vel calculo Privilegiato? Ex part. 6. tract. 6. & Misc. 1. Refol. 12.

§. 1. **R**esponder affirmatiuè Marchinus *de Sacram. tom. 1. tract. 3. part. 2. cap. 24. num. 8*, quia iste Sacerdos non violat fidem datam nisi materialiter; nam formaliter loquendo iste impleret voluntatem, qui aliud non intendebat, nisi liberari è flammis Purgatorij, quam liberationem Sacerdos celebrans, & vtens numismate, vel calculo privilegiato æquipollenti medio à Deo impetrat. Neque verum est damnum aliquod inferri animæ testatoris, quia vel hoc damnum sequitur illi ratione inæqualis sacrificij, & hoc non, quia Missa in vtroque Altari facta est eisdem valoris: vel attenditur hoc damnum, eo quòd aliud altare, in quo celebravit, non sit privilegiatum, & hoc neque; quia liberatio animæ è Purgatorio medio calculo, vel numismate à Papa benedicto est æque certa & infallibilis, atque eiusdem prorsus utilitatis cum illo, quæ medio Altaris privilegio habetur, & nihil refert quid ex æquipollentibus fiat *ex leg. finali, §. finali, ff. mandati*. Et licet inæqualis esset certitudo inter Numismatis & Altaris privilegium; attamen non cogor eligere certiozem partem, sed sufficit eligere probabilem, vel me non habere rationabile dubium tale numisma non esse privilegiatum, cum illud acceperim à fide digno; secus in omnibus rebus esset ambigendi locus, & de ipso Altaris privilegio, vel Bullæ circumstantiis posset etiam quis dubitare non secus ac de ipso Numismate. Ita Marchinus, qui me citato solùm excipit casum, quò fuerit electus locus, seu Altare privilegiatum causa cultus diuini eiusdem loci.

2. Non desinam tamen adnotare contrarium fuisse determinatum Bononiæ in casibus conscientia ibi discussis.

...anno 1634. mense Februario cas. 1. fol. 9. quia non est ita certum priuilegium numifinati concessum...

RESOL. XVIII.

...Sacerdos, qui debet celebrare in Altari priuilegiato, satisfaciat obligationi dicendo Missam in alio Altari...

...Negatiuum sententiam docent Gauantus, Homobonus, Bonac, & Cardinalis Lugo, quos alibi citat Hieronym. Garcias in summa moralis...

...Sed ego non recedo ab affirmatiua sententia, qua olim docui, & quam me citato, tenet nouissime doctus Pater Garcias, ubi supra, n. 15. [Porque esto Sacerdote (sic ipse) no violo la fe dada, sino solo materialmente, pues es cierto, que formalmente hablando y a cura p[ro]pria la voluntad del testador, el qual no pretendio otro, que librar su alma de Purgatorio por medio del Sacrificio; aora que sea por priuilegio de Altar, y de Medalla, o cuenta, es acidentario. Ni obsta dezir, que se haze agrauio al testador, por que este agrauio, o resulta de la desigualdad del Sacrificio, y esto no se puede dezir; por que el Sacrificio es de igual valor en qualquier parte que se diga; o resulta de que en el otro Altar donde dize Missa, no es priuilegiado, ni esto tam poco es cierto: por que el sacar anima de Purgatorio igualmente lo concedo el Pontifice al Altar, y a la Medalla, y aunque pueden dezirme que la Indulgencia de la Medalla, o cuenta, no es tam cierta como la del Altar, pero esto puede ser falso, por que si a mi me confia, o por que me halle en Roma, quando bendixo el Pontifice la cuenta, o Medalla, o me la ha dado vna persona de quien tengo grande satisfacion por que no ha de ser tan cierta como la del Altar; Pero dado que sea assi, yo no estoy obligado a escorgor, o hazerlo certissimo, basta que siga lo muy probable, y de lo que yo no tenga duda, y quiza la puedo tener tambien de las circunstancias de las Indulgencias del Altar, como de las de la cuenta, o Medalla, lo qual seruirá de gran consuelo para los escrupulosos y por lo menos seruirá para quando va vno a dezir Missa a vn Altar priuilegiado, y está ocupado, que en tal caso si tiene Medalla, pueda passar a otro que no lo sea, sin escrupulo.] Ita ille.

...Idem etiam docet Rub. de Sacrificio Missa, lib. 3. cap. 2. dub. 5. n. 10. ubi ita asserit: [Queritur, an obligatus ad dicendam Missam pro defuncto in Altari, vel Ecclesia priuilegiata, satisfaciat obligationi, dicendo alibi cum intentione eam animam liberandi a Purgatorio per Indulgencias appensas Medalia, quas ei applicat? Respondet, si rogans eam Missam, voluerit in Altari, vel Ecclesia speciali eam dici, ad maiorem Ecclesie frequentiam, & populi commodum, &c. certum est, teneri Sacerdotem in Ecclesia, & Altari specificato celebrare; aliam potestatem est eum satisfacere obligationi. Ratio est, quia liberantibus cum Medalia benedicta, ac in Altari, vel Ecclesia priuilegiata & Indulgentia sunt aequalis virtutis in vtroque, proinde que nulla iniuriam facit Defuncto. Ad idcirco tamen hac in re posse quandoque esse periculum non satisfaciendi obligationi: quia Missa certo priuilegiata exigitur, qualis est dicta in Altari priuilegiato, quod tale est per expressas Bullas Pontificias, Tom. IV.

Medaliae vero non semper sunt ita certae, & quandoque circumferuntur quae dictas Indulgentias appensas non habent; ubi igitur est moralis aliqua certitudo dictae Indulgentiae, licet fieri potest, & praxis communiter est talis. Aduerte tamen, Sacerdotem non satisfacere, qui obligatus ad Missam priuilegiatam, applicat solum ipsi Defuncto Indulgentiam plenariam aliunde acquisitam, vt per visitationem Ecclesiae, &c. quia, licet vtraque Indulgentia sit aequae certae, & in nostra sententia liberaturus sit animam a Purgatorio; contraxit tamen ulterius obligationem ex iustitia applicandi eidem animae Missae Sacrificium, cui sub mortali satisfacere tenetur.] Hæc Rubens.

4. Itaque dicendum est in nostro casu, quod qui suscepit onus celebrandi pro aliquo in Altari priuilegiato, obligationi suae satisfaciat, si alibi celebrans, numifinate, vel calculo priuilegiato, quod aptum est a Purgatorio animam eripere, in eiusdem animae remedium utatur: quia iste Sacerdos non violauit fidem datam, nisi materialiter; nam, formaliter loquendo, iste impleuit testatoris voluntatem, qui ad id non intendebat, nisi liberari a flammis purgantibus: quam liberationem celebrans, & vtens numifinate, vel calculo priuilegiato, aequipollenti medio a Deo impetrat. Neque verum esse credimus, damnū aliquid inferri animae testatoris: quia, vel hoc damnū sequitur illi ratione inaequalis Sacrificij, & hoc non, quia Missa in vtroque Altari facta eiusdem est valoris. Vel attenditur hoc damnū, eod quod aliud Altare in quo celebravit, non sit priuilegiatum: & hoc, neque, quia liberatio animae a Purgantibus poenis, medio calculo, vel numifinate mihi a Papa benedicto est aequae certa, infallibilis, atque eiusdem prorsus utilitatis cum illa, quae medio Altaris priuilegio habetur. Neque refert, quid ex aequipollentibus fiat, l. final. §. final. vbi Glossa ff. mandati. Et licet inaequalis esset certitudo inter numifinatis, & Altaris priuilegiū attamen non cogor eligere certiorē partem, sed sufficit eligere probabilem, vel me non habere rationabile dubium, tale numifina non esse priuilegiatum, cum illud acceperim a fide digno: secus in omnibus rebus esset ambigendi locus, & de ipso Altaris priuilegio, vel Bullae circumstantiis posset etiam quis dubitare, non secus ac de ipso numifinate. Et ita postquam ego hanc sententiā docui, illā sequenti sunt, me citato, March. de Sacram. Ordinis, tr. 3. p. 2. c. 24. n. 8. & me citato, Pasqualig. dec. 427. & hanc sententiā etiam me citato, tanquam probabilem, admittit, amicissimus Pater Pelizarius in Man. Prelat. tom. 1. tr. 5. c. 9. sect. 3. n. 80. & me citato illam etiam tenet nouissime Leandrus de Sacram. tom. 2. tr. 8. disp. 7. q. 70.

RESOL. XIX.

Si in Altari priuilegiato celebrari non potest, ad quid teneatur Sacerdos?

Et an Sacerdos obligationem habens celebrandi in aliquo Sacello, Capella, vel Templo, vel tali hora, si in his oriatur impedimentum, aliquod celebrare in eisdem locis non possit, non teneatur alibi celebrare, quoties veneratio loci, vel temporis praedeterminati a testatore intenditur, secus si satisfactio suorum peccatorum intendatur. Ex p. 9. tr. 1. Ref. 13.

§. 1. Certum est, quod tenentur celebrare Sacerdotes in loco illo, Ecclesia, scilicet, Oratorio, Capella, vel Altari in quo promiserunt celebrare, vel in quo instituta est Capellania: ad id enim obligantur ratione fidelitatis, & promissionis factae: imo aliter facies videtur, regulariter loquendo, peccare mortaliter, quia in re magni momenti infideliter agit frangendo promissum. Et fundator ordinando Missas illis circumstantiis vestitas, non solum intendit prodesse Defunctorum animabus; sed etiā alicuius imaginis, & Altaris specialem

* Sup. prima diff. huius §. sup. in Ref. 14 §. 1. & 2. & in aliis §§. eorum annor. signatet poenis in annot. 1. §. 2. dictae Ref.

cultum, & deuotionem; itemque humanum honorem, nempe, vt adstantes cognoscant, Missam, quæ in tali die, & hora, & in tali Altari celebratur, à tali persona fundatam esse: quæ sine dubio cessant, si Missæ alibi celebrantur. Ergo peccas grauius, sic omittens. Intelligit tamen, nisi adsit iusta, & rationabilis causa in contrarium. Quæ talis est, si Ecclesia, Capella, Oratorium, vel Altare impedita sint violatione, euerfione, inundatione, vel alio modo. Vel si Sacerdos tales Missas dicitur ob aliquam urgentem causam ex eo loco discederet, & obligatus esset ad illas dicendas. An autem in tali casu Sacerdos liber maneat pro illa die à sua obligatione, an verò debeat alibi celebrare, dubium est. In quo dicendum, quando testator intendit principaliter solum, quod celebrantur in tali loco, vel Altari, propter cultum, qui inde resulabat Sancto illi, cui dedicatum est, cessare obligationem, qua alligatur ad illum locum. Sicut qui vouit ieiunare in vigilia talis Sancti, si eo die non possit, non debet alio die ieiunare. Si verò testator intendit fructum Sacrificij pro anima sua, vel cultum Dei, aut quid simile, non cessat obligatio; sed debet Sacerdos in alio Altari, vel Ecclesia celebrare. In dubio autem præsumitur, intentionem testatoris posteriori potius, quàm priori modo se habuisse. Primò, quia præsumitur voluisse obligare ad id, quod sibi erat vtilius. Secundò, quia in cap. *Nos quidem, de testam.* præscribitur, quod si non possit Monasterium construi in loco à testatore designato, debeat in alio edificari. Quo denotauit attendendum esse in eiusmodi casibus ad voluntatem, quæ vtilior erit testatori. Et hæc omnia ex Cardinali Lugo docet *Lezana in summa, tom. 4. verb. Missa, n. 45.*

2. Sed circa præsentem questionem non deseram hic apponere verba Hieron. Garcia *in sum. mor. tr. 3. diffic. 11. dub. ult. n. 5.* vbi sic ait: Si sobreuene algun impedimento, para no poder dezir Missa en la tal Iglesia, ò Altar; este impedimento puede ser, ò porque se quemo la Iglesia, ò derribo la Capilla, ò se viold, ò se adreza &c. si el testador que dexò las Missas, tuuo attendencia solo à la veneracion del lugar, ò al tiempo: en tal caso dicen muchos Doctores, que no tendra obligacion en aquel tiempo, que dura el impedimento, dezir Missa en otra parte, lo qual se prucua con el simile del ayuno en vna vigilia, que si aquel dia passa sin poder ayunar, espira la obligacion. Bien se, que Fraxinello Moneta, Azor, y Naldo, à quienes rehene, y sigue Bonacina *punct. 7. §. 4. n. 3.* dicen absolute, que ha de celebrer en otra parte: porque mas prouecho le vendra al fundador que se celebre en otra parte, que no dexar de celebrer absolutamente: pero à esto se replica que vna cosa es ser mejor, otra es deuerse de justicia: lo primero cõfessamos lo pero esto segundo, negamos lo; y assi tengo por mas verisimil, que estos Doctores aulan, quando el testador pretendio principalmente la satisfacion de sus pecados, y no el lugar que en tal caso, lo mas cierto es que deue el Capellan dezir las Missas en aquellos dias en otra parte porque para esto fin, poco importa dezirlas en vno, ò otro lugar; y lo sienten assi podos.] Ita ille: cui adde Barbosam *de potest. Episc. p. 2. alleg. 24. n. 35.* & Marchinum *de Sacram. Ordinis, tract. 3. p. 2. c. 24. n. 9.* asserentes, quod Sacerdos obligationem habens celebrandi in aliquo Sacello, Capella, vel templo, vel Altari, vel tali hora, si in iis oriatur impedimentum, ob quod celebrare in eisdem locis non possit, non tenetur alibi celebrare, quoties veneratio loci, vel temporis prædefinitio à testatore intenditur: secus si satisfactio suorum peccatorum intendatur. Quare si Ecclesia, in qua est celebrandum, vel Capella, vel Altare diruatur, polluat, vel adsit hostium incurfus, & aquarum inundatio; non tenetur Capellanus alibi celebrare. Nam licet melius sit alibi, quàm nullibi celebrare: eiusdem tamen obligatio est affixa huic loco, & tempori; & idcò extra locum hunc, & hoc tem-

pus non currit. Quæ doctrina, tanquam singularis, est attentè obseruanda: quia reliqui Doctores vno ore gregatim asserunt, melius esse alibi, quàm nullibi celebrare: atque sic interpretandam testatoris voluntatem, teneatque Capellanus legitime impeditum alibi Sacrum facere. Sed aliud est, aliquid esse melius, aliud me ex iustitia ad illud teneri. Quare suspicor, præfatos Doctores forte solum in eo casu fuisse loquutos, quo testator, non tam loci venerationem & cultum, quàm remissionem poenarum per Sacrificium obtinendam intenderet; cum enim hæc poenarum remissio non sit affixa loco, vel tempori; ideo Capellanus alibi celebrando, eandem impetrare testatori debet: & in hoc casu, non solum stante iusto impedimento, sed etiam pro libito suo alibi celebrans, oneri suo satisfaceret, dummodo pro testatore Sacrificium offerat, quod principaliter ab ipso intendebatur.

3. Verum, his non obstantibus, contrariam sententiam tenet Moneta *de commut. ult. volum. cap. 10. §. 5. n. 242.* Azor, *tom. 2. lib. 6. cap. 24. §. 7.* & Emmanuel Sæ, *verb. Missa, n. 47.* vbi sic ait: Qui non potest celebrare in loco designato, debet in alio celebrare. Sed sententia Garcia, & aliorum, modo vt supra explicata, sua non caret probabilitate.

RESOL. XX.

An Sacerdos obligatus celebrare in Altari priuilegiato, si alibi celebret, ad quid teneatur, & peccet mortaliter. Et quid de Capellano obligato celebrare in aliquo Altari particulari, ita vt illud non sit Altare priuilegiatum? Et an in hoc ultimo casu, si in Ecclesia est aliud Altare priuilegiatum, possit ne in illo Capellanus dicere Missam pro testatore, si testator assignat aliam Capellam, vel Altare? Ex p. 9. tr. 2. Ref. 15.

§. 1. Licet Capellanus alibi absque dispensatione celebrans, culpam lethalem committat, non tamen tenetur iterum per se, vel per alium in Altari definito celebrare, siue omittas Missas supplere, aut pro rata pecuniam, vel fructus beneficij pauperibus, aut hæredibus restituere. Quidquid in oppositum dicant Azor *moral. instit. part. 1. lib. 10. c. 24. §. 7.* & part. 2. lib. 6. c. 24. §. 7. Ricc. *in verbo, Praxis Capellaniarum, dec. 401.* Steph. Faguind. *de quinque Eccles. præceptis, lib. 3. c. 5. n. 2.* Ducor: quia iste Capellanus solum fidem fregit: sed iniustitiam non violauit: quare potest quidem dici iustus, sed non iniustus; quia non priuauit testatorem debito Sacrificij fructu, qui in omnibus locis est æqualis valoris; item, quia non reddens debitum in certo loco promissio, sed alibi, restitutioni obnoxius minime manet, nisi damnum aliquod ex tali solutione crederetur reportaret. Ergo similiter non celebrans in certo Altari, aliquid restituere non debet: nisi obligatio esset celebrandi in Altari priuilegiato: quia tunc testator damnus spirituale pateretur. Et idcò hanc sententiam secutus est Possesim. *de officio Curati, c. 2. n. 25.* Fraxinell. *de obliq. Sacerdot. scilicet. 4. concl. 5. §. 3.* Barb. *de offic. & potest. Episc. alleg. 24. n. 36. r. 2.* Bonac. *de Sacram. disp. 4. §. 1. punct. 7. §. 4. n. 5.* quibus adde Garc. *in sum. mor. tr. 3. diffic. 11. dub. ult. n. 11.* vbi me cit. sic ait. [Lo segundo podra preguntarse, quando vn Capellan, ò otro Sacerdote, frequenta sin causa el dezir Missa fuera de los lugares à que se obligò, à mas de pecar grauemete, si estara obligado à restituir? Algunos dizem, que si, y que en tal caso, ò las ha de boluer à dezir en aquel lugar, ò recõpèlar à quellas faltas cõ otras obras satisfactorias, ò dar algo de limosina à los pobres, ò algũ dinero à los herederos. Pero lo contrario, y con razon tienen muchos. Si yà no fuisse de fraudar al legado en cosa cõsiderable, como si era dõ de el testador mado se dixesse Missa, porque cõcurte mucho pueblo, y le ayudà sus oraciones, ò si auiedo dexado el fundador, ò otra persona la limosina, cõ cõdicion que

que se digan en Altar priuilegiado, se dize fuera del; por que en estos casos haze se agrauio al alma del Difunto: y asilo que podria hazer en ellos, aplicar algunas obras satisfactorias por recompensar, pero no tendria obligacion de repetir las Missas en el Altar priuilegiado. Ita ille. Sed de hoc vltimum non admittit Castrus Palanus, tom. 2. tract. 13. disp. 1. punct. 6. num. 27. & non loquitur de Missis priuilegiatis Defunctorum; sed absolute de omnibus putat enim, te esse per te obligatum compensare Missas pretermittas, non ob fructum Sacrifitij, quia in hoc nulla fraus, vel diminutio facta est; sed ob pretermittum cultum specialem illius Altaris, & imaginis; & ob particularem honorem fundatoris inde resultantem omisum. Et hanc sententiam docet etiam Azor. tom. 2. lib. 6. c. 24. q. 7. Sed ipsemet Palanus fatetur, quod parò est possibilis compensatio; nam compensatio illa faciendi est celebrando aliis diebus ab iis, quos testator designauit: at ex tali celebratione nullus specialis honor fundatori accrescit; quia adstantes prorsus ignorant illam Missam celebrari loco alterius suo designato pretermittit; ergo illa Missa honor non reparatur ergo ex reparatione honoris non videtur possibile obligari. Neque etiam videtur obligatus ex pretermittito cultu nam cuius hic pretermittis compensatus fuit cultu facto in alio loco & Altari, vbi Missa fuit celebrata.

2. Sed hic obiter nota cum eodem Garcia ubi supra, num. 8. Que si el Testador dexò, que se dixessen las Missas en vn Altar ordinario de algun Iglesia, si en aquella ay Altar priuilegiado, podrà en el dezir las Missas el Capellany dexar de dezirlas en el, que le señalo el fundador; porque con esto mejor cumple con su obligacion, pues haze lo que es mas vtil al testador; excepto si por algun motivo le hauiere alli que en tal caso obligacion tendria.]

RESOL. XXI.

An Sacerdos obligatus dicere Missam in Altari priuilegiato possit compelli ab Episcopo, vt ipsemet celebret? Et an vbi in clausula Testatoris imponitur interessentia, & residentia, seu assistentia Choro, censetur inuinctum seruicium persoluentum personale non solum Chori, sed etiam Missarum, & habeat onus inuandii Chorum in cantando, & aliis similibus? Ex p. 9. tr. 2. Res. 14.

R. Respondeo, quod Capellanus habens onus Missandi in certo Altari: potest per alium complere, nec potest ab Episcopo compelli, vt ipsemet celebret in definito Altari: scilicet si ex testamento, vel fundacione colligatur fuisse electam bonitatem personarum. Sic ex mente sacre Congregationis refert Carzias de benef. part. 7. c. 1. n. 87. sequitur Gonzalez ad reg. 80. Cancellaria, Glossa, 5. num. 84. Lopus allegat. 35. Praxis vna Archiepiscopalis part. 2. c. 3. num. 33. Galletus in Margarita casuum conscientie, verb. Capellania, num. 2. Emmanuel Sa verb. Beneficium, n. 28. Stephanus Gratianus disp. epr. forens. c. 73. n. 10. & c. 33. n. 1. Vgolinus de officio, & potestate Episcopi, cap. 50. §. 8. n. 5. Azor. moralium tit. p. 1. lib. 10. cap. 8. q. 5. Marius Anton. var. res. lib. 1. resolut. 4. in fine. Moneta de commut. vlt. vol. c. 10. q. 4. n. 16. & n. 161. Idem fuit resolutum in Rota Romana in vna Capellan. 23. Ianuar. 1599. coram Pamphilio, & in Altera Lucana Capellan. 12. Decemb. 1593. coram Giphio, & altera Terrasonensi Capellan. in re, 9. Iunij, 1603. coram Sacro. Et ratio nostræ sententia est: quia, secundum veriorum sententiam certam est, Capellaniam non esse sacerdotalem, nec actum, nec aptitudinem ex eo, quod in fundacione dicitur. Capellanum debere celebrare Missas, seu diuina Officia; sed posse prouideri simpliciter Clerico 14. annotum, tom. IV.

Et ratio est: quia nisi expressè cadeatur, quod per seipsum hoc agat, satis censetur prouisum voluntati fundatoris, si per alium celebrare faciat: nec requiritur personalis residentia, ex quo sumus in beneficio simplici; in quo ex generali consuetudine non requiritur residentia.

2. Vnde mihi non placet doctrina Nabarrri conf. 6. n. 3. de Clericis non resid. quod verbum, *interfit, cantet, vel seruiat*, in fundacione capellan. positum, tantum importat, quantum verbum, *resideat*: quod intelligitur de residentia personali: nam, licet verum sit de verbo *interfit*, vel *assistat*; non tamen de verbo, *cantet, vel seruiat*, nisi aliunde id colligatur. Vnde etiam non videtur verum, quod dicit Azorius 1 part. lib. 10. cap. 24. q. 7. ad fin. & cum eo Perez de Lara lib. 2. c. 8. num. 43. quod si fundator capellan. dixerit: *Volo, quod Presbiter ad hanc capellaniam electus, sacris operetur quotidie; tunc persona Sacerdotis censetur electa; ita vt per seipsum debeat celebrare*: quia verba dirigitur ad personam. Placet tamen, quod dicit Perez de Lara d. lib. 2. c. 7. num. 6. quod capellan. habent residentiam personalem, quando vltra Missarum celebrationem habent onus adiuuandi curatum in cantando, & aliis similibus: & vbi imponitur interessentia, seu assistentia, & residentia Chori, censetur inuinctum seruicium personale, non solum Chori, sed etiam Missarum. Et ita docet Garcia de beneficiis tom. 2. part. 7. cap. 11. num. 89.

RESOL. XXII.

An si relinquatur Missa dicenda in omnibus Altaribus priuilegiatis alienius cõditatis, extendatur legatum ad Altaria postea erecta?

Et additur, quod si Altari alicuius Ecclesie Regularium obtineatur concessio Altaris priuilegiati, in scis ipsis Regularibus; iisque postea renuentibus illam acceptare, vt pote applicatam Altari ipsis minus commodo; ique postea similem concessionem alteri Altari applicatam valide possint obtinere, & si nullam mentionem prioris concessionis faciant in petitione. Ex part. 9. tract. 2. Res. 16.

§. 1. Affirmatiuè respondet Pater Pellizzarius in Manual. Regular. tom. 1. tract. 5. c. 9. sect. 5. num. 14. vbi sic ait: [Monco, quod si testamento relinquatur certa summa pecunie implicanda in celebrandis Missis ad omnia Altaria priuilegiata illius loci; si postea ibi erigatur nouum Altare priuilegiatum, probabile est, etiam hoc Altare comprehendi sub tali legato; cum sic testator facilius sit consecutus finem à se intentum, nempe liberationem animæ, siue suæ, siue aliorum, à Purgatorij pœnis; & aliàs in eodem sensu soleant intelligi legata facta pauperibus, ita vt in iis comprehendantur etiam futuri. Adde, quod si Altari alicuius Ecclesie Regularium obtineatur concessio Altaris priuilegiati, in scis ipsis Regularibus, iisque illam postea renuentibus acceptare, vt pote applicatam Altari ipsis minus commodo; ij postea similem concessionem alteri Altari applicatam valide possunt obtinere, etsi nullam mentionem prioris concessionis faciant in petitione. Ducor, quod dispensatio, donatio, & quodcumque priuilegium non prodest, antequam acceptetur ab eo, cui fuit impetratum à tertia persona, vt ostendit Sanchez lib. 7. de matr. disp. 26. n. 5. & lib. 3. disp. 36. n. 6. 7. & 8. cum ergo prior concessio Altaris priuilegiati fuerit nulla, vt pote nondum acceptata; relinquatur locus posteriori concessioni; hæcque acceptata à Regularibus præfatis prior concessio non est amplius acceptabilis ab ipsis: ne alioqui eadē Ecclesia sint duo Altaria priuilegiata. Sic ego respondi in contingentia facti:

& responsio fuit approbata à viris doctissimis, & maxime à P. Zanetto.] Hæc Pellizzarius, cuius sententiæ libenter adhareo.

RESOL. XXIII.

An si Ecclesia, vel Capella, vbi constitutum fuit Altare privilegiatum perpetuum, fuit dirupta, vel translata in alium locum per Episcopum, Indulgentia remaneat extincta?

Et quid, si Ecclesia, vel Capella paulatim esset destructa, & eadem paulatim constructa? Ex p. 9. u. 2. Ref. 17.

Sup. hoc inf. §. 1. AD hunc casum respondet Marcellus Vulpe in tract. 5. Ref. 22. & 23. num. 30. Sic itaque asserit: [Dubitatur, an Ecclesia, vel Capella, in qua fuit concessa aliqua Indulgentia perpetua, puta Altare privilegiatum pro liberandis animabus à Pœnis Purgatorij, si fuerit diruta, & translata in alium locum per Episcopum, an dicta Indulgentia sit extincta? Respondetur, quod hoc cœpiunt in Ecclesia nostra Cathedrali Montisplufij, in qua adest Capella Sanctissimi Corporis Christi; & in ea Altare privilegiatum pro liberandis animabus à Purgatorio, concessum à Gregorio XIII. anno Incarnationis Dominicæ 1579. Kalend. Maij, anno eius septimo, cumque Capella prædicta fuisset demolita per Episcopum, & inibi constructus Chorus Ecclesiæ, & præfata Capella translata in alium locum, & noua Capella ædificata, & erecta: dubitabatur, an dictum privilegium esset extinctum. Nonnulli dicebant non esse extinctum, per not. in cap. Pastoralis. 7. quæst. 1. & per Gloss. in cap. Privilegium, de regul. iur. lib. 6. & per text. in cap. Et temporis, cum Gloss. in Verb. Vniuersitate. 16. quæst. 1. Felino in cap. Dilecta, num. 97. de rescript. Alexandro in l. Inter alia, §. fin. & ibi Iason de verb. obligat. Ego verò contrarium dicebam, nempe, dictum privilegium esse extinctum, ex quo concessum rei, & extincta re, extinguitur privilegium ei concessum: & ita in terminis tenet S. Antoninus p. 1. tit. 10. §. 3. in fine, vbi dicit, quod Indulgentia concessa à Papa simpliciter alicui loco, semper durat, donec durat locus. Idem tenet Nauarr. in tract. de Indulgent. notab. 31. num. 27. Nec obstant in contrarium adducta: quia habent locum in privilegio personali, quod extinguitur cum persona, d. c. privilegium, de regul. iur. lib. 6. Tandem re delata ad Romanam Curiam fuit dictum: quod privilegium erat extinctum: & sic necesse fuit, supplicari de nouo, vt concederetur, prout fuit gratiosè concessum à Sanctissimo D. N. Paulo V. per Breue Sanctitatis suæ sub annulo Piscatoris, die 24. Aprilis, 1610. Pontificatus sui anno quinto.

Sup. hoc in Ref. 1. not. fraterite, cursum in fine §. 1. & in Ref. 3. ad lin. 6.

Veruntamen, si Ecclesia paulatim esset destructa, & eadem paulatim constructa, communiter tenent Doctores, quod retinet eandem Indulgentias, quas habebat; quia est eadem Ecclesia numero. Sed si Ecclesia est in totum destructa, & de nouo ædificata in eodem loco, vel in alium translata, cessant Indulgentiæ. Paludanus in 4. dist. 10. q. 4. num. 25.] Hucusque Vulpe. Vide etiam Præpositum in 3. part. q. 14. de Indulg. dub. 11. num. 97.

2. Sed non deseram hîc apponere verba Patris Quintana ducenas in Theolog. mor. tom. 1. tract. 6. Appendicis, dub. 3. num. 4. Sic asserentis: [Si contingat, quod destruat omnino Altare in Ecclesia, aliòve loco erectum; qui locum, vbi erat, visitaret non lucraretur Indulgentias concessas visitantibus Altare: quia iam tale non est: lucraretur verò concessas visitantibus Ecclesias, si locus, vbi Altare fuit, est Ecclesia. Si autem Altare, vel templum, quod paulatim destruitur, & paulatim reædificatur, aliquis visitet, lucrabitur In-

dulgentias: quia idem Altare, & templum perseverat censentur, vt docent Corduba, Nugnus, Svarius, & Pinellus, quos citat, ac sequitur Bonac. de Indulg. disput. 6. quæst. 1. punct. 8. num. 4. addens cum aliis etiam perseverare Indulgentias, si Ecclesia destruitur, (non auctoritate Superioris, sed aliqua alia ex causa,) & in eodem loco alia ædificetur; vel si ad alium locum transferatur, dummodo ipsi templo, ratione sui, concessa sit Indulgentia.] Ita ille. Ex quibus apparet responsio ad quæsitum in titulo resolutionis positum. Dicendum etiam est, quod facta semel electione Altaris privilegij, non potest amplius mutari locus, vt ex Abbate, & Nauarro docet Lauorius de Indulg. p. 2. c. 30. num. 112.

RESOL. XXIV.

An si transferatur Altare privilegiatum de loco ad locum adhuc duret Indulgentia?

Et quemam fructio Altaris privilegiati, seu Indulgentia plenaria prædicti Altaris sit necessaria ad id, vt consecrationem, & consequenter Indulgentiam amittatur?

Et multæ distinctiones adducuntur in textu huius Resolutionis pro prædictis casibus.

Et tandem queritur, an si quis in Altari, quod vel nunquam habuit, vel amisit consecrationem celebrat bona fide, vel etiam mala fide, Altare illud non indigeat alia consecratione, & an peccaverit, qui in illo celebravit Sacrum mala fide? Ex p. 11. tract. 8. & Misc. 8. Refol. 8.

§. 1. DE hoc casu interrogatus à piis, & Reuerentissimis Dis Sacerdotibus Ecclesiæ Diui Hieronymi huius Urbis, adduxi doctrinam Dicastilli de Sacram. tom. 2. tract. 9. disp. 1. dub. 7. n. 120. vbi sic asserit. Hæc doctrina aliqua ratione potest applicari indulgentiis concessis altaribus, imaginibus; granis, cereis benedictis, & similibus, de quibus etiam dubitari potest, an aliquando mutatione, fractione, aut alia simili ratione perdant privilegium? & quidem quoad mutationem attinet, locum habere potest in Altari, an scilicet Altari, mutato cui concessa erat indulgentia, etiam cum illo indulgentia mutetur? In quo, quamvis non meminerim me legisse speciatim aliquid decisum ab Auctoribus, ferè eodem modo philosophandum puto, atque de mutatione Ecclesiæ. Vnde si indulgentia concessa sit primario; & per se alicui capellæ Ecclesiæ visitantibus Altare illius, omnino verum puto indulgentiam perseverare, etiam si mutetur Altare; quia loco, in quo est Altare, potius, quam altari ipsi concessa est. Si verò Indulgentia concessa sit ipsi Altari potest sub variis rationibus concedi; nam, vel conceditur propter consecrationem specialem in gratiam consecrantis vel curantis illud consecrati, vel conceditur ab ipso consecrante, itavt ea gratia seu concessio respiciat consecrationem; & ratione consecrationis fiat; tunc sanè sic amoto, fracto, vel mutato Altari; vt omnino consecratio cesset, cessat etiam indulgentia, quæ in illa consecratione fundata erat, sicut cessat indulgentia fundata in consecratione Ecclesiæ, si illa desinat esse consecrata. Si verò Indulgentia concessa fuit Altari ratione alicuius deuotæ Imaginis in ipso existentis, itavt secundum moralem æstimationem ipsi potius imagini concessa censentur, etiam si Altare mutetur de loco in locum cum sua imagine, manet illi indulgentia, quia semper manet imago. Vt terius si Altari concessa sit indulgentia in reuerentiam alicuius Sancti, vel Mysterij, in cuius honorem dedicatum fuit, & legitima auctoritate huiusmodi Altare de loco in locum transferatur, itavt censentur

Idem Altare translatum tamen; immo etiam si imago
scilicet eiusdem Mysterij, aut Sancti quia renouatur,
vel quasi instauratur representatio, adhuc iuxta di-
cissimam sententiam censetur manere indulgentia, sicut di-
citur est de Ecclesia iterum instaurata, vel mutata le-
gatione cum suo titulo, quae moraliter censetur ca-
pitane cum praecedenti; est enim eadem. Sed omnia
haec sunt satis incerta; neque enim in aliquibus
aliquae identitatis praecedentis cum sequenti; ex
qua ferre tota decisio pendet, quia tamen pruden-
ter, & sapientes viri identitatem morale agnos-
cant, probabiliter praedicta sustineri possunt. Haec
omnia Dicastillus, ubi supra, cui ego libenter adha-

2. Sed quoniam fractio altaris priuilegiati, seu in-
dulgencia plenaria praedicti, est necessaria ad id, ut con-
secrationem, & consequenter indulgentiam amittit
consecratur. Gobat de Indulgentiis p. 2. cap. 16. quaest. 76.
num. 337. Ex decisionibus Pasqualigi putat quod
Altare amittit consecrationem, si mensa remouetur
a lapide, seu ab inferiori structura, intelligenda est
in casu, quo Altare fuit consecratum cum tota inferiori
structura, secus si mensa seorsum sit consecrata, &
policia superposita sit inferiori structura, etiam si ita sit
consecrata, ut non possit separari. Ratio est, quia in-
ferior structura non communicat in consecratione;
Suarez tom. 3. in 3. part. disputat. 82. sect. 5. item
intelligenda est in casu, quo Altare coniungitur in-
feriori structura, firma & stabili coniunctione, qua-
lis est coniunctio camentaria, secus si coniunctio
sit ex materia sua mobilis, & ex institutione, Lay-
man lib. 4. tit. 5. cap. 6. num. 6. contra Lugonem de
Euchar. disp. 20. sect. 2. num. 71. item intelligen-
da est in casu, quo structura inferior est lapi-
dea, secus si sit lignea, nam Altare non potest
consecrari ex ligneo cap. Altaria; de consecr.
disp. 1.

3. Si Altare stabile integrum transferatur de loco
ad locum, non amittit consecrationem, nam cum re-
maneat integrum, remanet etiam forma ipsius decif. 4.
post Suarez & Lugonem locis citatis. Et si destruat
paries, cui est compaginatum Altare, non ideo
amittit hoc consecrationem, ut potest retinens adhuc
totam suam formam. Idque verum est, etiam si Al-
tare sit in compaginatum parieti, ut ab ipso sustentetur,
ut si sola mensa lapidea absque stipitibus, aut
structura inferiori inferatur parieti.

4. Si aliquid de stipitibus, Altaris, seu inferioris
structurae remouetur, vel frangatur, non ideo amittit
Altare consecrationem, nisi tunc multi lapides au-
ferantur, ut inferior structura non sit amplius apta
ad sustentandum Altare, quia tunc solum amittit
formam. Unde si ex quatuor columnis, quibus
siste insidit Altare, una auferatur, nil officit con-
secrationi.

5. Certum est amitti consecrationem, quoties fran-
gatur, vel amouetur sigillum sepulchri, in quacunque
parte Altaris illud sigillum reperitur, cap. Ad haec de
consecr. Eccles. vel altar. vel sit enormis fractio ipsius
mensae, quae quidem tunc solum, & semper fit, quando
amittitur forma Altaris, committendum est iudicio
vni prudentis, qui quidem dicit non amitti licet men-
sa frangatur, vel in cornibus, vel etiam per medium,
modo partes fixae non moueantur loco. Quod si vel
vtraque, vel vna solum, quae tamen excedat quartam
partem mensae, loco moueatur, tum vtraque amittit
consecrationem, est illa, quae remansit, sit capax
Hostiae, & Calicis.

6. Si quis in Altari, quod vel nunquam habuit,
vel amittit consecrationem, celebret, bona, vel etiam
mala fide, Altare illud non indiget alia consecratione,
etiam peccat mortaliter; qui mala fide in illo Sacram
Tom. IV.

fecit, Et consequenter sine ulteriori consecratione va-
lebit fauor Altaris priuilegiati.

7. Haec breuiter referre volui, idcirco, quod haec
doctrinae sint omnes non solum probabiles, sed per-
uiles Parochis, in quorum Ecclesiis sunt per ista
tempora bellica facta variae mutationes circa Altaria.
Hucvique Gobat.

R E S O L. XXV.

An Missa dicta in Altari priuilegiato proffit viuen-
tibus?

Et an Pontifex possit Altaria priuilegiata pro viu-
is concedere?

Et an sit licitum viuentem sibi Missam pro defunctis ce-
lebrari facere? Ex p. 9. tract. 2. Res. 18.

§. 1. **N**Oster Megala tom. 1. var. resolut. ponit hunc
casum, & in resol. 19. negatiue responderi
nam considerandum est in Missis Altarium priuile-
giatorum, Sacrificium Missae non absolute sumptum,
provt Sacrificium est, & opus satisfactorium, sed tan-
tum provt celebratur in tali Altari a Summo Pontifi-
ce priuilegiato; & hoc modo sumptum, nullo modo
viuenti prodesse potest: quia cum hoc sit quasi priuile-
gium personale, & Indulgencia concessa pro anima-
bus, quae detinentur in poenis Purgatorij vt ex forma
taliu concessionum patet; non potest in viuentem
transferri, nisi speciali facultate in ipsamet concessione
expressa hoc concedatur, vt patet ex D. Th. in 4. dist. 20.
art. 5. q. 3. ad 2. Indulgentiae enim eis tantum viles
sunt, ad quos directae referuntur. Et praeterea, dato
quoddam praedictum priuilegium, & praedictae Indulgentiae
possint etiam prodesse viuenti; earum tamen effe-
ctus non possent suspendi ad aliud tempus extra illud,
quo fit opus: ex quo acquiruntur, cum concedantur in
ipso instanti, in quo opus consummatur, nisi aliud ex-
primant, per dicta a Suarez tom. 4. disp. 52. sect. 2. Et ra-
tio est: quia Indulgentiae non plus operantur, quam
exprimunt, vt dictum est, & si ex forma earum non
constat intentionem concedentis fuisse, vt effectus sus-
pendatur vsque ad tempus mortis, si aliquis velle sus-
pendere, nihil operetur: sed formae omnium Indul-
gentiarum de huiusmodi dispensatione verba non fa-
ciunt; ergo non est hoc affirmandum, salvo semper
&c. Et ideo sententiam Megalae sequitur etiam Garcia
in Summa moralis, tract. 3. difficult. 10. dub. 7. num. 9. & 19.
Fraxinellus de oblig. Sacerd. sect. 3. prenot. 4. §. 3. num. 5.
& Bordonus tom. 2. resol. 91. quaest. 2. num. 4. qui optimè
notat, posse Pontificem Altaria priuilegiata pro viu-
is concedere, cum nullum inde sequatur absurdum, ta-
men hactenus concessa non videntur. Dicendum est
igitur, Missam celebratam in Altari priuilegiato, qua-
tenus Altare priuilegiatum est, (non quatenus Missa
est Sacrificium, & opus satisfactorium,) viuentibus
non posse prodesse: quia Indulgentiae Altaris priuile-
giati sunt priuilegium personale pro animabus in Pur-
gatorio existentibus, vt ex verbis & forma huiusmodi
concessionum apparet; ergo viuentibus non possunt
applicari neque prodesse, nisi in ipsa concessione In-
dulgentiae, & priuilegio, specialiter, & expressè id
concedatur: quod quidem nullo modo concedi con-
suevit.

2. Sed hic obiter discutienda venit illa quaestio, an
sit licitum, viuentem sibi Missam pro defunctis cele-
brari facere? Et affirmatiuam sententiam nominatim
contra me tenet amicus meus Pater Lezana in Summa
99. regul. tom. 4. verb. Missa, num. 54. [Primò, quia cre-
di par est ita institutum esse à Christo hoc Sacrificium
& ab Ecclesia tale Officium mortuorum, vt prodesse
possint

Sup. hac
quaest. in
Res. not. seq.

possint ei, cui applicantur pro quacunque necessitate, & peccatione, in qua futurus sit capax effectus illorum; ita ut interim non maneat suspensus, sed veluti referuat in acceptatione diuina, ad modum, quo Theologi dicunt, merita mortificata per peccatum, manere in Dei acceptatione, retribuenda, dum homo capax illorum fuerit. Vnde hoc non est, simpliciter loquendo, applicare illa pro viuis, sed applicare pro mortuis: siquidem applicatur viuis pro tempore, quo mortui fuerint. Secundò, quia ita gessisse insignes viros pietate, & doctrina constat ex Historiis: siquidem de Alberto magno id refert Ferdinandus del Castillo in *Histor. gener. S. Dominici, part. 2. lib. 3. cap. 46.* & de Henrico Comite de Reccen, Episcopo Ratisponensi, Vniuersus Hunus in *Histor.* Quod etiam imitati sunt plures alij, ex Doctorum consilio, nostris temporibus pietate, & deuotione insignes. Tertio, quia id fauet non solum pietati, & deuotioni; sed etiam humilitati, & memoriae mortis, quae tam vtilia sunt hominibus. Limitant tamen aliqui, dummodo non dicantur ex orationes, quae supponunt aliquem discessisse à vita, v. g. *Oratio, Inclina, Domine, &c.* in qua dicitur, *quem de hoc saculo migrare iussisti.* Ne mendacium committatur. Sed hanc limitationem non admittunt Faustus, & Fagund. quia etiam in Missis Defunctorum, quando dicuntur pro iis, qui multò antè tempore decesserunt, dicimus in Oratione Offertorij: *Domine Iesu Christe, Rex gloria, libera animas omnium fidelium Defunctorum de penis Inferni, & de profundo lacu. libera eas de ore leonis: ne absorbeat eas Tartarus: ne cadant in obscurum, &c.* In qua Oratione à Deo postulat Ecclesia, ne animae illorum Defunctorum ad penas Purgatorij detrudantur, dum dicit: *Ne cadant in obscurum, ne absorbeat eas Tartarus.* Cùm tamen illae iam in eodem igne sint; vel fuerint; & tamen nullum mendacium committitur; quia ne committatur, sufficit, quòd Ecclesia representet illas animas Christo, ac si tunc à vita essent discessuræ, easque consideret quasi adhuc agonizantes, & pro iis oret, vt à Purgatorij ignis penis liberentur, & pro iis oret, vt à Purgatorij ignis penis liberentur, vt dicit Henríquez lib. 9. de *Missis, cap. 16. num. 3. sine.* Sic etiam in calu presentij, vt veritas salua, & illibata persistat, sufficit, si Ecclesia, & Sacerdos oret pro viuo, & representet eum Christo Domino, ac si iam vitam cum morte commutauerit, & post ipsius mortem. Ex quibus soluntur, quae Fraxinellus *suprà, sect. 3. prænót. 4. §. 3. n. 4.* & Diana *5. parte, tract. 13. Miscellan. resol. 2. post Layman, & alios asserunt cõtra hanc doctrinam.* Hucvique; Czana.

3. Sed ego non discedo ab opinione, quam decui, & quam me citato, docet nouissimè Hieronymus Garcias in *Summa moralit, tract. 3. diff. 10. dub. 7. num. 13.* ybi sic ait: [A cerca de hazer se dezir el Officio de Difuntos, y honras en vida, como si actualmente vno estuierse en el ataud, ay diuision entrè los DD. Lucas Pinello *cap. 7. citat. dub. 3.* afirma que, se vsa mucho en el Estado de Lorena, y en España lo vsan tambien algunos, y yo me hallado en vn caso destes, y assi esta costumbre como pia, & laudabile, la aprueuan, y defendien muchos. La razon es, porque lo vno no es ello en si malo, y lo otro que con esto cuitan la negligencia de sus herederos; empero aduertien algunos destes Autores, que non se diga en la Missa algunas oraciones que supponen al muerto, por quien se aplican, porque no se verificarian las palabras, quales con aquellas: *Vt animam famuli tui, quam de hoc saculo hodie migrare iussisti, &c.* Però non obstante la autoridad de los DD. por mejor, y mas acerrado tengo no vsar de semejante costumbre donde la ay, ni introducir la donde no la ay. La razon porissima es, porque esto es contra la praxis, y costumbre de la Iglesia Romana, pues es llano, que la intencion de la Iglesia es, que la Missa de *Requiem* se diga por Difuntos, y no

se yo que mas tengenda la Missa de *Requiem*, que la de tempore para viuos, aora sea considerando sus frutos, y efectos *ex opere operato*, aora sea *ex opere operantis*, y assi applicar a vn viuo resposos, *ex opere operantis*, que fueren à los Difuntos, huele à vn no se que de superficialio, y assi el que quisiere acertar, si quisiere hazer se honras en vida, hagase desir las Missas de algun misterio, ò Santo, ò de nuestra Señora, y con esto euitarà la negligencia de sus herederos, y no se pondra en contingencia, si se verifican, ò no, las palabras de las oraciones, ni si va contra el estilo de la Iglesia, y sus rubricas, y al fin todos los Theologos conuerdan, que assi como es mejor *caeteris paribus* dezir Missa de *Requiem* por los Difuntos, quando ay lugar, porque la Iglesia las tiene ordenadas para ellos; assi hemos de dezir de las de tempore respecto de los viuos; con lo qual se responde à los fundamentos de la opinion contraria. Italle, cui etiam adde Rubeum de *Sacrificio Missae, lib. 3. disp. 4. q. 1. n. 1.* Itaque concedo fructum respondentem Missa de *Requiem*, & Officio Defunctorum, posse in rigore applicari viuis, aequè ac Defunctis, cùm sit fructus satisfactionis ex opere operato, & operantis, cuius viuis, ac Defuncti sunt capaces; id tamen est contra ordinationem Ecclesiae, quae diuersas Missas, & Officia, pro viuis, & Defunctis instituit, proindeque Missa viuorum debent esse de Sanctis, pro remissione peccatorum, &c. Et ita nostram sententiam, prater Doctores citatos, tenet Castrus Palaua *tom. 4. tract. 11. disput. vnica, punct. 6. n. 19.*

RESOL. XXVI.

An si Regulares non promittant celebrare Missam in Altari priuilegiato, excusentur aliquando à peccato, si illa in alio Altari celebrent?

Et aduertitur, quod Leo X. concessit Benedicimus, & per communicationem ceteris, Religiosis, vt quilibet Religiosus Sacerdos dicens tres Missas pro quocunque affine suo intra tertium gradum in Altari à suo Superiore deputato, & assignato, liberet animam illius à penis Purgatorij. Ex p. 9. tract. 2. Res. 19.

§ 1. Afirmatiuè respondi in *part. 3. tract. 6. res. 6.* Et, me citato, hanc sententiam docet nouissimè Hieronymus Garcias in *Summa moralit, tract. 3. diff. 11. dub. ult. num. 3.* sic asserens: [Aduertite, que aunque alguna persona imbie à vn Conuento, ò Parochia cien Missas, para que la digan en Altar priuilegiado, que si no lo prometen, que no peccat non dizendose alla, y aunque se lo prometan, sino dà mas limosna; no peccaran, saltim mortalmente, o celebrandolas en dicho Altar. Las razones, que puede dar Diana, si vienen à los ojos: lo vno, porque no se pueden dezir alli tantas Missas, porque todos las quieren en Altar priuilegiado: lo segundo, que no dando mas limosna, no es iusto obligar à mas de lo ordinario, que se digan: y assi en San Lorenzo el Real, el que quiere Missa en Altar colateral, que son los priuilegiados, dan dos reales de limosna: Leon X. concediò à los Benitos de Italia, y por comunicacion à todas las demas Religiones, que participan de sus priuilegios, que qualquier Religioso Sacerdote, que dixere tres Missas por algun deudo suyo, dentro del tercer grado, en vn Altar diputado, ò señalado por el Superior, sa que aquella alma de Purgatorio, como si huuiesse dicho Missa en los Altares de San Gregorio, ò San Sebastian de Roma, que son priuilegiados. Referece en nuestro Compendio, v. *Anima de Purgatorio, §. 3.*] Ita Garcias.

RESOL.

* Quæ nunc est in tom. 2. tractat. 1. Res. 79.

RESOL. XXVII.

An sub generali communicatione priuilegiatorum Mendicantium, ueniunt communicata Altaria priuilegiata? Ex p. 6. tr. 7. & Misc. 2. Ref. 39.

Lim de hoc, casu fuit mihi cum quodam Religioso altercatio. Et pro parte affirmatiua facit Mandolius tract. de priuileg. ad instar. glos. 9. & Portell. in dubiis. Regul. verb. priuilegij communicatio. n. 26. quia licet forte priuilegij nomen strictè sumptum, indulgentias non comprehenderet: nihilominus tamen ex lata significatione uocabuli comprehendi possunt; quia omnis gratia Principis priuilegium appellari potest, ut dicunt Bald. in pralud. feudal. n. 28. Curt. len. consil. 49. incip. Memoriae recolenda. Gloss. artic. super vlt. reg. Cancell. super 2. p. princ. vers. Nam omnia gratia Principis dicitur priuilegium. Grammar. consil. 9. n. 29. Ioan. Andreas in cap. olim. de verb. signif. Mandol. eod. tract. q. 7. n. 4. Cum igitur simus in materia fauorabili, in qua latissima fieri debet uerborum interpretatio, sequitur sub generali communicatione priuilegiatorum Mendicantium facta alteri Religioni, etiam indulgentias comprehendi. Quod autem hæc sit materia maximè fauorabilis, & per consequens amplianda, probatur: nam quodlibet priuilegium Religioni concessum, censetur fauorabile, etiam si sit contra ius commune. Ergo, &c.

2. Sed tunc ego negatiua sententia adhaesi, & adduxi in terminis, ut dici solet, terminantibus amicum suum & doctum Tamburinum de iure Abbatum, tom. 1. disp. 17. quas. 2. n. 4. Cuius sententiam nouissimè inueni docere etiam Merolla in Theologia Morali, tom. 4. disp. 6. cap. 4. dub. 7. n. 64. tum quia in generali concessione non ueniunt ea, quæ quis uerisimiliter in specie non esset concessurus, Regul. in generali 81. de regul. iur. in 6. Tum etiam quia per communicationem generalem priuilegiatorum, non communicantur priuilegia exorbitantia, & quæ raro conceduntur. At altaria priuilegiata maximè perpetua raro conceduntur à Sede Apostolica: Ergo, &c. Quod etiam patet ex communi usu, & stylo Curia, de quo testatur Laurentius de Peyrin. in declaratione Priuileg. 8. à Paulo III. suo Ordini Minorum concessi, numero 2. tom. 2. Vnde ex his inferunt Merolla, & Tamburinus supra, quod Altaria priuilegiata vni Ecclesie Regularium concessa, non censentur communicata aliis Ecclesiis eiusdem Religionis: quamuis omnes dictæ Ecclesie habeant inter se communicationem priuilegiatorum generaliter factam, quia rationes supra assignatae etiam in hoc casu militat. Facit etiam à fortiori doctrina Portell. verb. communicatio priuilegiatorum, num. 6. ubi tenet, quod indulgentia concessa vni Conuentui non communicatur ab aliis.

RESOL. XXVIII.

An priuilegium Altaris priuilegiati sit concessum alii Religioni, per communicationem possit alia Religio eo uti?

Et queritur, quomodo uero communicatio in tubileis, & indulgentiis datur inter Regulares, & eorum Ecclesias sine eiusdem, siue diuersi sint Ordinis? ut uerbi gratia, indulgentia concessa Fratibus Minoribus in Festis suorum Sanctorum censentur concessa pro Ecclesiis Prædicatorum in Festis suorum Sanctorum, & contra? Ex p. 9. tr. 1. Ref. 10.

§. 1. Olim respondi negatiuè: & ita nunc iterum docco: & ita, me citato, docet Lezana in Summa qq. Regul. tom. 3. verb. Altare, numero 19. ubi sic ait: [Huiusmodi autem Altaria priuilegium vni Ecclesie, vel Religionis, non communicantur aliis etiam habentibus generalem communicationem in priuilegiis aliarum Religionum: tum, quia stylus Curia ita tenet: tum, quia iuxta regulam iuris in 6. quæ est 81. in generali concessione non ueniunt ea, quæ quis non esset uerisimiliter in specie concessurus.] Ita ille, qui citat Peyrinum: quibus adde Romanum de priuileg. Regul. lib. 2. cap. 2. num. 13. Bordonum tom. 2. resol. 52. num. 85.

2. Quomodo uero datur communicatio in tubileis, & indulgentiis inter Regulares eorum Ecclesias, sine eiusdem, siue diuersi Ordinis, recognosce Quintanaduensis in Theol. mor. tract. 4. Appendicis, dub. 8. & 9. Et obiter hæc nota, Hieronymum Rodriquez in Comp. qq. regul. resol. 116. n. 52. docere, Indulgentias concessas, v. g. Fratibus Minoribus in Festis suorum Sanctorum, censeri concessas pro Ecclesiis Prædicatorum in Festis suorum Sanctorum, & e contra. Sed hæc opinio potius est reicienda, & à praxi abhorret, & eam detestatur consuetudo, secundum quam priuilegia esse interpretanda, communis est Doctorum sententia, ut docet Miranda tom. 2. q. 44. art. 4. siquidem ea declarat, quando lex obligat, vel non obligat, ut cum S. Thoma 2. 2. q. 97. art. 3. q. 186. art. 9. docent Theologi, & consuetudo iuxta hos, & Iurisperitos vim legis habet. & si sit rationabilis, & præscripta, iudicandum est secundum ipsam in iudicio, & foro contentioso; etiam si interdum sit contraria iuri scripto, ut ex Gloss. in cap. consuetudo, d. 1. probat Syluius uerbo Consuetudo, q. 19. 10. & 21. Quis igitur inquam cogitauit, quod uirtute tubilei concessi in die S. Bonauenturae, lucentur fideles, illud in die S. Hiacynti in Ordine Prædicatorum.

RESOL. XXIX.

An Altaria priuilegiata concessa Regularibus fuerint reuocata per Bullam Pauli V. anno 1606. vel tantum prædictus Pontifex reuocauerit Indulgentias concessas immediate ipsis Regularibus uiuis? Idem dicendum est de Indulgentiis concessis pro animabus Regularium absque uilla aliorum Regularium, vel secularium diligentia. Ex p. 9. tr. 1. Ref. 21.

§. 1. Respondeo negatiuè cum Quintanaduensis in Theol. mor. tom. 1. tract. 4. Appendicis, dub. 2. num. 1. ubi probat, quod in dicto Breui reuocata non sunt Indulgentia concessa Religiosis pro Animabus Purgatorij: v. g. ut tali Missa, vel oratione, vel in tali die liberent uiam animam à Purgatorio. Huiusmodi Indulgentias plures inuenies apud Hieronymum Rodriquez resol. 77. à num. 62. Et animaduerte, quod etiam si anima Purgatorij sit Religiosi cuiusuis, & Pontifex concedat, quod quicumque, siue secularis, siue Regularis, hoc, vel illud opus pro illa effecerit in Ecclesiis Regularium, aut in eorum Altaribus priuilegiatis, liberet eam; non est censendum, hanc Indulgentiam esse reuocatam: nam indultum hoc non concessum Religiosis, quatenus Religiosi sunt; sed ratione Ecclesie, vel Altaris; & Paulus V. non reuocauit Indulgentias Regularium Ecclesiis, vel Altaribus concessas, sed tantum concessas immediate, & directè, ipsis Regularibus uiuis, qui propterea de eius foro erant. Imò, etsi nominatim Pontifex exigeret, ut Missa pro anima Regularis defuncti à Regulari celebraretur, ut defunctus à Purgatorio liberaretur; adhuc hæc Indulgentia,

Sup. hoc il. Ref. p. de- tit.

Sup. hoc. in tr. 5. lege latam doct. Ref. 40. signanter §. penult. & vit.

gentia meo iudicio, non esset reuocata à Paulo V. qui, vt tetigi, solum Indulgentias viuus, & pro viuus concessas, illisque tantum applicandas, reuocasse existimandus est.

Sup. hoc ex doctr. s. pen. & vlt. Ref. not. præterita.

2. Idem dicendum putat de Indulgentiis concessis pro animabus Regularium absque vlla aliorum Regularium, vel secularium diligentia. Huiusmodi est ea, quam concessit Ordini B. Mariæ de Monte Carmelo Ioannes XII. & confirmantur Alexander V. Clemens VIII. & Gregorius XIII. vt scilicet, Sabbatho sequenti post obitum Fratrum, Monialium, & Confratrum ipsius Ordinis, ipsorum anima à pœnis Purgatorij liberentur per modum suffragij seu impetrationis à Deo.

RESOL. XXX.

Est in aliqua Ecclesia Regularium Altare privilegiatum, in quo per Missam liberatur anima à Purgatorio, suspenditur ne hac gratia per Bullam Cruciatæ? Ex p.1. tr.11. Ref.86.

Sup. hoc in duabus Ref. seqq. & inf. in Ref. 33. cursum à lin. 3.

§.1. **R**espondeo affirmatiuè cum Fernand. in exam. Theol. mor. p.3. cap.9. sect.11. §.19. num.2. qui citat Rodriguez. Et idem docet Villalobos in sum. tom.1. tract.27. claus.12. num.3. vbi sic ait: [La Indulgencia, que ay en algunos Altares privilegiados de algunos Conuentos, para que el Sacerdote, que alli dixere Missa, la que vna anima del Purgatorio, no se gana, si no es que tenga la Bula de los viuos, y esto aunque diga la Missa por algun frayle, porque aquel no es priuilegio, que se concede en particular, para los frayles, sino para todos generalmentè.] Ita ille.

RESOL. XXXI.

An per Bullam Cruciatæ suspendantur Altaria privilegiata sita in Ecclesiis Regularium? Et notatur, quod Indulgencia plenaria in Altari privilegiato pro animabus Purgatorij concessa, per promulgationem Iubilæi anni Sancti, non manet suspensa eo anno. Ex p.3. tr. addit. Ref.12.

Quæ nunc est Ref. antecessens, & in Ref. seqq. & in Ref. 1. post seq. cursum à lin.3.

§.1. **P**robabiliter cum Fernandez, & Rodriguez affirmatiuam sententiam docui in p.1. tr. act. 11. Ref. 86. Sed nunc negatiuam sententiam non minus probabilem esse existimo, quam nouissimè tuctur Agidius Trullench in expos. Bull. Cruc. lib.1. quæst.9. cap.3. dub.4. num.3. vt colligitur ex ipsa Bulla. Nam Pontifex solum censetur suspendere Indulgentias pro viuus concessas, quia solum suspendit eas respectu eius cui reualidantur accepta Bulla, quod colligitur verbis illis reualidationis. *Insuper in fauorem presentis huius concessionis & Cruciatæ declaramus, vt quicumque summarium huiusmodi Bullæ sermone & idiomate vulgari conscriptum acceperint, omnes fruantur, potiantur, & gaudeant omnibus gratiis, Indulgentiis, Iubilæis, peccatorum remissionibus, ipsi tam per SS. Dominum Nostri Gregor. XIII. quam per alios Summos Pontifices, aut Sedem Apostolicam concessis, &c.* At reualidatio hæc respicit viuus, & non defunctos: nam viuus & non defuncti participare possunt omnia, quæ in reualidatione continentur: ergo Bulla suspendit solum Indulgentias pro viuus concessas. Et potest roborari quia vt docet Mart. Carrillo in expos. Bullæ defunct. part.2. cap.9. in fine. *Indulgencia concessa animabus Purgatorij, non suspenduntur per suspensiones generales, vt. g. per promulgationem Iubilæi in anno sancto, si que indulgentia plenaria in altari privilegiato pro animabus Purgatorij concessa, eo anno suspensa non manet; nam ratio ob*

Sup. hoc inf. in Ref. 34. & lege doctr. alterius Ref. eius primæ annot.

quam illo anno Pontifex Indulgentias suspendit, est, vt Christi fideles animo alacriori & promotori feruentiori, que deuotione Romanæ proficiantur ad Indulgentias comparandas, & loca sacra visitanda; qua ratio cessat respectu animarum Purgatorij, atque ita per generalem suspensionem non suspenduntur Indulgentia pro defunctis concessa; nisi de ipsis expressa fiat mentio; ergo nec per Bullam generalem suspensionem. Deinde, quia vt patet ex verbis suspensionis Commissarij, Bullæ suspendere solum censetur ea per que tam pium opus impeditur, ibi, Ne hoc adeo pium & sanctum opus disturbetur & impediatur per alias Indulgentias, gratias & concessiones. At per hanc non suspensionem hoc opus parum aut nihil impeditur, nam cum hæc Indulgencia solis defunctis proficit, viuus, vt illis Bulla proficit, eodem modo accipere eam tenentur. Sic ille, satis probabiliter, vt dixi.

RESOL. XXXII.

An Altaria privilegiata suspendantur per Bullam Cruciatæ?

Et stando in sententia affirmatiua, quis tenetur Bullam viuorum accipere, vt talis Indulgencia reualidetur, & applicari possit defuncto, an prædicta Bulla requiratur in Sacerdote, an vero in eo, qui pro defuncto celebrare facit? Ex p.9. tr.2. Ref.22.

§.1. **A**ffirmatiuam sententiam tenet Rodriguez, Villalobos, Fernandez, & alij: quia Commissarius generalis Cruciatæ expressè suspendit omnes similes, & dissimiles gratias, indulta & facultates quibuscumque Ecclesiis, Hospitalibus, & locis piis, Vniuersitatibus, Confraternitatibus, & singularibus personis concessas; at Altare privilegiatum, seu Capella, est parua Ecclesia, & locus pius: & ex alio capite Indulgencia concessa in Altari priuilegiato, est plenaria; & similis illi, quæ per modum etiam suffragij conceditur Defunctis in Bulla Defunctorum; ergo per Bullam Altare priuilegiatum manet suspensum, ac per consequens, vt reualidetur, requiritur in Bulla viuorum.

2. Sed dices: Quis tenetur Bullam viuorum accipere, vt talis Indulgencia reualidetur, & applicari possit Defuncto? Certum est, non requiri quoad hanc effectum Bullam Defunctorum, cum hæc solis Defunctis proficit: nec sufficit, quod Ecclesia, Vniuersitas, aut Confraternitas, seu locus pius, in quo situm est Altare, & Capella, Bullam accipiat, quia hæc non locis & Communitatibus, sed particularibus personis conceditur, vt patet ex illius contextu, & declarat Commissarius: [Y por quanto vos N. distes dos reales de plata,] & tenet Villalobos claus.12. n.3. tract.27. Difficultas ergo est, an requiratur in Sacerdote celebrante, an verò in eo, qui pro defuncto celebrare facit, Rodriq. §.12. n.4. insinuat requiri Bullam in celebrari faciente, ait enim, secularium tenent Bullam viuorum accipere, vt Indulgencia in Altari priuilegiato Religiosorum concessa Defuncto proficit. At dato, quod Bulla suspendat hanc Indulgenciam, verius est requiri ad eiusdem Indulgentiæ reualidationem, Bullam in celebrante, vt colligitur ex verbis, quibus hæc Indulgencia Defunctis conceditur, quæ communitur sunt tenoris sequentis: vt quocumque Sacerdos aliquis Missam Defunctorum in dicta Capella, Altari, vel Ecclesia celebrauerit, anima ipsa per modum suffragij Indulgentiam consequatur, & à pœnis Purgatorij liberetur. Et ita etiã sentit Ludou. à Cruce in expos. Bull. disp.1. cap.9. dub.1. n.11. Ex quibus patet, Indulgentiam hanc applicari Defunctis media actione Sacerdotis celebrantis, & per consequens in ipso celebrante, & offerente Sacrificium Missæ requiri Bullam

ad huiusmodi Indulgentiæ reuadationem, supposito, quod per Bullam suspendatur. Quod si Altare priuilegiatum sit Religioforum, tunc præter Bullam in celebrante requiritur Bulla in celebrari faciente, vt existimantur requiritur Bulla in celebrari faciente, vt existimantur requiritur Bulla in celebrari faciente...

RESOL. XXXIII.

Quæritur an liberetur anima à Purgatorio in Altari Priuilegiato debet habere Bullam Sacerdos celebrans, an quæ facit celebrare? Respondetur, si Altare priuilegiatum sit Religioforum? Respondetur, quod per Bullam Cruciatam suspenduntur gratia liberandi animam à Purgatorio concessa in Altari priuilegiato.

Alus est curiosus, & in Regnis Hispaniarum nimis frequens, & pro intelligentia huius difficultatis notandum est, quod per Bullam Cruciatam conceditur gratia liberandi animam à Purgatorio concessa in Altari Priuilegiato. Ita ego docui part. 1. præf. 1. 1. ref. 86. licet aliqui contrarium probabiliter sentiant, & cum ipsis nouissimè Pater Escobar vbi

infra Probl. 112. num. 798. & Magister Gallego in Bullam Cruciatam cap. 12. dub. 17. sed supposita nostra sententia ad præsentem difficultatem respondet nouissimè Pater Andreas Mendo in Bullam Cruciatam disputat. 29. cap. 4. num. 30. vbi sic ait: Restat dignoscere, an egeat Bulla Cruciatæ is qui celebrat in Altari priuilegiato pro anima Purgatorij, an is qui facit, vt celebratur. Et suppono, si Religiosus celebret in Altari sui Conuicij, cum non indigere Bulla, quia, vt infra dicemus, & constat ex clausula præsentis; Religiosi absque Bulla valent frui gratis, quæ ipsi concessæ sunt. In hoc dubio insinuat Emanuel Rodriguez, requiri Bullam in celebrante. At Ludouicus à Cruce tenet requiri in faciente, vt celebratur. Tenenda est prima sententia. Etenim qui celebrat, non qui facit vt celebrat, lucratur eam pro defuncto Indulgentiam, sed Bulla est necessaria ei, qui lucratur indulgentiam non ei, qui non lucratur, ergo est necessaria celebranti, & non ei, qui facit, vt celebrat.

2. Confirmatur à paritate, si ego intenderem vt anima mei parentis à Purgatorio liberaretur media visitatione Altarium in die stationis, in qua eiusmodi liberatio per Bullam conceditur, & à Ioanne poscerem, vt Altaria visitaret propter hunc finem, nullus dicit me indigere Bulla, vt finis ille obtineatur, sed Ioannem; quia liberatio animæ tunc ab eius opere, ac intentione dependet, non à me, qui medium ad liberationem non applico, sed dumtaxat preces, aut consilium impendo, vt impetrem à Ioanne quod opto. Similiter ergo qui facit vt in Altari priuilegiato celebret solum apponit preces, aut elemosynam, quia celebrationem obtinet non verò apponit ipsam celebrationem, quæ est medium requisitum ad consequendam pro defuncto indulgentiam, & celebrans eodem modo medium celebrationis apponit, cum id præstat rogatus, aut stipendium pro Missa accepit, ac cum vltro id ipsum exequitur. Et sanè constat soli celebranti committi facultatem liberandi animam à Purgatorio, è formula, qua conceditur, ea enim esse solet. Vt quodcumque Sacerdos aliquis Missam defunctorum in dicta Capella celebravit, anima ipsa per modum sustentagij indulgentiam consequatur, & à pœnis Purgatorij liberetur, Hucusque Mendo.

3. Sed nota, Ludouicum à Cruce non docere vt vult Mendo contrariam sententiam, nam in Bulla Cruciatæ disp. 1. cap. 9. dub. 2. n. 11. hæc asserit: Hinc etiam Presbyteri sæculares celebrantes in Altari priuilegiato nequeunt absque Bulla viuorum animam à pœnis Purgatorij liberare: Imò nec Presbyteri Regulares, estò dictum Altare in eorumdem Ecclesiis existat, & celebrent pro anima alicuius defuncti. Religiosi, quia huiusmodi priuilegiorum non conceditur pro Religiosis determinatè, sed generaliter pro omnibus fideibus; secus si dictum altare sit ad instantiam alicuius superioris Mendicantium concessum pro defunctis, tam Regularibus, quam secularibus; tunc enim si presbyter Regularis Missam celebrat pro anima defuncti Regularis, etiam absque Bulla, consequetur effectum indulgentiæ, iuxta præcitatum exceptionem. Ita Ludouicus à Cruce, qui vt vides non dissentit à sententia Patris Mendo, vnde nescio quare ipse dixerit dissentire.

4. Nota etiam quod post hæc scripta inueni hæc sententiam docere etiam Patrem Antonium Escobar in sua Theol. moral. tom. 1. lib. 7. sect. 2. probl. 113. n. 802. posito, quod per Bullam Altaris priuilegiati suspendatur indultum; & addit, si Altare priuilegiatum sit Religioforum, tunc præter Bullam in celebrante, Bullam requiri in eo, qui celebrare facit; quia priuilegia Regularium quoad sæculares per Bullam suspenduntur,

Sup. hoc in Ref. præterit §. sed dices & pro conf. ad in 6. ceto in ref. Et suppono huius text. §. Sed not. huius Ref. &c.

Sup hoc sup. in §. 1. huius Ref. ad med. vers. Et suppono. & in Ref. & §. not. præteritæ in fine dicti §.

ANÆ
nia.
III. IV. V
III

duntur, & per eandem revalidantur, Quæ quidem sunt valde notanda; nam à pluribus nesciuntur, nec obstruantur.

Sup. hoc in Ref. not. cit. §. Oberua etiam hinc, dictum Patrem Mendo ubi supra, docere ex formula apponi solita indulgentiæ Pontificiæ Missam defunctorum, quæ in ipsa præscribitur, sumendam esse pro Missa applicata defunctis, ita ut opus non sit quod dicatur aliqua Missa ex designatis in Missali pro defunctis; sed quæcumque alia, siue de Sanctis siue de Tempore, aut Votiva celebretur, dummodo Sacerdos eam applicet defuncto, illum à Purgatorio liberabit. Etenim valor satisfactorius æqualis est respectu animæ liberandæ à Purgatorio, siue hæc, siue illa Missa pro ea celebretur; & cum communiter nequeat Sacerdos dicere Missam ex designatis in Missali pro defunctis, siquidem tenetur celebrare de festiuitatibus occurrentibus Missas, nisi specialis virget ratiõ, non apparet credibile, Pontificem concedentem Altari priuilegium præfatum, adeo illud restrinxisse, vt in eo solummodo liberetur anima à Purgatorio media celebratione Missæ prædictæ, quæ non quotidie, nec communiter potest celebrari. Quin potius Pontificis mens ea videtur, vt qualibet Missa applicata defuncto liberetur anima. Hoc confirmat praxis, & persuasio fidelium, vnde in Altaribus priuilegiatis inscribitur, ibi liberari animam à Purgatorio per quamlibet Missam, quæ exprimitur, quamnam sit Missa celebranda. Confirmatur etiam à paritate, nam eadem videtur esse concessio facta loco, seu Altari priuilegiato circa liberationem animæ media Missæ celebratione, ac facta personis. At, cum Pontifex alicui concedit, vt celebrant vbiunque Missam liberet animam à Purgatorio, id obtinetur per quamlibet Missam: ergo similiter contingit; cum id ipsum concedit Altari. Hæc Mendo. Sed ego * alibi adduxi Declarationem Sacræ Congregationis in contrarium, de qua si authenticè constaret, esset quidem obseruanda.

* Alibi sup. in Ref. 9. & 10. & inf. in Ref. 41. §. Nec deseruam.

RESOL. XXXIV.

An Altaria priuilegiata suspendantur per Iubilæum anni Sancti?

Et an in Iubilæo anni Sancti suspendantur Indulgentiæ pro mortuis, quæ viuus conceduntur cum facultate, vt eos applicare valeant pro defunctis; Huiusmodi sunt Indulgentiæ concessæ grauis, Imaginibus, Coronis, Crucibus, Numismatis benedictis, & similibus. Ex part. 9. tract. 2. Resol. 23.

Sup. hoc sup. in Ref. 31. ad med. vers. v. g. & lege doct. Ref. not. seq. à S. Et ad primum.

§. I. Negatiuè respondeo, quicquid aliqui asserant, cum Castro Palao tom. 2. tract. 14. disp. vnic. punct. 12. num. 7. Layman lib. 5. tract. 7. cap. vlt. in fin. Bordonio in cons. Regul. tom. 2. ref. 81. num. 36. Quintanaduénas ubi infra, num. 3. Lezana in Summa qq. Regul. tom. 3. verb. Altare, num. 16. Et me citato tenet Bordonius tom. 2. resol. 91. num. 12. quia, ait ille, in Bulla Anni Sancti nulla fit mentio suspensionis Indulgentiarum pro Defunctis, quod est de iure necessarium, cum id sit quid speciale: & sicut Indulgentiæ viuorum mortuis non profunt, nisi in illis fiat specialis mentio; ita neque eisdem mortuis concessæ, intelliguntur reuocata, nisi de illis fiat expressa mentio. Et pro Anno Sancto adest specialis ratio suspendendi Indulgentias viuorum, vt hac occasione promptiores fiant ad proficiscendum Romam, vt ibi illas lucrentur: quæ ratio non habet locum in mortuis, qui Romam proficisci possunt; quia à loco, vbi morantur fideles in pœnis, non datur regressus.

Sup. hoc inf. in tr. 4. Ref.

2. Sed hic obiter per curiosos quero, an in Iubilæo

Anni Sancti suspendantur Indulgentiæ pro mortuis, quæ viuus conceduntur cum facultate, vt eas applicare valeant pro Defunctis. Huiusmodi sunt Indulgentiæ concessæ Grauis, Imaginibus, Coronis, Crucibus, Numismatis benedictis à Clem. VIII. ad instantiam Patrum Societatis Iesu Peruanorum, 39. Augusti, 1596. & à Paulo V. ad instantiam Patrum Societatis Iesu in sua Congregatione Generali 5. Nouemb. 1615. & ad instantiam Procuratorum Canonizationis S. Caroli Borromæi, anno 1616. & à Greg. XV. 12. mensis Martij, anno 1622. ad instantiam Procuratorum Canonizationis S. Ignatij, Xauerij, Nerij, Ildori, & Teresæ, & ab Urbano VIII. 3. Nouembris 1623. necnon à Leone X. Gregor. XIII. & Xysto V. Coronæ Christi D. vulgò Camaldulæ, & similes, in quarum summario hæc verba habentur: [Las sobredichas Indulgentias se pueden tambien aplicar por las animas de los fideles Difuntos per modo de suffragio.] Et Quintanaduénas in Theol. mor. tom. 1. tract. 8. Appendicis, dub. 14. num. 4. putat, has omnes, & similes Indulgentias non suspendi quoad Defunctos per hoc Anni Sancti Iubilæum: quod satis probatur ex rationibus, quibus ostenditur, quòd pro solis Defunctis concessæ non suspendantur. In primis quia eodem modo hæc conceduntur à Pontifice, & applicentur à fidelibus, siue illis competant cum hac facultate eas applicandi pro Defunctis, siue pro Defunctis tantum sine concessæ. Ratio est: quia de omnibus his Indulgentiis per modum suffragij (id est, auxiliij, & adiutorij) Ecclesiastici applicati, vt explicat Vivaldus, Corduba, Cominch, Nauarrus, Valentia, Reginaldus, & alij apud Bonacinam de Indulgent. dist. 6. quest. 1. punct. 6. num. 6.) solum Defuncto concessis, vel de applicandis illis, licet viuò concessis, æquè verificatur, quod S. Thomas ait in 4. dist. 45. quest. 2. art. 5. quest. 2. quod non directè, & principaliter, sed tantum secundariò, & indirectè Defunctis conceduntur. Idem docent Cominch dist. 12. dub. 10. & Suar. dist. 24. numero 12. & seq. nam Pontifex non absoluit Defunctum à pœna, vt pote in eum non habens iurisdictionem, sed solum soluit, offerendo ex Thesauro pretium æquiualeus pro illo; vel, vt alij aiunt apud Lugum dist. 27. de penit. sect. 5. num. 66. hæc Indulgentiæ conceduntur directè, & immediatè viuentibus: cum facultate, vt eas, sicut propriam satisfactionem, transferant ad Defunctos: vel, vt ipse n. 70. explicat, nec viuenti, nec Defuncto immediatè conceduntur: sed, vt addit num. 7. Pontificem, quando concedit Indulgentiam pro defunctis ita eleuare ex Thesauro Ecclesiæ opus bonum, & satisfactorium, quod exigit ab aliquo viuente, vt possit habere effectum satisfactionis ultra condignum. Ergo, quoad hanc suspensionem, eadem est vniuersique Indulgentiæ ratio: non in quantum viuus concessa, sed in quantum pro Defunctis applicanda. Præterea, quia applicatio, per modum suffragij, quam concedunt Pontifices in rebus indultis, idem est, ac concessio pro Defunctis: quia, vt ex Suario notat Eminentiſſ. Lugoniamquam conceditur Indulgentia per modum suffragij pro viuus: quia viuus est subditus, & capax abolitionis, cuius Defunctus non est capax.

3. Probatum denique ex Nauarro ita sentiente: Si concessione vnius Papæ esset concessa Indulgentia plenaria ob aliquod opus bonum, & ob idem concessione eiusdem vel alterius dimidia, vel alia, aut aliquot pars eius, aliquorum dierum, & annosum; iustè posset facere illud ad querendam non plenariam: licet non ad querendam plenariam: publicare item non plenariam, vel eam non queri posse monendo: ergo similiter, si ob idem opus potest obtineri Indulgentia pro viuus, & defunctis, pro istis poterit hæc obtineri, & publicari, licet non possit pro illis. Denique ex his deducit

RESOL. XXXVI.

An Sacerdos possit accipere duplex stipendium pro vna Missa, vnum pro applicatione fructus, qui tradenti elemosynam obuenire solet, alterum pro applicatione Indulgentiæ, v. g. Altaris priuilegiati, cui concessa sit liberatio animæ à Purgatorio? Ex p. 10. tract. 16. & Milc. 6. Ref. 70.

§. 1. **H**anc resolutionem pono in gratiam amicissimi P. M. Antonij Cotonis, viri huius, omnisque literaturæ refertissimi, cui propter Summam Dianæ tam belle & ingeniosè concinnatam sub nomine Antonij Noctinot, plurimum debeo eo magis, quòd nunc variis licet scientiis legendis & scribendis occupatus, eandem Summam nouis partibus auget, & multa addit de suo quam proinde, sicut & alia quæ molitur: grauissimam, & literariæ Reipub. vtilissimam fore spero.

Sup. hoc in Ref. præterita, & lege doct. Ref. seq. & sup. Ref. 6.

2. Ipse ergo P. Cotonius litteris ad me datis quaesuit à me; quid circa supradictam quaestionem sentirem. Se enim non approbare opinionem affirmatiuam P. Bordoni ex suo Ordine, quam tradit *tom. 1. confreg. ref. 25. num. 17.* propter multas rationes, quas pro ingenij, & doctrinæ suæ præstantia in illius confutationem adducebat.

3. Ad quem ego etiam negatiuè respondi Addidi quæ P. Lezana in *Summa tom. 4. verb. Missa, numero 18.* vocare dictam sententiam non solùm singularem, cum nullum alium pro se patronum habeat, sed, & contra communem sensum fidelium, qui quando petunt pro aliquo defuncto dici aliquam Missam cum Indulgentia Altaris, v. g. priuilegiati, petunt applicationem tum Indulgentiæ, tum fructus, qui communiter in aliis Missis applicantur, imò & contra intentionem Pontificum concedentium tales indulgentias, qui hoc sine dubio intendunt. Quare non video quomodo sustineri possit, maximè post Decreta Sacræ Congregationis adducta, generaliter prohibentia recipi plura stipendia pro vna Missa. Et idèò meritò aduersus hanc sententiam insurgit etiam Pater Tamburinus *ubi supra, lib. 3. capit. 1. §. 3. numero 48.* quia vel offerens tantum stipendium, petit talem Indulgentiam vel non; si primum, iam ex conuentione debes, & indulgentiam: si secundum, non potes accipere mercedem de re non conuenta. Adde, id certè esse contra intentionem Pontificum, tales Indulgentias concedentium, qui multum abhorrent ab huiusmodi sordidis negotiationibus.

RESOL. XXXVII.

An qui tenetur celebrare tantum de Requiem, v. g. si illam celebret in Altari priuilegiato possit Indulgentiam applicare alicui alij defuncto?

Et inferitur, quod quando quis facit opus pium, vt sibi ipsi lucretur Indulgentiam aliquam, potest nihilominus propriam satisfactionem, quam ex opere operantis inde habet, alteri sine defuncto, siue viuenti applicare per modum suffragij. Ex p. 9. tr. 2. Ref. 25.

§. 1. **A**liqui respondent affirmatiuè: quia ratione stipendij talis Sacerdos non tenetur dicere Missam in Altari priuilegiato, sed poterat in quocumque. Ergo dicendo Missam in Altari priuilegiato, Indulgentiam plenariam poterit applicare, cuiusque Defuncto sibi placuerit, modò applicet valent

debetur, quòd non suspendantur Indulgentiæ, quæ singulis personis, & Altaribus conceduntur pro Missis, quæ animæ liberari à Purgatorio valent. Ergo. Et hæc omnia ingeniosè excogitauit Quintanadueñas; *ubi supra*: Sed, an probabiliter, iudicent alij: scio enim aliquibus viris doctis non placere.

RESOL. XXXV.

An Sacerdos obligatus dicere Missam in Altari priuilegiato possit applicare Indulgentiam defuncto, & alij Sacrificium, & accipere duo stipendia?

Et notatur, Missam, si celebretur in Altari priuilegiato alio die à designato, prodesse quidem ex parte sua, non vero Indulgentia Altaris priuilegiati.

Et aduertitur etiam, quòd si aliquis obligatus sit dicere Missam in tali Altari priuilegiato ad eruendas animas ab igne purgatorio, etiamsi ei perueniat iustum impedimentum, quo non possit eas dicere in eo Altari, non satisfacit, nisi similiter dicat in alio Altari priuilegiato. Ex p. 9. tract. 1. Ref. 24.

Hæc casum ponit Bordonus, & ad illum sic respondet *tom. 2. resol. 91. num. 4.* [Quæritur, an quando celebratur Missa in Altari priuilegiato pro illo Defuncto, cui applicatur Indulgentia Altaris: Videatur, quòd non, quia sufficienter eius anima liberatur à penis, & ad cælum volat, cum sit plenaria. Consequenter in eo casu poterit Sacerdos accipere speciale stipendium, applicando Altari Missam præter stipendium acceptum ab eo, qui fecit celebrare ad Altare priuilegiatum. Respondetur: Missa suum proinde satisfactionis effectum respectu animæ illius, cui applicatur tum Indulgentiam Altaris; quia tamen nobis non constat; idèò & Missæ Sacrificium illius intelligitur applicatum; quòd inter alia remedia pro solutione poenarum est efficacissimum, & infallibile, quòd Deus semper acceptat. De Indulgentia vero nonnulli dubitant, de quibus Suar. in p. 3. de penit. & Indulgent. disp. 53. sect. 3. & ad hoc facit illud orationis omnium Sanctorum: *Multiplicatis precibus vestris largiaris.* Ex quo patet ad rationem dubitanti, & Sacerdotem debere Sacrificium applicare in Altari priuilegiato illi animæ, pro qua petita sit Missa ad tale Altare.] Ita Bordonus, qui etiam optimè notat, *mon. 7.* Missam, si celebretur in Altari priuilegiato alio die à designato, prodesse quidem ex parte sua; non verò Indulgentiæ Altaris priuilegiati, quæ Indulgentiæ annexum habent tempus, tanquam de libertatibus ad acquirendum illas, aliter extra illud, seu tempus determinatum nullus eas lucrari poterit, cum non sint extra tempus præfixum, & tantum valeant, quantum sonant.

Nota etiam hic cum Fagundez *precept. 1. lib. 3. cap. 7. num. 7.* quòd si aliquis obligatus sit ad dicendas Missas in tali Altari priuilegiato ad eruendas animas ab igne purgatorio, etiamsi superueniat iustum impedimentum, quo non possit eas dicere in eo Altari, v. g. quia mutauit domicilium, vel ad tempus absens factus est ab eo loco; non satisfacit, nisi similiter dicat in alio Altari priuilegiato: multum enim detrahatur Defunctos; superueniente enim iusto impedimento, iustam causam habet mutandi locum, & Altare; in aliud tamen simile, ne tam pio suffragio, ac cum tanto detrimento defraudentur animæ in igne purgatorio existentes.

rem Missæ, cui dedit stipendium. Et idè Didacus Nugnus in *Addit. ad 3. p. tom. 2. quest. 15. art. 5. q. 3. concl. 3.* sic ait: [Res certissima est, quòd quomodocumque petatur, quod aliquis sacrificet ad liberandum animam à Purgatorio, debet offerre Sacrificium pro illa: quia si offert, ut illam liberet, iam offert pro illa, & applicat ei Sacrificium, atque adèd implicat, quod non applicet ei satisfactionem correspondentem ex opere operato. Verum est, quòd potest simul pro aliis offerre, & ab alio suscipere stipendium Missæ legitimum: quia ex hoc nullum est impedimentum ad lucranda Indulgentiam propter rationem datam, & propter eandem rationem potest idem Sacrificium offerre pro se ipso, & velle propriam satisfactionem, quæ sibi correspondet ex opere operato, & etiam ex opere operantis.] Ita ille.

2. Sed alij ex Suarez asserunt, verba privilegij attentè expendenda esse: nam si hunc tenorem continent. *Dicendo, aut offerendo Missam pro Defuncto, liberat animam eius à Purgatorio.* Tunc necessarium erit fructum Sacrificij tali animæ in particulari applicare. Si autem solum dicatur: *Dicendo Missam, vel, Quoties Missam dixeris, toties liberet unam animam à Purgatorio.* Tunc ex vi talis privilegij satis est illud pium opus facere, etiamsi particularis fructus eius, siue ex opere operantis, siue ex opere operato tali animæ non applicetur, sed solum beneficium Indulgentiæ. Ex quo infert Pater Suarez, quòd quando quis facit opus pium, ut sibi lucretur Indulgentiam aliquam; potest nihilominus propriam satisfactionem, quam ex opere operantis habet, alteri, siue Defuncto, siue viventi applicare per modum suffragij: quia Indulgentia solum exigit executionem illius operis, non verò applicationem satisfactionis eius pro se, vel pro alio. Ex quo etiam infert, quòd si alicui concedatur Indulgentia plenaria, quoties sacrificaverit tali loco, vel tali die, vel simpliciter; posse lucrari Indulgentiam, offerendo pro alio: quia neque ex vi talis concessionis aliud exigitur, neque verisimile est, Indulgentiam illo modo impedire hoc charitatis opus. Sed circa præsentem questionem, vide, quæ dicta sunt supra in *resol. 5.*

Quæ hic est
supra Res. 6.
Sed vide
etiam doctrinam
Ref. 35. & 36.

RESOL. XXXVIII.

An magis prodest anima existenti in purgatorio Missa Altaris privilegiati, quam Indulgentia Bullæ Cruciatæ? Ex p. 9. tract. 2. Res. 16.

§. 1. **P**Utat Trullench in *Bull. Cruc. lib. 4. dub. 12. n. 4.* cæteris paribus, id est, supposita æquali causa, & certitudine utriusque indulgentiæ, vtilius, & efficacius esse animæ Purgatorij dicere pro ea Missam in Altari privilegiato, quam accipere pro ea Bullam Defunctorum. Ratio est: nam, etsi Indulgentia, quæ conceditur ratione Bullæ Defunctorum, & illa, quæ ratione Missæ in Altari privilegiato applicatur Defuncto in ratione Indulgentiæ, sint æquales, eò quòd omnes sint totales: differunt tamen in hoc, videlicet, quia Indulgentia, quæ ratione Missæ in Altari privilegiato animæ conceditur, habet insuper coniunctum illum gradum satisfactionis, Sacrificio Missæ ex divina institutione correspondentem, quem non includit Bulla Defunctorum: ac proinde ex hac parte, cæteris paribus, vtilius esse poterit Missam pro anima Purgatorij in Altari privilegiato celebrare, quam pro ea Bullam Defunctorum accipere.

2. Dixi, cæteris paribus, seu supposita æquali causa, & certitudine indulgentiæ: nam si causa concedendi Indulgentiam in Altari privilegiato non est tam pro-

portionata, & certa, sicuti est illa, ratione cuius conceditur Bulla Defunctorum, hoc supposito vtilius esse defuncto accipere pro eo Bullam Defunctorum, & hoc quidem, quia hæc Indulgentia fit maior, aut loquutor; sed quia certior est, & per consequens vtilior, & efficacior. Quare regulariter loquendo, cum inter causas concedendi Indulgentias, maior, & certior, videatur illa, ratione cuius Bulla conceditur, nimirum bonum commune Ecclesiæ, quale est belli subsidium contra Infideles, ut bene advertit Carillo in *Expositione Bullæ Defunctorum, part. 2. cap. 9. vers. Acerca non. 7.* idè, regulariter loquendo videtur vtilius, ratione certitudinis Indulgentiæ, Bullam Defunctorum pro anima accipere, quam pro ea Missam in Altari privilegiato celebrare. Etenim communiter loquendo, causa, ob quam Indulgentia cõceditur in Altari privilegiato solet esse particularis, v. g. devotio Sancti, indigentia Ecclesiæ, &c. quæ tandem certitudinem, & proportionem præferre non videtur, sicuti causa generalis, ratione cuius Bulla conceditur. Attamen supposita æquali causa, & proportione (quod in dubio præsumendum est), vtilius est animæ Missam pro ea in Altari privilegiato celebrare, quam pro ipsa Bullam accipere Defunctorum: sed, quia communiter causa concessionis Indulgentiæ in Altari privilegiato non est tã evidens, & manifesta, sicuti est causa concessionis Bullæ, idèd consulto dictum est, loquendo regulariter; vtilius esse animæ Bullam Defunctorum pro illa accipere, quam pro ipsa Missam in Altari privilegiato celebrare. Et hæc omnia docet Trullench loco citato.

RESOL. XXXIX.

An Indulgentia Altaris privilegiati possit Cathecumenis existentibus in purgatorio applicari?
Et an Sacrificium Missæ possit applicari Cathecumenis.

Et docetur, quod fideles curent celebrari pro se Missam ante mortem, quam post? & quod plus valens pro defuncto Missæ simul & continuatè dicere, id est, si na die dicantur, quam si in pluribus. Ex p. 9. tract. 2. Res. 27.

§. 1. **Q**Uærunto Doctores, an Cathecumeni Defuncti sint capaces Indulgentiæ per modum suffragij. Et negativè responder Mercerus de *Sacram. in supplem. ad 3. part. D. Thomæ, q. 26. dub. 2. n. 3.* Nugnus in 3. p. tom. 2. q. 5. art. 1. q. 3. concl. 3. & Dicastill. de *lib. personarum, lib. 3. cap. 6.* in quo ponit tres conclusiones. In prima inquit, Cathecumenos esse incapaces Indulgentiæ per modum absolutionis: quia Indulgentia sub tali forma, cum fit per modum potestatis iudicariæ, solum locum habet in subditis: in Cathecumenos autem Ecclesia talem potestatem non habet. In secunda conclusione docet, Indulgentiam per modum suffragij posse ab Ecclesia cõcedi Cathecumenis, si in charitate defuncti sunt. In tertia denique conclusione ait, consuetudinem esse receptam, ut indulgentiæ, etiam per modum suffragij, concedantur dumtaxat fidei- bus, qui cum Baptismo mortui sunt. Et præcipua ratio huius sententiæ; est quia sicuti fructus Sacrificij ex opere operato etiam per modum suffragij, restrictus est ad solos Defunctos baptizatos; ita etiam fructus Clavium circa Indulgentias per modum suffragij concessas. Itaque nullus potest esse Indulgentiæ capax, qui non sit ecclesiasticæ iurisdictioni subiectus, Atqui Cathecumenus viator non est Ecclesiasticæ iurisdictioni subiectus: ergo neque Indulgentiæ capax. Maior constat ex dictis, & colligitur ex c. *Quod autem de pan. & rem. vbi definitur, Indulgentiam non prodesse, nisi sub-*

Et ratio id etiam suadet: quia, cum concessio Indulgentiarum sit actus ecclesiasticae iurisdictionis, non procedit nisi subditis. Minor colligitur ex Trid. sess. 14. ca. 2. ubi docet, Ecclesiam in neminem actum iurisdictionis exercere posse, qui non prius in ipsam Baptismi sacramentum fuerit ingressus, citans illud Apostoli 1. ad Corinth. 12. *Quid mihi de iis, qui foris sunt, indicaret?*

2. Confirmatur primò: Non potest Episcopus Indulgentias concedere sibi non subditis; ergo nec Summus Pontifex Cathecumenis. Consequenter probatur: nunquam se habet Summus Pontifex erga Cathecumenos, quoad spirituales iurisdictionem, sicut Episcopus quoad eandem spirituales iurisdictionem erga Baptizatos sibi non subditos. Confirmatur secundò: Cathecumeni ante Baptismum non sunt capaces gratiae sacramentalis: ergo nec effectus Indulgentiarum. Consequenter probatur: quia uterque effectus confertur ex opere operato Christi: igitur si Cathecumenus non est capax vnus; neque erit capax alterius.

3. Non desunt tamen Doctores à me *alibi* citati, asserentes Cathecumenos in Purgatorio existentes, esse capaces Indulgentiarum: nam non videtur Pium excludere à beneficio Indulgentiarum Cathecumenos, qui absque culpa ex hac vita migrarunt sine Baptismo, & quoniam magno affectu recipere cupiebant. Neque videtur ad hoc obstat, eos dum viuunt, non fuisse Ecclesiae subiectos: quia subiectio ista non videtur adeo necessaria, ut ob eius defectum excludendi sint à participatione thesauri Sanctae Ecclesiae: nam fideles baptizati, qui in purgatorio existunt, neque sunt subditi Pontifici, & Ecclesiae militanti: esse autem necessarium, praecessisse talem relationem talis subiectionis, videtur gratis assertum, si tempore, quo Indulgentia lucrificari debet, non est necessaria subiectio. Addo, quòd in multis Cathecumeni viuunt sunt Ecclesiae subiecti, ut probat Nauarrus *de Indulgentiis, not. ab. 31. in fine.* Denique id suaderi potest ex eo, quòd Cathecumenos, certum est esse capaces suffragij: proinde si reponantur in statu gratiae, & charitatis, nihil illis deesse videtur, quin Indulgentias per modum suffragij luantur. Deinde Cathecumeni merito vnionis, quam per vinculum charitatis habent cum Ecclesia, sunt capaces satisfactionis per modum suffragij à priuata persona sibi oblatae: et ergo ratione eiusdem vnionis erunt capaces satisfactionis, per modum absolutionis, à publica persona legitimam potestatem habente ex communi thesauro Ecclesiae sibi applicatae. Postremum, Cathecumeni sunt quasi Religionis Christianae Nouitij: sed Nouitij Religionum sunt participes bonorum suae Religionis: ergo etiam Cathecumeni erunt participes bonorum Religionis Christianae, cuius sunt Nouitij. Et idò ex his rectè dixit doctissimus Pater Bardi in *Dial. Crit. part. 4. tract. 4. cap. 3. sect. 5. num. 3. & 4.* quòd vtraque opinio probabiliter sustineri potest, licet ipse negat, tanquam probabiliori, adhaereat.

4. Sed ego cum Amico in *curso Theol. 10. 8. disp. 20. sect. 7. n. 17.* quoad Cathecumenos defunctos probabilis existimo, eis per modum suffragij prodesse Indulgentias. Moueor: quia Cathecumeni Defuncti non sunt amplius sub potestate Ecclesiae, cui limitatè concessa est potestas Indulgentiarum, vt non nisi sibi subiectis eas concedere valeat; sed sub potestate Christi, qui sua Passione omnibus profuit. Vnde, sicut est ipsorum Redemptor quoad culpam condonationem, & gratiae infusionem, ita & perfectus Redemptor quoad poenae remissionem.

5. Sed nota etiam, hic magnam extare controuersiam inter DD. an Sacrificium Missae possit applicari Cathecumenis: Affirmat Bartholomaeus à S. Fausto *lib. 1. de Indulg. q. 80.* Idem docet Scortia *de Sacrificio Missae, cap. 2. num. 5.* de Cathecumenis, qui non solum viuunt, sed etiam desiderant, & petunt Baptis-

mum. Sed negat Layman *lib. 5. tract. 5. cap. 2. num. 8.* Hurtadus *de Sacrif. Missae, disp. 1. diff. 5.* Valquez in *3. p. tom. 3. disp. 227. cap. 3.* Cardinalis Lugo *de Paenit. disp. 16. sect. 2. num. 8.* Suarez *disp. 48. sect. 6. num. 9.* & alij: quia Sacrificium Missae, vt satisfactorium, seu vt remissiuum poenae temporalis ex opere operato, est institutum pro membris tantum Ecclesiae, quatenus mediante Sacramento Baptismi constituunt vnum corpus mysticum visibile: ergo non potest offerri, vt satisfactorium, pro Defunctis Cathecumenis. Consequenter est certa: quia Cathecumeni nunquam fuerunt membra Ecclesiae, vt visibiles; sunt enim tales mediante signaculo visibilis Sacramenti. Difficultas autem residet in antecedente, quod sic probatur à paritate Sacramentorum, quae sub signis visibilibus instituta pertinent ad Ecclesiam, vt visibilem: nam medijs talibus Sacramentis fideles regenerantur, & nutriuntur in Ecclesia atque ad ea Sacramenta sunt instituta pro ipsis fidelibus constantibus Ecclesiam, vt visibilem: ita à pari, Sacrificium visibile debuit institui pro eisdem fidelibus, vt membris constantibus eandem Ecclesiam, vt visibilem.

6. Dices, per hanc rationem nimium à nobis probari: sequeretur enim, Sacrificium Missae non prodesse Defunctis baptizatis: quia, vt diximus, actu non sunt membra visibilia Ecclesiae militantis. Respondeo, satis esse, vt fideles baptizati, qui sunt in Purgatorio, fuerint membra visibilia Ecclesiae, & post mortem retineant characterem Baptismi: & idò speciali quadam ratione spectant ad Ecclesiam comparatiue ad fideles non baptizatos.

7. Verum haec omnia non efficiunt nobis: nam ego in hac resolutione non sum loquutus de applicatione Sacrificij Missae Cathecumenis faciendae, sed tantum de applicatione Indulgentiarum, de quibus capaces esse secundum probabilissimam sententiam Amici, & aliorum *superius* diximus. Et ita praeter Doctores à me *alibi* citatos nostram sententiam tenet Trull. in *exposit. Cruc. lib. 4. dub. 6. n. 7.* & Ludou. à Cruz *disp. 2. dub. 8. n. 3.*

8. Et tandem pro coronide huius tractatus assero primò, praestare, vt fideles curent celebrari pro se Missas ante mortem, quam post. Ratio est primò: quia Missa applicata viuus non solum est satisfactoria, sed & propitiatoria pro peccatis conferendo varias gratias praeuinentes; & impetratoria variorum beneficiorum; sicque prodest non solum in vita, sed & post mortem: applicata vero defunctis, solum ferè est satisfactoria, cum Defuncti aliorum fructum non sint capaces. Hinc Gregor. *lib. 4. Dialog. cap. 38.* Turtior est via, vt bonum, quod quisque post mortem suam sperat agi per alios, agat ipse, dum viuunt, per se: beatus quippe est, liberum exire, quam post vincula libertatem querere. Secundò, qui in vita procurat dici pro se Missas, non solum recipit fructum illi à Sacerdote applicatum, sed alium etià ex opere operato correspondentem propriae cooperationi ad Sacrificium, sique maior, vel minor secundum maiorem, vel minorem cooperationem, vt *suo loco* dictum est. Tertio, qui dicit iubet Missas in vita, habet maiorem certitudinem, quòd actu dicantur, & recipiat fructum; illae verò, quae testamento post mortem relinquuntur, saepius ob incuriam parentum, aut etiam ipsorum Sacerdotum insolentiam manent: certum est autem, fructum Sacrificij ex opere operato, nonnulli vnquam applicari; nisi Sacrificio actu peracto, sicque licet defunctus testamento Missas dicendas reliquerit nihil tamè ei profuit, sed per satisfactionem totum debitum soluere debet. Vnde patet, còsanguineos, & sapienter Sacerdotes plurimum nocere animabus Purgatorij, Missae Sacrific. diu nimis retardando: dū interim anima in vanū refrigeriū expectas, grauissima patitur; & fortè tunc solum sunt Sacrific. eum debitam poenā iam exoluit. Non sunt tamen

ex doct. Rel. 42. gnanter 8. sed. contra ad lia.

* Alibi sup. hoc inf. in tr. 5. Rel. 35.

idēd, reprobandæ Missæ dicendæ post mortem, cum quisque usque ad extremum vitæ contrahat novas obligationes ad pœnas Purgatorij, quas bonum est per Sacrificia post mortem tollere. Et ita docet *Gregorius in Sum. mor. tr. 3. diff. 10. dub. 7. n. 76 & alij.*

9. Dico secundò, plus valere pro Defunctis Missas simul, & continuatè dictas, id est, si vna die dicantur; v. g. si omnes in vna die à quadraginta Sacerdotibus: quia plus valent ad celeriore liberationem animæ à pœnis Purgatorij, si Missæ dicantur plures in vna die, quàm si in pluribus diebus. Et ita docet *Antonius Raguccius de voce Canonicorum, & c. tract. de Missa, quæ. 1. 69. num. 1. & alij;* non hoc tamen damno Anniversaria relinqui solita à fidelibus tempore mortis: sed ego magis admonerem, vt Missæ quantocius celebrentur.

RESOL. XL.

De clausula apponi solita in Breuis Altaris priuilegiati. Volumus, quod si præsentatione, admissione, vel publicatione aliquid, vel minutum detur, vel sponte oblatum recipiatur presentes nullæ sint reipsa, an non obstante dicta clausula, possit quis aliquid dare, vel accipere pro præsentatione, admissione, aut publicatione Breuis Altaris priuilegiati?

Idem est dicendum de aliis Iubilæis, & Indulgentiis. Idem etiam pro collatione Ordinum, quorumcumque, aut examinatione, & de ordinario, & officialibus, quibus à Sede Apostolica committuntur dispensationes matrimoniales, & alia.

Et hoc etiam deseruiet pro explicatione verborum, quæ Gregorius XIII. apposuit in Bulla de Datis, & Promissis. Ex p. 9. tr. 2. Ref. 28.

§. 1. **D**ifficultas oritur ex dictis verbis, an, non obstante dicta clausula, possit quis aliquid dare, & accipere pro præsentatione, admissione, aut publicatione Breuis Altaris priuilegiati. Et sic dicendum de aliis Iubilæis, ac Indulgentiis: Et affirmatiuam sententiam docet nouissimè Pater Quintanaduenas in *Theol. mor. tom. 1. tract. 2. Appendicis, dub. 5. num. 5.* Primò, ait ille, titulo gratitudinis: quia, scilicet, gratum me exhibere volo Notario, Abbreuiatori, Referendario, vel cuius alteri officiali, quia sine vlla mora, & alacriter, præsentauit, expediuit, aut publicauit Pontificium indultum Indulgentias continens. Nec censendum est, Pontificem voluisse me auertere à gratitudinis actu, aut illius virtutis exercitio. Secundò, titulo laboris in ea impensæ: nimis enim defatigatus est in Iubilæo præsentando, & publicando, ac ita dignus est mercede sua. Tertio, ratione sustentationis: ex officio enim præsentandi, aut publicandi has Indulgentias aliter Officialis & salarium aliunde signatum non habet. Quarto, titulo redimendæ vexationis: scio enim Notarium, aut Officialem hunc minimè litteras expediturum: imò eas Indulgentias impediturum, nisi ei donum, aut pecunias porrigam. Nec credendum est, Pontificem velle, vt ob Officialis auaritiam, aut iniuriam, fauore ego priuer Indulgentiarum: neque quòd ipse Officialis premio scientiæ, ac corporali ipsius labori debito, & ad victum necessario priuer.

2. Neque obstant verba illa: *Vel sponte oblatum, eadem enim apponuntur in Tridentino, sess. 2. de reform. cap. 1. vbi dicitur: Quoniam ab ecclesiastico Ordine omnis auaritia suspicio abesse debet, nihil pro collatione quorumcumque Ordinum etiam clericalis Tonsuræ, nec pro sigillo: neque alia quacumque de causa etiam sponte oblatum, Episcopi, & alij Ordinum Collatores, aut eorum ministri, quouis prætextu accipiant.* Et tamen aliquo ex titulis assignatis aliquid dari, vel accipi potest pro Or-

dinum collatione, aut examinare. Et *Reginaldus hanc Tridentini prohibitionem explicans dicit: (Post ipsam collationem Ordinis liberaliter, ac sponte, non in compensationem oblatorum, recipi potest aliquid ab Episcopo, dummodo ab sit scandalum, & c. Sicut Episcopus 1. quæ. 2. & cap. Dilectus 2. §. finali, de simonia.) Similiter Ordinarij, & alij Officiales, quibus à Sede Apostolica committuntur dispensationes matrimoniales, & alia, prohibentur, ne quid etiam sponte oblatum recipiant: & non solum recipere, sed exigere hos posse pro labore, receptione, & examinatione testium, docent *Thomas Sanchez lib. 8. de matrim. disp. 1. 5. num. 11. & Salas de legibus, disp. 10. sect. 10. quod quidem introductum est consuetudine; nam, vt ex horum Doctorum mente Castrus Palauus tom. 3. tract. de Simonia, disp. 3. punct. 12. num. 12. (licet oppositum sentiat) ait, [Etsi in rescripto harum dispensationum habeatur, vt omnis spes cuiuscumque muneris, & præmij, etiam sponte oblato, deponitur, non ob inde fit, non posse laboris impensæ stipendium recipi: nam stipendium non habet propriè rationem muneris, neque præmij.]**

3. Tandem nullus sapiens sibi persuadebit, Pontificis mentem, & intentionem esse, quòd res ita magni momenti, ac est Indulgentiarum, & Iubilæorum lucratio, pendeat, tum ex re ita exigua, vt est largitio vel acceptio munusculi liberaliter dati, & iuste ex isto labore acceptum, tum ex improba officialis voluntate, nolentis Indulgentiarum indultum prætere, vel publicare nisi ipsius labore satisfaciatur, aut ex ignorantia munus, aut solutionem impendentis; vel ex ipsius liberalitate, & gratitudine. Præsertim cum omnibus palam sit, nihil expediri nisi, vel muneris, vel pecuniæ intercedant. Dubiumque sanè maximum de omnium Iubilæorum hanc clausulam continentium valore extaret, si omnis omnino, & quouis titulo acceptio prohibita esset per illam. Et hæc omnia docet *Quintanaduenas, vbi supra;* quæ etiam deseruiet pro explicatione verborum, quæ *Gregorius XIII. apposuit in Bulla de datis, & promissis.*

4. Sed non deferam hîc adnotare, negatiuam sententiam contra *Quintanaduenas*, mordicus sustinere *Andream Duallium, Doctorem Sorbonum, in p. 2. tract. de Indulgent. quæ. unica, art. 8. in fine,* cuius verba ego adduxi in tract. de Retentione Bullarum contra *Salgadum, resol. 2.* Ided tu cogita.

RESOL. XLI.

An quando in Altari priuilegiato conceditur, vt per Octauam omnium Sanctorum, & defunctorum dicenda sit Missa de Requiem, vt liberentur anima Purgatorij, sit in Dominica dicenda Missa de Requiem: & si non, an tunc Missa de Dominica idem priuilegium habeat?

Et an idem dicendum sit, si in Feria assignata 2. sit Indulgentia Altaris priuilegiati, si in ea Festum duplex incidit?

Et docetur Missas votinas, sicut Missas de requiem à Religiosis Mendicantibus posse dici quacumque die vetita Festo duplici, modo non sit Festi Domini Saboth. Ex p. 9. tr. 2. Ref. 29.

§. 1. **C**asus in puncto resoluit *Franciscus Syluius*, præstantissimus Sacræ Theologiæ Professor in inclita Academia Duacena, tom. 2. var. resolut. verb. Altare priuilegiatum, 1. vbi sic ait: [An, quando per Breue Apostolicum conceditur Altare priuilegiatum, sic vt per Octauam Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum Missa de Defunctis dicenda sit, liceat die Dominico infra istam Octauam, Missam de Requiem

Sup his Iubilæis & Indulgentiis inf. in §. Tadem. huius Ref. & late in aliis §§. annot. 1. dicti §.

Requiem celebrare: & si non, an tunc Missa de Domini- ca idem priuilegium habeat? Respondetur; quan- tis ad lucranda Indulgentias celebrando Missam in Altari priuilegiato pro defunctis, sufficiat dicere Missam de Sancto, de Dominica, de festiua, vel de Requiem, quando Pontifex non determinauit, quam Missa sit celebranda: quo modo intelligenda ueniunt quae scriptis Nouarum lib. 5. consil. de penit. & remis. consil. 37. editio- nis Colon. 1616. quando tamen in Bulla exprimitur Missa de Requiem, vel de Defunctis nisi illa ipsa dica- tur, defuncti non consequuntur Indulgentiam; non de- betu ualoris alterius Missae; sed quia non praestatur opus determinatum, quod est a Pontifice praescriptum, iuxta Emmanuelem Rodriguez 99. regul. tom. 2. q. 97. art. 6. quem sequitur Hieronymus Rodericus re- sol. 7. num. 70. ac proinde si conceditur Altare priuile- giatum sic, ut per octauam Commemorationis om- nium Fidelium Defunctorum Missa de Defunctis di- cenda sit, nec Missa de Dominica idem habeat priuile- gium, nec celebrando illam Missam de Dominica lucrabitur Indulgentiam pro Defunctis. Probabilis est, quod die Dominica intra illam Octauam occur- rente liceat Missam priuatam, seu submissam, dicere de Defunctis: nam hoc uidetur pro illa uice Pontifex concedere eo ipso, quo per illam totam Octauam dicitur priuilegium, & uult ad fructum priuilegij con- sequendum dici tota illa Octaua Missam de defunctis; cum ignorare non possit plerumque intra illam occur- rere diem Dominicam.] Huicque Sylluius, satis quid- em probabiliter.

2. Nec desinat hic apponere id, quod in casu si- mili obtulit Garcias in Summa Theol. mor. tract. 3. dif- ficili. & dub. punct. 1. num. 22. sic asserens: [De lo- cucho relictu una duda, y es, demos caso que en vn Altar priuilegiado se facia anima de Purgatorio los Lunes, diziendo Missa de Requiem: Cae en lunes vn doble preguntasse si se podria dezir Missa de Requiem por la anima de purgatorio? Gauanto part. 1. tit. 5. Diana part. 4. sr. 4. resol. 233. tienen que no se puede de- zir, pruebaño con vna declaracion de los Cardinales de 1. de Abril de 1627. donde con palabras expresas lo mandan, y la refiere Barbosa in Collect. Bullar. verb. Missa Defunct. s. 5. Pero quanto a lo primero, esto, no lo mencuarda yo, respecto de Aniuertarios, y Missas

cantadas de fundacion, secun esta declaracion, que trae el mismo Barbosa in Pampilonent. 1. Septemb. de 1607. que dice assi: Missa Defunctorum non est praetermittenda, si ex legato relicto ordinetur, et celebretur singulis diebus, quae de precepto non seruantur, licet sit Festum duplex, &c. Lo secundo, que aun hablando de las Missas priuadas, tiene su dificultad, porque de mos caso, que vno en su testamento dexasse tres, o quatro mil Missas in Altar priuilegiado con muy buena fundacion, no se pueden dezir sino se valen de los dias dobles! luego si huendo la declaracion de los Cardinales arriba puesta, parece, que podrian, pues no se puede acudir de otra manera a la voluntad del testa- dor y lo declara harto vna de las declaraciones puestas en el num. antecedente, que dice assi: Missa de Requiem tolerari possunt in Festo duplici, quod non est de precepto pro uoluntate testatorum implenda. Donde no se distingue de Missas cantadas, o rezadas. Verdades, que como diremos: en la disc. 70. dub. 4. con la Missa del dia se cumple con qualquier legado; y supuesto no parece ay necesidad de enfachar tanto la rubrica, pero dado que vno lo huiesse, por lo menos no lo hemos de juzgar por pecado graue.] Ita ille. Ne deseras tam en videre resol. 8. huius tractatus. Confirmantur supradicta ex autoritate Francisci de Nigro in addi- tionibus ad Petrum Ruyz par. 1. praesup. 1. q. 17. ubi docet, Missas uotiuas posse dici in festo duplici: quia Rubrica Missalis directiuu est: unde infert, a Religiosis mendicantibus posse dici Missas uotiuas, sicut & Missas de Requiem in quacunque die uetiaimodò non sit Festi Domini Sabbaorh; & sic ait fuisse decisum in Colle- gio Ianuensi Patrum Minimorum, ann. 1634. Et licet Gauantus in Comment. Miss. part. 1. tit. 4. num. 3. lit. O, doceat, Missam uotiuam dici non posse die Do- minico, Nigrus tamen, ubi sup. q. 16. & Trimarchi con- trarium tenet & hoc probat ex Rubrica Missalis tit. 4. n. 3. ubi sic habetur: [Quae tamen Missae, & omnes aliae uotiuae in Missis priuatis dici possunt pro arbitrio Sa- cerdotum, quocunque die officium non est duplex.] Sed in die Dominico officium non est duplex: ergo in die Dominico Missae uotiuae dici possunt, quia ex- ceptio firmat regulam in contrarium. Sed haec omnia aliqui non admittunt. Vide Ioann. Henrici in ques. pra- cticab. scil. 22. quaest. 16.

Quae hic est sup. Ref. 10. & in alia Ref. & §. eius prima an- not. Et sup. con- tento à veris. Confirma- tur, huius textus & §. in tom. 2. tr. 1. lege doct. Ref. 76. & 77. per totas.

TRACTATUS SECVNDVS DE ORATORIIS PRIVATIS.

RESOLVTIO PRIMA. Quod sit Oratorium? Et an in priuatis Oratoriis Missa celebranda non sint nisi de licentia Summi Pontificis? Et explanantur quaedam conditiones, quae communiter in actu licentiae, & Breuibus apponuntur. Ex p. 9. tr. 1. Resol.

ORATORIUM proprie est locus aptus, ad orandum, Angel. in sum. verb. Ecclesia, num. 3. Syluest. & alij Summitta in sum. verb. Oratorim, vt

obseruat Lezan. in sum. tom. 4. eod. verbo, numero 1. Duplex autem est; Publicum, de quo hic non loqui- mur: & Priuatum. Oratoria autem priuata dicuntur illa, quae sunt in priuatis domibus, in angulis earum, in quibus oratur, & non habent campanam, neque ostium patens in via publica; & ad nutum Fundatoris huius- modi domus ad prophanos vsus redire possunt, vt docet Barb. de Iur. Eccl. lib. 2. cap. 8. num. 16. In his autem priuatis Oratoriis Missae celebrandae non sunt, nisi de licentia Summi Pontificis, vt Sacra Congreg. Cardina- lium Conc. Trid. Interpretum respondit Archiepisco- po Bonon. sub die 10. Martij, 1615. rescribens licen- tias celebrandi in priuatis Oratoriis, non nisi à Sede

Sup. h. ma- gis late inf. in Ref. 19. §. Nota tamen & seq.

